

Riaona

**Bwaeoniiā man te Latin
American iteraniba. 16**

**Rinea Kawaim n te Maiu Aei
iteraniba. 42**

**Koroboki Aika Tabu Ae Bitii
Bwaai ni Kabane iteraniba. 50**

**Te Kao ao te Tembora
iteraniba. 68**

Te Kantaninga ibukin Tion iroun Miroslava Menssen-Bezakova

A mwaiti Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira aika mwananga nako maeao nakon te Salt Lake Valley i nukan -19 n tienture. Inanon ririki ake imwaaina, n Aokati 1, 1831, te Burabeti Iotebwa Timiti e taetae nakoia aomata Aika Itiaki i Missouri, n anganiia taeka ni kaunganano ibukin taai aika a na roko i Missouri ao ibukin mwanangaia nako maeao.

N te kaotioti nakon te Burabeti, e taku te Uea:

E taku te Uea bwa imwiin kataaki aika korakora ao a roko

kakabuaia. Ngaia ae e a roko te tai are ti na bane ni baunaki ma te mimitong ae korakora; e tuai roko te tai anne, ma e a kaan.

Ti riai n uringa te bwai are e tuangira te Uea mai imwaaina, n iangoia n aki manikangare; n iangoia raoi inanora tara (D&C 58:4–5).

Ikai ti noriia tabeman ake a teimatoa n onimaki, ao a tei ibukiia naake a waaki rake n te onimaki ni katea Tion.

TAIAN RONGORONGO

- 4 Rongorongo Man Te Moan
Beretitentii: Tariu, I Kabaеaki
Iroun Beretitenti Dieter F. Uchtdorf
- 7 Rongorongo ni Kakawari n
Reirei Nakomai nakon te
Tembora ao Karekei Am
Kakabwaia

TE RONGORONGO AE ONOTI N TE BEEBA NI KAONGORA

16 Mi Vida, Mi Historia

*Karaki n onimaki man riinga
te nano mai irouia 10 Aomata
aika Itiaki mai Latin America.*

22 Onimaki ni Kaekaa te Wewete

Iroun Unimwaane
Jeffrey R. Holland
*Te koaua are e kairia bwaeo-
niia bwa ana maekan taabo
aika akea kaaia e kona ni
kaungaira bwa ti na anga
ara bwai ae moan te tamaroa
nakon ana mwakuri te Atua.*

29 "N Ai Arou Ngkai I Tangiringkami"

Iroun Barbara Thompson

32 Atimwakoron te Onimaki: Te Karaki ibukin te Mwakuri korakora

Iroun Adam C. Olson
*Abaia ae beibeti ana utu Coila
e tei ibukin te bwai ae a kataia
ni kateia ibukin maiun tamneia
ana utu.*

36 N aki Raraoma ibukin te Ran Joseph man te Atimwakoro ae Apu Inti, Lake Titicaca, Peru.

Iroun Adam C. Olson
Ana Maekatiin te Ekaretia

TAABO NI MWAKURI

- 8 Uarereke & Beebete Bwaai
- 10 Ti Taekina Kristo: Mooi
ma Nanom ni Koaua n
te Ran Ae Maiu
Iroun Matthew Heaps
- 12 Tera Ae Ti Kakoaua: Te
Mwakuri Bon te Reirei
ae Akea Tokina
- 14 Beeku n te Ekaretia:
Wewete iroun te Atua
Iroun Ramona Dutton
- 15 Mweengara, Ara utu:
Te Tina n Tangira
Rongorongan Maiuna
n Ana Mition
Iroun Peiholani Kauvaka
- 38 Bwanaaia Aika Itiaki ni Boong
Aika Kaitira
- 75 Rongorongan te Ekaretia
- 79 Iango Ibukin te Kai n Utu n
te Tairiki
- 80 Ni Karokoa Ae Ti A Manga
Kaitiboaki: Te Ririki Aei Bon
te Tai ni Kouteute—Koutia
Iroun Mont Poulsen

IAON TE MOANIBA

Mai Imoa: rawetamnei iroun Mark J. Davis.
Ibukina: rawetamnei iroun Kent Miles.

KAIRAKE N IKAWAI

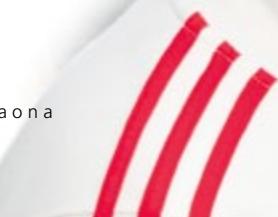
42

42 A Taetae Nakoirā: Moanna ni Kakamwakuri

Iroun Unimwaane Von G. Keetch
Karakinan te tia tiriai iaon te maunga e kona n reireiniira ibukin karekean te korakora inanon maiura.

58

RORONRIKIRAKE

46 Te Reke Nakon te Titiraki**48 Te Boutita: Wiinanti****49 Ara Tabo****50 I Kanga n Ataia: Te Kaeka inanon te Kibu Wanua**
Iroun Angelica Nelson**52 Rikira ae Karineaki mairouia Ara Bwaeoniia**

Iroun Beretitenti Thomas S. Monson

Ti kona n reiakina ae bat i mairouia ara bakatibu aika bwaeoniia n taai ake rimoa.

54 Buokiia I Bon Irouia i India

Iroun Unimwaane Charles ao Titita Carol Kewish

Kairake ao kairake n ikawai a ibuobuoki ni kainnanoia naake a rootaki n te ieka iaon India maiaki.

56 Man te Tabo ni Mwakuri n te Aro: Ana Maange Temanna Bon Kaubwain are Temanna
Iroun Andrej Bozhenov**58 Tii Teimatoa n Uaua**

E kanga temanna te tia uaua n ataei ae tataua te moanna iaon New Zealand ni buoka maten tamana ae aki kantaningaaki?

68

ATAEI

61 Te tia kakoaua ae onoti: Bukin tera E Kakawaki Te Beku Ibukiia Tabeman?

Iroun Unimwaane Dallin H. Oaks

62 Kairiko Nakon Mweenam

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring
E a tia Tamara are i Karawa ni katikuia taan kamaiu iaon te kawai bwa ana buokiira ni kaotira n oki Nakoina riki.

64 Karokoan te Buraimwari n te Mweeneng: Te Tembora Bon ana Auti te Atua

Iroun JoAnn Child ao Cristina Franco

66 Bongin te Bwaeoniia i Tahiti
Iroun Maria T. Moody**67 Ara Iteraniba****68 Te Weewete**

Iroun Corine Pugh
E boboto iaon te karaki ae koaua ibukin te bwaeoniia ae John Carling.

70 Ibukiia Ataei Aika Uarereke**74 Kaati Ibukin Taekan Te Maungatabu Ake a Rangin ni Katuruturuaki**

Ana Maekatiin ibukin te Aonaaba Ana Ekaretiia lesu Kristo ibukia
Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitirae te koreaki n te taetae ni Kiribati

Te Moan Beretinentii: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring,
Dieter F. Uchtdorf

Te Kooram n Abotoro n te Tengaun ma Uoman:

Boyd K. Packer, L. Tom Perry, Russell M. Nelson,
Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott,
Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar,
Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Eteta: Paul B. Pieper

Taan Ibuobuoki: Stanley G. Ellis, Christoffel Golden Jr.,
Yoshihiko Kikuchi

Tarekita ni Manatia: David L. Frischknecht

Eteta n Tararua: Vincent A. Vaughn

Tarekita ni Waare: Allan R. Loyborg

Manatia n Eteta: R. Val Johnson

Bonomwi ni Manatia n Eteta: Jenifer L. Greenwood,
Adam C. Olson

Boutoka n Eteta: Susan Barrett, Ryan Carr

Taan Mwakuri n Eteta: Britanny Beattie, David A. Edwards,
Matthew L. Flitton, LaRene Porter Gaunt, Larry Hiller, Carrie Kasten,
Jennifer Madry, Melissa Merrill, Michael R. Morris, Sally J. Odekirk,
Joshua J. Perkey, Chad E. Phares, Jan Pinborough, Janet Thomas,
Paul VanDenBerghe, Mellisa Zenteno

Mataniwi n Tia Koroboki: Laurel Teuscher

Manatia n Tarekita ni Korobanna: J. Scott Knudsen

Tarekita ni Korobanna: Scott Van Kampen

Manatia ni Karaobwai: Jane Ann Peters

Mataniwi ni Korobanna: C. Kimball Bott, Thomas S. Child,
Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Scott M. Mooy

Taan Miwakuri ni Kateibanna ao Karaobwai: Collette

Nebeker Aune, Howard G. Brown, Julie Burdett, Reginald J.
Christensen, Kathleen Howard, Denise Kirby, Ginny J. Nilson

Imwaaini te Maroro: Jeff L. Martin

Tarekita ni Boreeti: Craig K. Sedgwick

Tarekita n Tibwatibwa: Evan Larsen

Ibukin kabwakamwane ao boon tajan Maekatiin i tinanikun Amerika ao Kanata, taraa te kabanea ni iteraniba n ana tabo te rongorongo ke kawara ana tabo n tibwatibwa am Ekaretiia i aon abam. Ma tiaki ti ngai a ibukin titiraki ni kaeti ma Boon te Maekatiin i aon Kiribati, kawara, tarebone ko koroboki nakon Biromina Toromon Tareboon (Tarawa) (686) 21-602 Baekiti (Fax): (686) 22-462, Atureeti: P.O. Box 278 Bikenibeup, Tarawa, Kiribati. Te mwane ae e na kakabwakaki ibukin boon te maekatin bon 50 te tianti n (teuana kaobi).

Kanakoi bwaai aika a na boretiaki ao titiraki nakon te Liahona, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; ke i-meeri nakon: liahona@ldschurch.org.

Te Riaona (nanon te taeka aei n ana Boki Moomon te "kambwati" ke te "tia kaota te kawai") e boretiaki te Maeketiin n te Aonaaba n te taetae n Altian, Aitirantika, Angkare, Armenia, Arobania, Baoroakaeria, Bliti, Birran, Bislama, Booran, Botukare, Buranti, Engiran, Etitonia, Greek, Intonitia, Itare, Kamboria, Kiribati, Korea, Korotian, Kuebuano, Malagasy, Matiare, Mongolian, Naetarea, Noueei, Rativia, Rituvana, Roumania, Rutia, Taai, Taiti, Takaroko, Tamoa, Tenirwake, Tiabaaan, Tiaina, Tiaman, Tibeen, Tieko, Tirowenia (Slovenia), Twitwen, Tonga, Ukreinia, Urdu, ao Vietemaen. (A kakaokoro tain tajan taetae nako.)

© 2011 man Intellectual Reserve Inc., A wakawakinia inaomata ni Kabane Ana Ekaretiia lesu Kristo ibukia aika Itiaki ni Boong aika Kaitirae. E boretiaki n te U.S.A.

Koroboki ao tamnei nako te Riaona a kona ni karoaoaki katootoia ibukin bootaki aika uarereke, kabonganaaki ibukin te aki karekemwane n te ekaretiia ke te rmwenga. Korotamnei n aki katootangaki ngkana iai tuua ake a kaotaki n aron taekan te korobanna. Titiraki a riai n koreaki nakon Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

July 2011 Vol. 14 No. 3 (USPS 311-480) LIAHONA
Kiribati, (ISSN 1096-5130), is published four times a year
(January, April, July, and October) by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

A Mwaiti Riki n te Aon-Raain

Liahona.lds.org

IBUKIIA IKAWAI

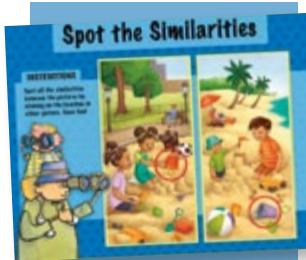
A maeka ana utu Coila iaon te booti ae beibeiti n te Lake Titicaca. E karaoaki te aba man uteuten taari aika ririeta; kateimatoana bon te reirei iaon te mwakuri korakora (taraa iteraniba 32). Tarai riki tamnei n te www.liahona.lds.org.

IBUKIIA KAIRAKE

Monica Saili ae tebwi ma uoua ana ririeta temanna ma ibuakoia taan uaua aika ataei aika momoanna iaon New Zealand. Ngke e mate tamana n akea kantaningakina, e reirei bwa "bwaaai aika matoatoa a kona ni kakorakoraira. Ko na ti waaki ni uaua" (taraa iteraniba 58). Tarai riki tamnei iaon te www.liahona.lds.org.

IBUKIIA ATAEI

Ko kona ni kunei aia waaki ni kakukurei ataei n te www.liahona.lds.org.

OIN AM TAETAE

Te Riaona ao tabeua bokin te Ekaretiia a kona ni karekeaki n taetae aika bati man www.languages.lds.org.

BWAAL AIKA TAEKINAKI N TE MAEKATIIN AEI

Nambwa a tei ibukin te moan n iteraniba n te beebea ni kaongora.

Akimamatam, 9

Ana Boki Moomon, 38, 49, 56

Bootaki n Aine, 7

Bwabetito, 36, 46

Bwaeoniia, 22, 40, 52, 66

Iesu Kristo, 10, 29

Kabaeaki, 4, 22, 50, 58

Kairaki n te Tamnei, 42

Kamatebwaiian booki aika tabu, 50

Kaongora, 47

Koaua, 16, 38, 50

Mwakuri, 12, 32

Mwakuri n Ibuobuoki, 29, 54, 61, 62, 68

Mwakuri ni mitinare, 56

Nakoantina, 15

Ongotaeka, 22, 58, 80

Rairaki, 16, 40

Rongorongan te Ekaretiia, 9

Taiian Wewete, 14, 68

te Mangauti, 39

Tembora, 8, 64, 67, 70

Te nanoanga n tangira, 41

Te Onimaki, 22, 32

Te Tamnei ae Raoiroi, 42, 47

Te Tangira, 29

Te Utu, 15, 32, 39, 58, 67, 70

Winnanti, 48

Iroun Beretitenti
Dieter F. Uchtdorf

Kauoman ni Kauntira n te
Moan Beretitentii

TARIU, I Kabaeki

Uoman taari aika uoman a tei iaon te tabuki ae ua-rereke are e kaitaraa ranin te nei ae buruu n itiaki. Aio te tabo ae rangin ni kinaaki ibukin te tebo, ao taari aikai aki toki n taetae ibukin karoan kibaia—te bwai ae a tia ni karaoia aomata.

E ngae ngaea uoman a tangiria ni karaoa te kiba, akea maibuakoia e tangiria ni karaoia moa. Rietan te tabuki e aki rangin n rietataa, ma irouia ataeinimwaane aikai, e taraa n ae e rikirake raroana n te tai are a nang kiba iai—ao nanoia e waekoa ni kerikaaki.

N tokina, temanna te tari e katuka waena i mataniwiin te tabuki ao ni mwaing ni karaurau ni waerake. N te tai anne tarina e kanimomoi, “Tao ti na tataningaa te tiamwa are imwiina.”

Te korakora are e na anga te moan tari, bon, katikana ni waerake. “Tariu,” e kaeka, “I kabaeki!”

E bwaka inanon te ran ao e waekoa n otirake ao n takarua ma te kukurei. Te kauoman n tari e irianako. Imwiina, a uaia ni ngareakina ana kabanea n taeka te moan ataeinimwaane imwaain ae bwaka inanon te ran: “Tariu, I Kabaeki.”

Te kabaeki kanga ti tebo ma te tebo inanon te ran. E ngae ngke ko kabaeki ke ko aki. E ngae ngke ko waaki rake ke ko tei n aki kakamwakuri. Akea te itera ni kawai. Ti bane ni kaitara ma kangangan te iango are e bita maiura ake imwiina. Ngkai ngaira kaain te Ekaretia, ti riai n titirakinira, “I kona n tebo inanona ke n na ti tei imataniwiin te tabuki? N na toua te mwaneka ni waerake ke n na ti tuoakabueuen te ran n au kau?”

Tabeua buure a riki bukina bwa ti karaoa te bwai ae bure; buure ake tabeua a riki bukina bwa akea te bwai ae ti karaoia. Kabanean riki ara tai nakon te euangkerio e kona ni karika te nanobuaka, te aki kukurei, ao te kairua.

E aki riai n reke aei nakoira bukina bwa ngaira aomata ni berita. Ti karaoi berita ma te Uea ngke ti bwabetitoaki ao ngke ti rin n ana auti te Uea. Mwaane a karaoi berita ma te Uea ngke a katabuaki nakon te nakoanibonga. Akea te bwai ae kona ni kakawaki riki nakon kawakinan te kabaeki are ti a tia ni karaoia ma te Uea. Ti na uringa ana kaeka Rakera ao Reea nakon Iakobwa n te O Tetemanti. E boni bebete ao man mataata ao e kaota kabaekiia: “Bwa ane E tuangko te Atua ao ko na karaoia” (Karikani Bwaai 31:16).

Naake a uarereke katabeaia a kona ni kantasinga ti reken kakabwaia n te kakoaua, kimwareirei, ao te rau. Mataroan karawa e na taraa n ae e na ti kaukaki teutana nakoia. Ko aki burababa ngkana ko iangoia ni kangai, “N na kabanea au tai 50 te betienti ngkai, ma ngkana e kaoti Kristo n te Kauaoki, n na katabeai 100 te betienti?”

Kabaekiira nakon ara berita ma te Uea bon mwiin ara maroro. Kabaekiira nakon te Tia Kamaiu ao Ana Ekaretia e karikirakea kateira ao ni kakorakorai tamneira bwa ngkana ti kaitibo ma Kristo, E na kamoamoaira ao ni kangai, “E raoiroi, te toro ae ko raoiroi man kakaonimaki” (Mataio 25:21).

Iai te kaokoro imarenan te nano ao te bwai ae ko karaoia. Naake a ti iangoia bwa ana kabaeki a na karekei aia anga n tainako. Naake a bon kabaeki ma te koaua a na akea aia kanganga ma aia kakaewenako ao ni kangai nakoia, “Eng, anne bukina ae tamaroa ibukin rimwiina, ma I a tia ni karaoi taian kabaebae, ngaia are n na karaoa are I a tia ni kabaeki nako iai bwa n na karaoia.” A kamatetbwai booki aika tabu ao n ukokora ana kairiiri Tamaia are i Karawa. A kariaia ao a kakorakorai aia wewete n te Ekaretia. A kaei aia boowi. A karaoi aia reirei n te mweenga ao te kakawari n reirei.

E taku te tia rabakau mai Tiaman, “Berita kanga aiaron namwakaina ae bwanin. Ngkana aki waekoa ni kawakinaki, a mauna n te bong teuana ma teuana.” Ngkai ngaira kaain Ana Ekaretia Iesu Kristo ibukia Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira, ti kabaeaki bwa ti na nakanako ni kawaia taan reirei. Ti a tia ni kabaeaki bwa ti na irii ana katotoo ara Tia Kamaiu. Iangoia bwa e na kanga te aonaaba ni kakabwaikaki ao ni bitaki ibukin te raoiroi ngkana membwa ni kabane n Ana Ekaretia te Uea a maiukina aia konabwai ni koaua—n rairaki ma nanoia ae korakora ao ni kabaeaki ibukin katean abaneuan te Atua.

Ni kawai tabeua, ngaira n tatabemaniira nako ti mena n te iango are ti taraa te ran. Bon au tataro bwa ti na karekea te onimaki, waaki rake, kaitarai maakura ao raraomara ma te korakora, ao ni kangai nakoira, “Ikabaeaki!” ■

REIREI MAN TE RONGORONGO AEI

“Teuana te kawai ni buokiia aika rei-reinaki ni kamataataia n ana reirei te euangkerio bon tuangakiia bwa ana koroi tamnei. Te korotamnei e karekea aia tai ni ukoukora ao ni kamataatai otaia ao aia namakin ibukin karaki ao reirei man te euangkerio” (*Teaching, No Greater Call* [1999], 166). Iangoia ni wareka te rongorongo aei, maroroakina te reirei iaon te katabeaki n te euangkerio, ao ngkanne titirakinia naake a kan karaoia ni korea tamnein te waaki ni kakukurei n te euangkerio are e kamataata te tabetabe. A na bae n tangiria ataei aika uarereke riki iango ibukin bwaai aika ana koreaki tamneia.

RORONRIKIRAKE

Bwaai Aika I Kona n Anga

Iroun Alyssa Hansen

Moanna n nanonibwi bwa N na kanga ni kabooi bwaai aika I tangiri ni karaoi n tain te tiama: kiraati, reirei, tiama kaembwa, ao a mwaiti riki. I taku bwa N nang tang. Ngkanne I uring bwaai ni kabane ake I a tia n reireinaki iai ibukin karekean te koaua ao te onimaki iroun te Uea. I iangoia bwa n na katikui bwaai ni kabane inanon bain te Uea ao n onimakinna bwa bon Ana babaire, E na katauraoa te kawai.

E aki maan imwiina ngke, e kunea te tieke tinau ae tuai anaaki mwanena man

te mwakuri are I karekea imwaain te ririki anne, ao te bong naba are imwiina ao I karekea te kaniwanga te mwane ae uarereke n te meerri ibukin karekean te kauoman n te kaboo. Aio bon te kakaua ae korakora nakou bwa e maiu te Atua, bwa E tangira ao E tabe ibukiu ao e na bon karekea.

I onrake n te kukurei ao te tangira ibukin Tamau are i Karawa ao te Tia Kamaiu. I namakinna ae kanga N na rebwetaua! I rangin n tangiria ni kan kaota au kakaitau, ni kamoamoa te

Atua te kabanea n tamaroa are I kona, ao n tibwaia te namakin anne. Tabeman a tia ni karaoa aei man otean te anene, korean te boem, ke ni beniia te tamnei, ma I namakina ae iaki tau ni karaoa teuana maibuakon bwaai aikanne. I kunea te bwai ae i ti kona n anga are e na tau ibukin au kamoamoa bon maiu—n riki bwa “aia tia kakairi aomata aika onimaki” (1 Timoteo 4:12), n anga maiu nakon Kristo. Anne ni kabane ae E titiraki, ao ti akanne bwaai aika I kona n anga.

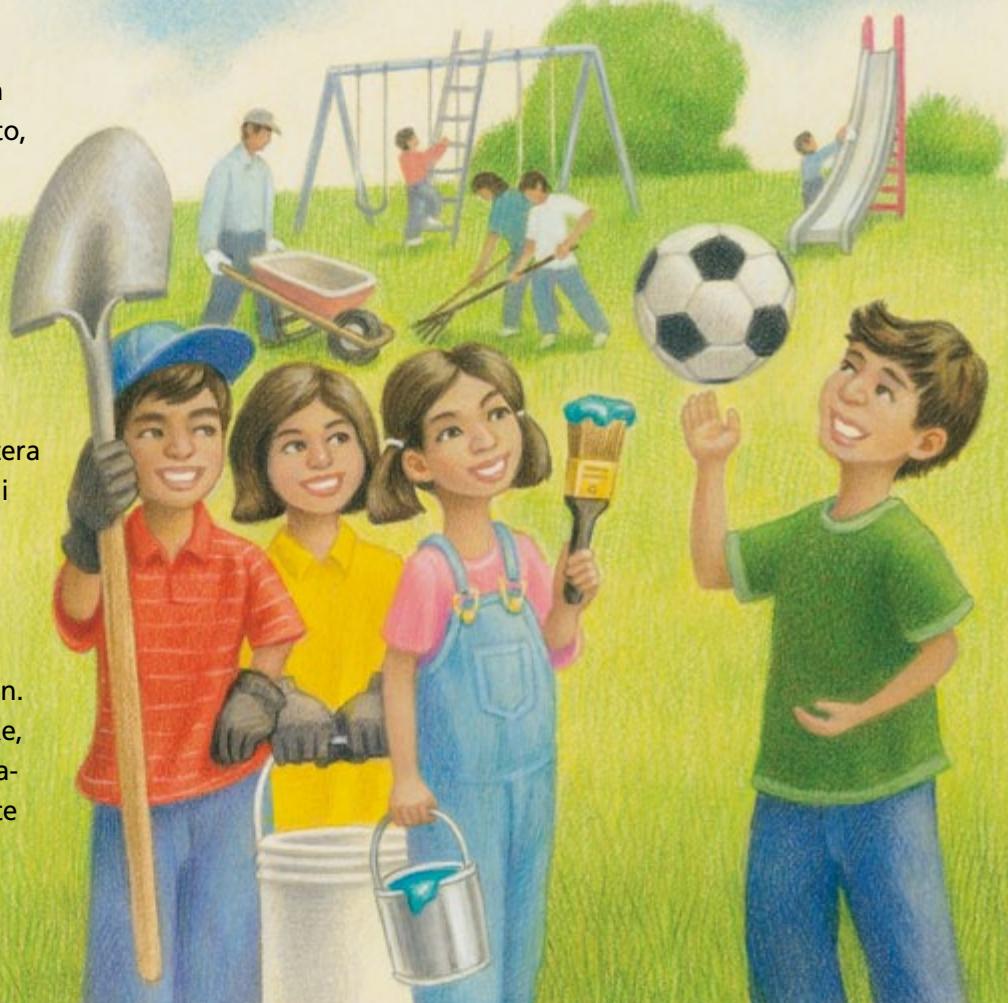
ATAEI

Ko Kabaeaki?

Ngkana ti a tia ni berita bwa ti na ira lesu Kristo, ti karaoa te bwai ae eti n aki karaoi kabwarabure.

Ataei aika aman aikai a ira aia kiraati n te Moaniran ni kaitiaka te tabo n takakaro. Antai maibuakoia ataei aika aki taraa ni kabaeaki? Bukin tera e aki? A kanga tabeman ni kaota kabaeakia?

Kamronronii nimaua te aitem ake ana buoka te ataei aei n irii bootaki ni kakukurei ma ake tabeman. Ko kona ni kakaea te reeke, te burati ni been, te kaintamwarake, te bwaketi, ao te tiabora?

Nakomai nakon te Tembora ao Karekei Am Kakabwaia

Tititati, ti rangin ni kakabwaiakaki. E tei te Tia Kamaiu bwa atuu te Ekaretia aei. Ti kairaki irouia burabeti aika maiu. Iai iroura koroboki aika tabu. Ao iai ara tembora aika mwaiti ni kabuta te aonaaba are ti kona ni karekei mai iai otenanti aika riai ae a na buokiira n oki nakon Tamara are i Karawa.

Ti nako moa nakon te tembora bon ibukira. "Te kantaninga raoi ibukin te tembora," e kabwarabwara Unimwaane Robert D. Hales kaain te Kooram n Abotoro ake Tengaun ma Uoman, "bwa e na katauraoi otenanti aika riai ibukin karietatakira n te aba n uea ae te tiretio. Otenanti n te tembora e kairiira nakon ara Tia Kamaiu ao n anganiira kakabwaia ake a roko rinanon ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Tembora bon kabanea ni korakora n iuniwetiri ibukin te kamatebwai ae ataaki irouia aomata, n anganiira te atatai ao te wanawana ibukin karikan te aonaaba. Kaetieti ibukin te entaunmente e anga te kawai bwa ti na kanga ni kairii maiura n te aonaaba aei. . . . Iai inanon te otenanti rinanin kaetieti bwa ti na kanga ni maiu ao berita aika ti karekei ni maiuakina te raoiroi man irakin ara Tia Kamaiu."¹

Ma ara makuri n ibuobuoki n te tembora e aki toki ikai. Beretitenti Boyd K. Packer, Beretitenti n te Kooram n te Tengaun ma Uoman, e reirei: "Ngkana ko na tei ibukin temanna ae a tia n nako riaon te roki, ko na tia n rinanona imwaain te berita are ko a tia ni karoia. Ko na tia ni kakorakora n am iango kakabwaia n tamnei ake a irekereke ma ana auti te Uea. . . . N te berita ae tabu ao otenanti a boboto iai kakabwaia ake ko a tia ni karekei n te tembora ae tabu."²

Nakomai nakon te tembora ao nakomai riki. Karaoan ao kawakinan berita aika tabu n te tembora e na kateimatoaira ni kairiira nakon te kabanea ni kakawaki ni kakabwaia—te maiu are akea tokina.

Barbara Thompson, te kauoman ni kauntira n te beretitentii ae kabuta n te Bootaki n Aine.

Man Koroboki Aika A Tabu

Itaia 2:3; 1 I-Korinto 11:11; Te Kaotioti 7:13–15;
Doctrine ao Covenants 109

Kamatebwai te karaki aio ao, n ae e angaraoi, maroroakinna ma taian tiitita ake ko kawariita. Kabonganai titiraki ni buokiko ni kakorakoraia am tiitita ao ni karoao te Bootaki n Aine bwa iteran maium ae kakammwakuri.

Onimaki • Utu • Buokaki

Tera ae I Kona ni Karaoia?

1. Tera te atatai ae N na tibwauaia nakoia naakel kawariia aika iai nanoia ae korakora n "roko n te tembora"?

2. N na kanga ni kona ni karekei kakabwaia man te tembora?

Man Ara Rongorongo ni Kawai

Te burabeti Iotebwa Timiti e aki toki n taetae nakoia aine n te Bootaki n Aine n tain aia bootaki. N te tai are e karoaki iai te Nauvoo Tembora, te Burabeti e tuangia aine n te reirei, ni katuaraoia ni karekei atatai rinanon otenanti n te tembora. N te ririki 1842 e taku nakon Mercy Fielding Thompson bwa te entaunmente "e na kaotinakoko man te rootongitong nakon te oota ae kamimi."³

E katautauaki te mwaiti ae 6,000 Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira ae a tia ni karekei aia otenanti n te tembora imwaain te otinako mai Nauvoo. Beretitenti Brigham Young (1801–77) e taku, "Anne e a tia n riki bwa te ingainga n nano ae kakoauaaki irouia aika itiaki ni karekei otenanti [n te tembora], ao ibukin te nano anne ao ti tauraoi n ara iteri n tararuai, are I a tia n anga ngai nanou ni kabane nakon ana mwakuri te Uea n te tembora n te bong ma te ngaina, n aki kabanea ae e raka iaon aua te aoa ni matu, te tai ae tau, ni katoa bong, ao n oki nakon mweengau te taina n te wiiki."⁴ Korakoran ao mwaakan berita n te tembora e kakorakoraia Aika Itiaki ngke a kitan aia kaawa ao te tembora ibukin mwanangaia nakon te tabo ae aki ataaki.

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Robert D. Hales, "Blessings of the Temple," *Riaona, Okitobwa* 2009, 14.
2. Boyd K. Packer, *Tē Tembora ae Tabu* (1980), 170, 171.
3. *Reirei mairouwia Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti* (2007), 414.
4. *Teachings of Presidents of the Church: Brigham Young* (1997), 299.

Ibukin rongorongona riki, nakon
www.relfiefsociety.lds.org.

Uarereke & Beebete Bwaai

“Bwa a riki bwaai aika a korakora man bwaai aika uarereke man aki Kangaanga” (Aramwa 37:6).

TE OTA AE KAINETI NI KAOTA TE TEMBORA

Vancouver British Columbia Tembora

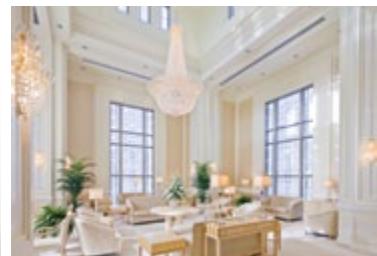
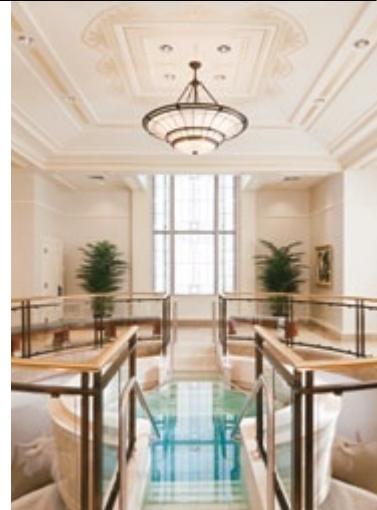
Ni Meei 2, 2010, te Vancouver British Columbia Tembora e riki bwa te ka 131n tembora ae kateaki ni boong aikai. Te tembora e nakon 28,165 tikuea buuti buburana ($2,617 \text{ m}^2$) ao iai inanona te tabo ni bwabetito, te ruu ae tiretio, uoua te ruu n entaunmente, ao uoua te ruu ni kabaebae. Inanona, tein karana e kiriin, maii buruu, ao e koora, ni karinea kakawakin te buakonikai, taari, ao karawa n te Pacific Northwest. Arokan te Betebeke ma ueena aika mainaina, ueen te aba ae British Columbia, a kaotaki n tiaan been ao kunikai ni kabutaa nanon te auti.

Te tairiki imwaain te katabu, e raka iaon 1,200 te rorонrikirake

aika a kamataku n tain te kukurei. E atunaaki n ae “Te Biikan nakon te Aonaaba,” te kamataku e kaota rongorongan ao aomata mai Canada. Ni moanakin te kukurei, Beretitenti Monson e bita te anene ni kaukuki nakon ana anene aban Canada, n taekina, “Ti roko ikai bwa ti na kukurei ma ngkami kaain Canada.”

N te tataro ni kaukuki, e taku Beretitenti Monson: “Bwa ni kabane ake a rin a na iai baia aika itiaki ao nanoia aika akea tabeaiangaia. Bwa e na rikirake aia onimaki ngkana a beku ikai ibukiia ake a tia n nako imwaaina. A na nako ma te namakin ae rau, ni kamoamoa Arana ae tabu.”¹

Ma ieta: Taraan te tabo ni bwabetito, kabwarabwaraan te katamaroa, ao te ruu ae tiretio n te Vancouver British Columbia Tembora.

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Thomas S. Monson, “Dedicatory Prayer,” ldschurchtemples.com/vancouver/prayer.

Tauan Mwiin te Aki Mamatam

Te aki matamatam bon te bwai ae kanganga irou—ni karokoa te tai are I a moana iai tauan mwiin au aki matamatam. Ngkai, imwaain ae I moana au aki matamatam, I korea bukin au aki matamatam. Te katotoo, I kona ni korea, “Bukina bwa e rangin n nako nanou ibukin nakoau ae boou bwa te atuwaitia nakoia Biiae, I aki matamatam ao I tataro bwa e na kakabwaiai te Uea bwa n na rau, ni koaua raoi, ao ni bebeete ningabong ngkana I anga reirei iaon au moan n reirei.”

Rinanon au aki matamatam, I koroi bwaai aika riai are e na kaota te; iango, te namakin, ao te iango are e roko n au iango ao n nanou; ao kiibu man koroboki aika tabu ake a kaineti ma te kantaninga ibukin au aki matamatam.

Ngke I tibwaua nanou ma Tamara are i Karawa, E aki toki ni kakabwaiaai n aanga aika I aki kaantaningai. Tera bwaai ae a na kona n riki inanon maiu a bane n iai rekerekeia ngke I koroi ao n tarai a bwa a na kanga ni karekeia rikirakeu. Man 1996, ngke I monna ni kawakina mwiin te aki matamatam, I a tia n nooria bwa e kanga Tamara are i Karawa ni kakabwaia maiu. I kakoaua te mwaaka n tamnei ae korakora ibukin te aki matamatam ao te tataro ao n iangoa te aki matamatam bwa te tai ibukin te kimwareirei ao te tataro (taraa D&C 59:14).

Renee Harding, North Carolina, USA

Mary Fielding Smith

Mary Fielding Smith, te aine ae Itiaki ni Boong Aika Kaitira ae kakaonimaki, e tiku ma tabeman ataei ngke e kabureaki kainabana n te karabuti i Liberty n tain te winta n 1838–39. Taan iowawa a katobibia ana auti mani kuribwaia, natina te mwaane e kuri ni mate imwiin te iowawa anne. Ngke buun Hyrum Smith, Mary e tiku n akea buuna imwiin tiringakin buna n te Karabuti i Carthage n Tuun 27, 1844. Ngaia ma Emma Smith a teimatoa ni kaitarai taian kataaki n ikotaki ma buna ae, Hyrum ao Iotebwa Timiti. N te bong aei, ao e rangin ni kamoamo-aaki Mary bwa kanga temanna te bwaeoniaia ae korakora n te Ekaretia n taai akekei.

Mary e mare ma Hyrum Smith n Ritembwa 24, 1837. Moan buun Hyrum, Jerusha, e a tia ni mate ngke e bungia natina, ao Mary e tararua natin Hyrum ae uarereke. Hyrum ao Mary iai naba uoman natia, n ikotaki ma Joseph F. Smith, are e riki imwiina bwa te ka onoman ni Beretitenti n te Ekaretia.

Ngke a kitana Nauvoo Aika Itiaki nakon te Salt Lake Valley imwiin tirigan Joseph ao Hyrum, Mary e anga nanona bwa e na karaoa te mwanga. Ngaia ma ana utu a bukinaki nakon te mwananga n te kurubu, ao te kaaben e tuanga bwa e na riki bwa te bwai ni katabetabe nakoia tabeman ao a riai n aki karaoa te mwanga. E kaeka Mary, “N na tekeniko nakon te marua ao n na aki tangira buokau mairoum naba.”¹ E kakoauaaki bwa e kanganga aron te mwanga, ma e roko ma ana utu i Salt Lake n Tebetembwa 23, 1848, tebongina imwaain rokon te kaaben are e raraoma irouna.

Mary Fielding Smith e teimatoa ni kakaonimaki ni uaa tokin maiuna.

Ieta: Mary Fielding Smith ngke e rinanon te rereua.

Ieta: Joseph F. Smith ma ana utu ni mueengan Mary Fielding Smith's Salt Lake City, tao 1910.

E kabwaka ana kabwianibwai, n ana tai n akean kanana. Ngkana temanna e tuanga te bwai ae aki eti bwa e na aki kabwaka ana kabwianibwai man ana buteta ake e a tia ni uniki n te ririki anne, e kaeka, “Ko na riai ni mama ibukim. Ko aki kariaia karekean au kakabwaia? . . . I kabwaka au kabwianibwai, tiaki ti ibukina bwa ana tua te Atua, ma bukina bwa i kantaninga te kakabwaia man karaoakina.”² E katea ana oniman n te Salt Lake Valley man reireiniia natina taekan te euangkerio. Beretitenti Joseph F. Smith imwiina ao e taku, “E rereinai te karinerine, ao te tamaroa, ao te koaua, ao te etieti nakon abanuean te Atua, ao e reireinai tiaki ti n te taeka ma n te katotoo naba.”³

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Don Cecil Corbett, *Mary Fielding Smith: Daughter of Britain* (1966), 228.
2. Mary Fielding Smith, e taekinaki iroon Joseph F. Smith, n te Ribooti ni Maungatabu, Eberi. 1900, 48.
3. *Reirei mairouia Beretitenti n te Ekaretia: Joseph F. Smith* (1998), 36

MOOI MA NANOM NI KOAUA N TE Ran ae Maiu

NGAIA BON TE RAN AE MAIU

"Ko tangiria ni mooi n te ran ae maiu aei [e taekinna n loane 4:14] te atatai ae te mwanibwa n ran i nanon ae koburake nako nanon te maiu are akea tokina?

"Ngaia ae ko na tai maaku. Onimaki ma nanom ni kabane. Karikirakea te onimaki ae aki kai bwaka inanon Natin te Atua. Kariaia nanom bwa e na tataro ma te nano ae koaua. Kanoa am iango ma te atatai Ibukina. Kamaunai kabwakam. Nakonako inanon te mimitong ma te rau ma taian tua.

"Mooi ma Nanom ni Koaua n Ranin ana euangkerio lesu Kristo ae maiu."

Unimwaane Joseph B. Wirthlin (1917–2008) man te Kooran n Abotoro ae te Tengaun ma Uoman, "The Abundant Life," Riaona, Meei 2006, 100.

"Ma ane mooi n te ran ae N na anganna ao e na bon aki manga taka" (Ioane 4:14).

Iroun Matthew Heaps

Mwakuri n Ibuobuoki n te Warebea

Au mwakuri e kairai nakon bootaki ni kabuta te aonaaba ake aki kona iai aomata ni karekea te ran ae itiaki. Ara kurubu a mwakuri ma te tautaeka inanoa ma kaaina ni katauraoa reken te ran ae itiaki, ae reke iai te maiu kanga taian mwanibwa ke te kawai are e reke mai iai te ran mai aantano ke man bwakan te karau.

Karikirake n te ran aikai a karekea raoiroin tamaroan te maiu. Te marurung e rikirake ibukina bwa te ran ae boou e kuarerekea reken te bekanako, korera, ao aoraki riki tabeua ake a riki man te ran. E rikirake naba kaubwain te aba bukina bwa kaaro ao ataei ake a kabanea aia tai ni uouota te ran a kona ngkai ni karekei aia mwakuri ao aia reirei. Riki ni kaawa aika a korakora mani kakaokoro iai kanganga, aomata aki toki n taekinna bwa te ran ae itiaki bon te bwai ae a tangiria riki.

Te Tia Kamaiu e kabanea angii ana mwakuri n te aonaaba n taai ao n taabo ake aomata a onimakina te mwanibwa ibukin te ran. Ngke E reireina te aine n te mwanibwa n taekina ae kangai "ao ane e mooi n te ran ae N na anganna ao e na bon aki manga taka" (Ioane 4:14),

E reireiniira naba ae Ana euangkerio e katoka naba takara—n akea tokina—kainnanora ae rangin ni kakawaki? I kakaaua anne.

N na teimatoa ni kakaitau nakon te aine i Kenya, Africa, are e reireinai taekan te nano ni kani mwakuri ni karekea te ran. I kaitibo ma neienne n te bootaki teuana ibukin katekeroan te mwanibwa n ana kaawa. E tuangai ma te kukurei bwa te mwanibwa ae boou aei e na kaakea mwamwanangana ni katoabong n te raroa ae ruaiwa te maire (14 km) ni karekea te ran nakon teuana te maire (1.6 km). E korakora kukureina n te bwai ae nang riki bwa ana bwai.

I aki kona ni buokia ma n iangoia bwa e na kanga aron au namakin ngkana N na nakonako 1.6 kiromita ni karekea te ran. I rangin ni kakaitau bwa e katikui bwaai ni kabane—man te mwakuri n te auti nakon te mwakuri n te onaroka—ngke e karaoa mwanangana n nako ni karekea te ran. E ataia bwa e aki kona ni katiai mwakuri ake tabeua n akean te ran arei. Iangoia bwa aekakira aron rawawatana. Uotakin te ran e tangira te korakora ao te aki bwarannano. E ngae n anne, ibukin ana utu, e kukurei n nakonako

E reirei te Tia Kamaiu, “Bwa ane e mooi n te ran ae N na anganna ao e na bon aki manga taka; ma te ran ae N na anganna ao bon te mwanibwa n ran inanona ae koburake nako nanon te maiu are aki toki” (Iaone 4:14).

ruaiwa te maire ni katoabong ni karekea.

I mimi ngkana ngaira ake ti karekea te ran ae itiaki man mweengara n tabetai ti kantatingaia bwa ti na nakon Kristo ma te mwakuri ae bebete n ti minota te taebu ni karekea te ran n te kiraati. Ke ti tauraoi ni katikui mwakuri riki ake tabeua, riki aika kakawaki, ni ukoukoria ni kinaa Iesu Kristo ao Tamana? ■

I ataia bwa te mwanibwa n ran ae maiu are e a tia n anganiira te Tia Kamaiu e aki kona n ora ao e itiaki man kateimatoa te maiu. Ngkana ti Nakolina ma te mwangko ae akea kanoana, E na kanoaia, are e a bon riaon ara kona ni karekea. Ngaia raoi bon te ran ae maiu, kanikinaean ana tangira te Atua. ■

TERA TE RAN AE MAIU?

- Te ran ae maiu bon ana euangkerio Iesu Kristo.
- “Te raanga n ran ae maiu . . . bon kanikinaean ana tangira te Atua” (1 Nibwaai 11:25).
- Te ran ae maiu e kona n anganiira te “maiу are akea tokina” (Ioane 4:14; D&C 63:23).

Ibukin rongorongo riki iaon te rongorongo aei, taraa 1 Nibwaai 8; 11; ao Richard G. Scott, “The Transforming Power of Faith and Character,” *Riaona*, Nobembwa 2010, 43.

E KANGA TE RAN AE MAIU NI KAKABWAIAIRA?

Kathleen H. Hughes, te moan ni kauntira ngkoa n ana beretite-ntii ni kabuta te Bootaki n Aine, buokia ni kaekaa te titiraki aei n ana tatae n te maungatabu ni kabuta “Kakabwaiaaki man te Ran ae Maiu” (*Riaona*, Meei 2003, 13).

1. Te ran ae maiu e kamaiuiraa rinanon mwaakan te Tamnei ae Raoiroi.
2. Te ran ae maiu e kakorokairaa ao e kamatoaira (taraa Mataio 11:28).
3. Te ran ae maiu e uota te rau ao te kimwareirei (taraa Ioane 14:27; D&C 101:16).

Iangoia ni wareka 1 Nibwaai 11:25 ma kaain am utu ke raoraom. Maroroakina aron te reitaki imarenan bwaro n ran ae maiu ma te kai ni kamaiu.

TE MWAKURI

BON TE REIREI AE AKEA TOKINA

Tamara are i Karawa ao Iesu Kristo a mwakuri ni karaoa karawa ao aonaaba. A karika taai, namwakaina, ao itoi. A boboti taari ao a karika te aba ae mwau bwa e na riki ao a na riki iai aroka. Imwiina ao a karikii bwaai ni kabane aika a maiu i taari ao iaon te aba. (Taraa Karikan Bwaai 1; Moses 2.) Aia katooto a kaotia nakoira bwa te mwakuri e rangi ni kakaawaki i Karawa ao iaon te aba. (Taraa naba Ioane 5:17; 9:4.)

Ngke e tia te Atua ni karika te mwane ao te aine n ai Arona, E katikuia n te Onaroka are I Eten. (Taraa Karikan Bwaai 1:26–27; 2:8). Imwiina, ngke a kakioaki nako man te onaroka, te Uea e taku nakon Atam, “Kona amwarake n te amwarake man maononi moam” (Karikan B'ai 3:19). Man te tai anne, Atam ao Ewa a mwakuri ni karekea oin kainnanoia ao kainnanoia natia. (Taraa Moses 5:1).

Man ana tai Atam ao Ewa, te mwakuri e a tia n riki bwa aron te maiu ibukira ni kabane iaon te aba. Ti mwakuri ni katauraoi ibukin rabwata, maiun tamneira, ao kukurein nanora ao ara utu. Kaaro a mwakuri korakora ni katei mweenga ike a reirei iai aron te mwakuri. A anganilia natia katabeaia are e na bootau ma aia konabwai ao ni kamoamoi aroia n tokanikai ni buokia ni karekean namakin ni bwaai aika rinanona ni karaaoan te mwakuri. N tokina, a kona ni karikirakea te anua ni mwakuri ae korakora, te katei ae tamaroa,

ao konabwai aika aki kanganga.

Ti riai ni ukoukora kakaean te kabaeranti ae tau imarenan te mwakuri ao te motirawa. Onoua te bong n te wiiki, kakabwaia a kona n roko iroura ngkai ti uringa n irengana te mwakuri ao waaki ni kakukurei are a na kamarurungiira. N te Tabati, te Uea e berita nakoira kakabwaia aika onoti ngkana ti ongotaeka nakon ana Tua ni motirawa man ara mwakuri ao ni kawakina mimitongin te bong ae te Tabati (Taraa Otinako 20:9–11; D&C 59:9–19).

Te mwakuri bon mwakoron ana babaire ibukira Tamara are i Karawa ao iaon te aba. Ngkana ti karaoa ae raoiroi, ti na manga oki ni maeka ma Ngaia. Ikekei ti na reitinako ni karekei tibwangara ni mwakuri ao ni buoka katean uean te Atua (Taraa Moses 1:39). ■

Ngkai ti uaia n ibuobuoki ao n tibwa rawawatan ara mwakuri, riki te uota ae e rangi n rawawata e kona ni bebete.

Ti katabeaki bwa ti na tararuaira ao ara utu.

1. Kaaro iai tibwangaia ae tabu n taruraia natiiia (Taraa D&C 83).

2. Naati ana bon kaka-bwaiaaki ngkana a tararu-aia aia karo aika kara (Taraa 1 Timoteo 5:3–4, 8).

3. Ti riai ni buokiia membwa n ara utu aika bubura ngkana e riai.

1. Ti kakorakorai arora ao ni karikirakei ara konabwai n te mwakuri.

2. Ti namakina te kukurei n ana babaire te Atua ibukira iaon te aba.

**Kakabwaia a roko
iroura imwiin te
mwakuri.**

3. Ti kona riki n tatauraoi ao n tei iaon waera ngkai ti kawakin kanara ibukin teniua namwakaina, ran, ao bwaai tabeua aika a kakaawaki.

“E raoiroi riki bwa e na mwakuri, ni karaoa ae raoiroi ni baina, bwa e aonga ni karekea ana bwai n angan ane e kai nanona ngkai akea ana bwai.” (I-Ebeto 4:28).

Ibukin rongorongona riki, taraa Reirei n te Euangekerio (2009), 155–60; ao “Te Utu: Te Katanoata Nakon te Aonaaba,” Riaona, Nobembwa 2010, 129.

WEWETE IROUN TE ATUA

Iroun Ramona Dutton

I reiakina te bwai ae e kananonaaki ni "weteaki iroun te Atua, man taetae ni burabeti, ao man te katokabai irouia ake iai te kariaiakaki" (Taean te Onimaki 1:5).

Ngai ma kainnabau ti a tibwa mwaing nakon te kaawa ae e boou ao ti kukurei n ira ara uoote ae boou. Tia tibwa kunea bwa tian ara uoote e a tia ni bitaki, ao ea tibwauaki te uoote.

Imwiin te taromauri n ara kauoua n Tabati, te kiraaka n ara uoote e anganiira ana tai bwa e na kaitibo ma ngaira ma te bitiobi ae e boou n tairikin te Kauabong. Imwiin kaitiboora ae kimototo, te bitiobi e tuanga kainnabau ana kariaia bwa e na weteai bwa te beretitenti n te Buraimwarii n te uoote ae boou. Imwina ao e kanakoa te wewete nakoio. I bon tounako, ma I a tia n tuangaki bwa n naaki katibankaoa te wewete ngaia are I a kukurei ni karaoa au kabane n tamaroa.

Te bitiobi e anganai rinanin aara ao e tuangai bwa nna kaitibo ma ngaia inanon uoua te bong ma araia au kauntira ao te tia koroboki. I namakina te rawawata. Ngke tia roko ni mweengara, I rokanai inanon te roki man tang. Imwina ao I kaoti bwaai mai inanou nakon Tamau are i Karawa, ni kaotii au raraoma ibukin weteakiu ae boou. I aki kina temanna n ara uoote ae boou, ao I kainnana Ana

Ibuobuoki. Ngke e moti au tataro, I namakina te raunnano.

Te ingabong are imwiina I tataro ao imwiina I waaki ni karaoi au mwakuri ake I tataneiai iai ni mwengau. Te rinan n ara are e anganai bitiobi e toka n taiboran te umwanikuuka, ao I tii taraia n te tai are I rirarikina. Imwiin tarakina tabeua te tai, uoua aara aika a tebenako imatau. I tabeka te rinan n ara ao ni warekii. Ngke I atongii ara, te namakin ae kakukurei e rootai. I tuai man namakina te Tamnei ae Raoiroi ae korakora.

I waekoa n reitaki ma Tamau are i Karawa n te tataro, rannimata a waa-nako iaon tabau ngke I atongi riki aara. Bon akea au atatai irouia aine aikai, ma I ataia I nanou bwa a na riki bwa au kauntira.

Imwiina riki n te tairiki anne, I atongii riki aara n au iango. Te ara teuana e roko n au iango n te tai are I noori aara. E na riki bwa au tia koroboki.

I kaitibo ma au bitiobi n te bong are imwiina ao I anganna aara ibukin au kauntira ao au tia koroboki. I mimii bwa bon aine aikai are e taku te bitiobi n ana iango bwa a na nakoraoi

UKOUKORAN ANA KAIRIIRI TE TAMNEI

"Te aomata e riai ni weteaki iroun te Atua bwa e na beku ibukin te Ekaretia (Taraa Taean te Onimaki 1:5). Taan kairiiri ana ukoukora ana kairiiri te Tamnei ni kakaean antai ae a na weteia. A taraa ana kakaonimaki are e kainnanaaki ibukin te wewete. A taraa naba aron te membwa ma ana utu. Wewete ni kabane a riai ni karikirakeia aomata ake ana beku, membwa, ao kain te utu."

Aeniboki 2: Babairean Aron Kairan te Ekaretia (2010), 19.1.1.

n te Buraimwarii. Ngke I nako n taromauri n te Tabati, ana kauntira te bitiobiriki e tei itinanikun te umwanatabu ma ngai, ni kotea au kauntira ao au tia koroboki ngke a roko. Ngke I taraia aine aikai, I namakinna bwa I a tia ni kinaia mai imwaina. Te Tamnei e manga kamatoa riki nakoio bwa aine aikai a weteaki iroun te Atua.

I ataia bwa ti kona ni uaia ni mwakuri inanon te namoraoi ni beku ibukin te Uea—ao ti bon karaolia. E ngae ngke I aki kinaia aine aikai, a bon tau ibukin weteakiia. Te Uea e ata ae e na weteia. Te namakin tera irou n ataia mai moana nanon te weteaki iroun te Atua man taetaet ni burabeti. ■

Te Tina n Tangira

Rongorongan Maiuna n Ana Mition

Iroun Peiholani Kauvaka

Ngke I ikawairake i Tonga, tinau e ibuobu-
oki ni katoatai n angareirei n te tieminarii.
Man te tai are I ikawairake ni karokoa ai
10 au ririki, n tainako e kautai imwain te tiem-
narii ao e kairai nakon te auti are e na kaitibo iai
ma ana kiraati. E ngae ngke e kee iaan te kuata
ni maire raroana (0.4 te kiromiita) ti rianna n te
kawai ribuakon aroka aika taian kuawa, ao e
na bae n titirakinai, "Ko maroa?" Ao nna bae ni
kaeka ma te ninikoria, "I aki."

Imwiina ao e kangai, "N te bong teuana ko
na bon ninikoria ao ni beku ibukin Tamam are
i Karawa. E a tia ni katauraoi bwaai ni kabane
ibukira, n aron naba te baire are ti kona n oki ni
maeka ma Ngaia. N te bong teuana ko na nako
ni mitinare ni beku Ibukina ma nanom ni ka-
bane, am iango ao korakoram. Ko riai ni waaki
ni katauraoi ngkai n riki bwa te mitinare ae
tamaroa."

Imwiina au karo a mwaing ma ara utu nako
Ontario, California, USA. Tinau e kunea bwa e
a maeka n te aba ae aki taneiai iai, n aki kona
n taetae n aia taetae ao te katei ae bitaki. N ai
aron te moaine are e bobotiia bunna iaan baina,
e bootira ngaira aika natina ao ni katorobubua
ni bubutiiia Tamara are i Karawa bwa akea mai
ibuakoia natina ae e na bwaka man ana Ekaretia
Aomata Aika A Itiaki ni Boong Aika Kaitira. Au
kar a kabonganaa te tataro n utu, ni katoabon-
ga ti wareware ni booki aika a tabu, ao ti aki
mamatam n tainako, ni kainutu ni katoa wiiki,
ao ni kaaei bootaki n te Ekaretia n ukoukora ana
ibuobuoki ni karikirakeaia ara utu.

**Taman te tia
kororongo-
ngo, Moses,
te tina,
Lavinia, ao ai
natina te aine
iaon tanon te
Los Angeles
California
Tembora n te
1999.**

A kaungaira ara karo bwa ti na riki n aroia
mitinare n taai akekei. Ti aki toki ni kabonganai
kabaraaki aika mainaina n nakon te taro-
mauri ao ni koroira n aroia mitinare. N aroia
ibonga I kakabwaia te toa, ao tariu ae uarereke
e katauraoi ni bwaatina te toa n aroia taan rei-
rei ao riikan. I kona n noora tinau ao tamau n
tarataraira, ni kakoaua raoi bwa ti katiai mwio-
koara ma te kakaonimaki.

Imwain ae I nakon au mition, tinau e taku,
"Karaoa tibwangam, ao Nna karaoa tibwa-
ngau. Nna aki mamatam ao n tataro ibukim
bwa kona kuneia aomata ao n reireiniia." E
reitinako n aki mamatam ao n tataro ibukiia ni
kabane natina aika aman n aia tai ni mitinare.
Ti bane ni beku ma te kakaonimaki ao n okirii
mwengara ma te karineaki.

N rokou irouna imwain matena, tinau ka-
ngai, "Peiholani, Ia tia n reireiniko ni kabane
bwaai ake I atai aika a rangi ni kakaawaki n
te maiu aei ao n te maiu ae e na roko. Anne,
ana euangkerio Iesu Kristo ae e koaua. Ana
mwakuri ni kamaiu Iesu Kristo bon kamaiuan
tamneira. Karaoa aei, ao ara utu ana manga
bane ni bootaki. Aio I ataia n akea te nano-
uoua ibukina Tamara are i Karawa ao Iesu
Kristo a maiu."

Au koaua a kateaki iaon te euangkerio, man
aia taeka tinau ao tamau are a kangai. I ataia
bwa ara utu ana manga bootaki riki n te bong
teuana ibukina bwa au karo a kakoroa bukin
aia mition n reireiniira te euangkerio ao ni
kairiira nakon te Tia Kamaiu. ■

MIVIDA, MI HISTORIA

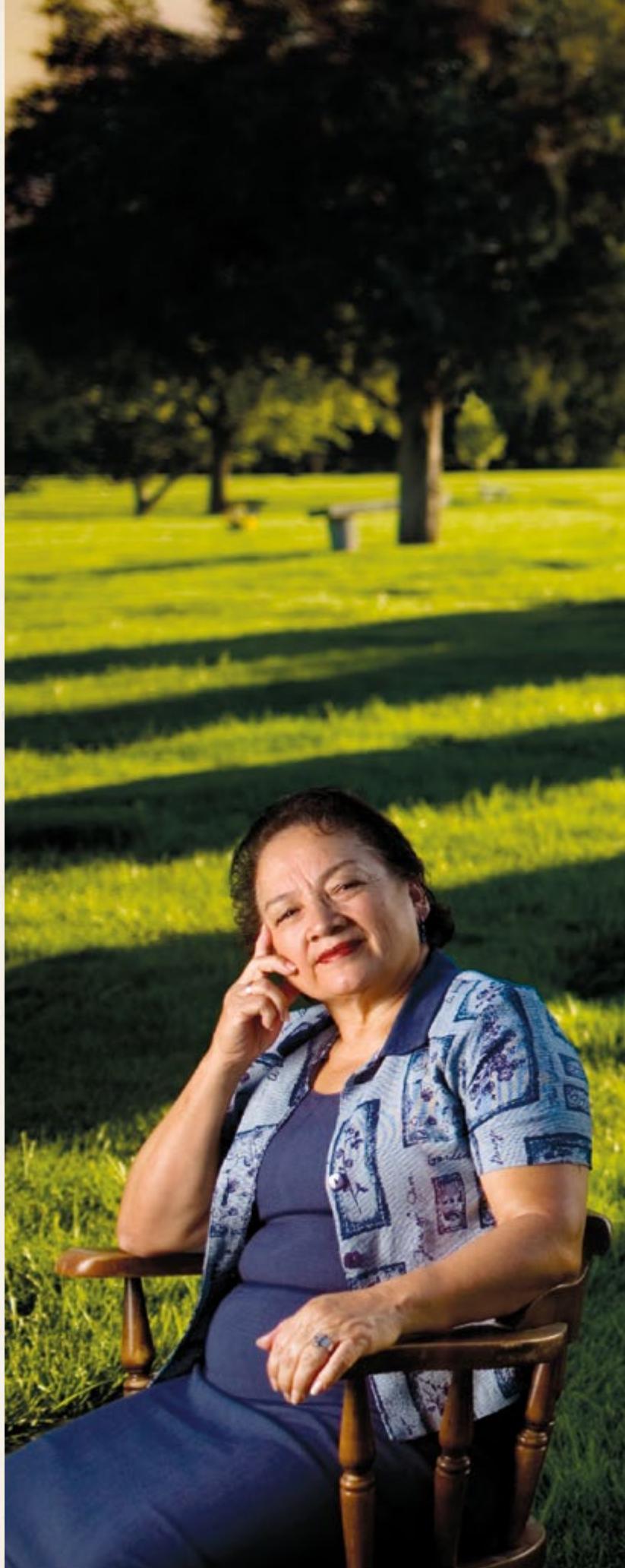
*Karaki n onimaki man
riinga te nano mai irouia
10 Aomata aika Itiaki mai
Latin America.*

Aomata aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira a tibwai aia rongorongo n rairakiia ao aia koaua n ana euangkerio Iesu Kristo n te tain te kaotibwai ae e a tibwa karaoaki n ana Miutiam te Ekaretia n Rongorongo ni kawai. N tatabeua nako a tei ibukiia mirion Aomata aika Itiaki mai Latin America.

Uabwi ma aua karaki ake a kaotaki n ana Miutiam te Ekaretia n Rongorongo ni kawai i Salt Lake City, Utah, man Tuun 2011. Kaotibwai aika mwaiti aekakiia a kona ni matakuakinaki iaon te rain n lds.org/churchhistory/museum/exhibits/mividamihistoria.

Carmen Echeverría Wood

Carmen e bungiaki inanon te utu ae taua te aro i Guatemala City, Guatemala. Ngke ai ruaiwa ana ririki, mitinare n aine man aia aro Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira a reireina ana utu te euangkerio. E unga n iriira te Buraimwarii ao e taekina namakinan te kukurei ae boou n ana utu. Teuana te ririki imwiina a bwabetitoaki ma ana utu. E taku, “Aio bon te tai ae rangi n tamaroa, moan te tamaroa.” E kauringa Beretitenti David O. McKay (1873–1970) ngke e kawara Guatemala n te ririki 1954 man reireinia ataesi tuan te kabwianibwai. Ni koron ana 17 e weteaki bwa e na nako ni mitinare n te Mition ae Central America ao e kukurei n tibwa “te kantaninga ibukin te maiu ae tamaroa riki ao ni manga bootaki n aki toki.”

TAMNEIROUN MARK J. DAVIS, CRAIG DIMOND, KENT MILES, AO CRAIG J. LAW

Miriam Puerta Amato

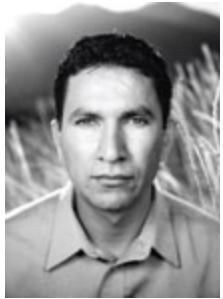
Miriam bon kain Brazil. Ngke e tangiria ni kan mitinare, e kanoaa ana beebwa. Itiu te wiiki imwiina, e bootaki ma ana utu ni mwengana, e wareka te reta are e weteaki iai nako Utah Salt Lake City Tembora Tikuea Mition. E taku, “Ngke I waruka te reta, e bon kakaongora bwa au utu a takarua n aron are a karaioia ngke a e rin aia booro te tiim mai Brazil. I bon rangi ni kukurei naba, ao I ataia bwa te Uea e kanakaoai.”

Nelson Mousqués

E aki maan imwiini bungiakin Nelson i Asunción, Paraguay, ana karoo a kaitibo ma mitinare.

“N te bong teuana tamau n ana bwaranta ni mwengana e noora Tari Higbee ao Tari Johnson ma e aki atia ae ngaiia mitinare,” Tari Mousqués e kauringa. “E tuanga mwaneu bwa e na uotii kaintekateka uoua ibukina bwa, e kangai, ‘Mwaane akekei ana bitii maiura.’ Ngke a uboubo mitinare n te mata-roa, e kaukia man taku, ‘Nakomai riin. Tia kaman tataningai ngkami.’ Tamau ao ara utu ni kabane ti kaaina te Ekaretia.”

Robin Mendoza

Robin e ikawairake i Ecuador inanon te maiu ni kainnano, ma e tangira ae tamaraoa riki bon ibukina. N te taina, ngke e mwakuri n te tabo n aroka 12 te aoa n teboengina, e tatara ibukin te kairiiri, ao e iti karawa inanon ana tai n tataro. Robin e taraa aio bwa ana rongorongo te Atua bwa te maiu e taua te berita. “I ataia bwa au namakin e roko mai iroun te Atua,” e kauringa Robin. E ataia bwa rinanon te onimaki, e kona ni bita maiuna. Ngke ai 16 ana ririki e nako ni mwakuri i Guayaquil, ike e a bwabetitotaki iai. Reitinakon te ungnanano e kairia nakon te Brigham Young University, ike e a kakoroa bukin ana kouru ni karekean te reirei.

Ursula Binder Brock

Titita Brock e uringga iangoan nanon te maiu ngke e kairake i Venezuela, mitinare a reireinna ma ana utu te uangkerio, ao a bwabettitoaki. A kaonaki n te onimaki, e weteaki bwa e na riki bwa te beretitenti n te Buraimwarii ngke 16 ana ririki. Ngkai, imwiin maiuna ni mwakuri, ea ataia bwa bon ibukina, “te onimaki bon te rinerine.” E kabwarabwaraa, “I rineia ni karekea te ruu ibukin te Tia Kamaiu inanon maiu. Ia ataia bwa te Mwakuri ni Kamaiu bon moan te kamiimi, te mwakuri n tangira ibukiia aomata ni kabane. Au Tia Kamaiu ao te Tia Kabooai, te Tia Angangaa te rau, ea tia n riki bwa raraou—e teimatoa ibukiu.”

Lincoln Peters

Lincoln e maeka ma ana utu i Santiago, Chile, ni karokoa e mate tinana ngke ea koro 10 ana ririki. Imwiina, e maeka ma ai tinana ao ai tamana. Ngke ai 18 ana ririki Lincoln, Tari Barton ao Tari Bentley a kawariai ai tinana ao ai tamana ni mwengaia. A waekoa ni butimwaea te euangkerio ai tinana ao tibuna te unaine, ma Lincoln e totokoia mitinare. Ingabongin te Tabati teuana, tibuna te unaine are e tataneiai n roko ni karaaurau inanon ana ruu, e burita rabunan ana kainiwene, ao e tuanga bwa e na iriia n nako n taromauri. E bon rangi n tounako ni katein tibuna ae aki taneiai iai ao ibukin karineana, I teirake ao n nako n taromauri. N te bong anne e namakina te bwai ae e boou ao e korakora inanona are e bita maiuna. E waekoa n riki ngaia bwa temanna te moan rairaki i Chile.

Luis ao Karla Hernández

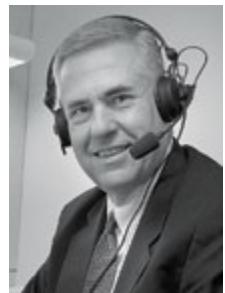
Luis ao Karla a kaitibo ngke kairake i Honduras. A waaki ni mamaroro ao a waekoa ni mareaki. Luis, tiaki te membwa n te Ekaretia, e mataiakiniia ana karo Karla, ake a “ikarinerine imarenaia ao n itangitangiri ao aio te bwai ae e karikai ni kan reiakina anuaia.” N te tai ae e waekoa e a bwabetitoaki, ao Karla ma Luis a kabaeaki n te Guatemala City Tembora i Guatemala. N aia 30 n ririki ni mare a rootaki n te kanganga, ao Karla e kiitana mwengana, ma te titiraki ngkana aia iein n roroia ae tebwitabun e kairua. Luis e aki matamat ao e tataro ni bubutiia te Atua ni “kaira Karla n okira mwengana, ao E bon oki. E bon oki.” N te bong aei aia iein e a korakora riki nakon are mai imwaina.

**Noemí Guzman
de Abrea**

Noemí e bungiaki i Argentina, n te tabo are a kaina iai te Ekaretia ana utu. A mwananga nakon te United States ngke ai tebwitabun ana ririki. Ngke e karekea tangiran rikina n I-Amerika, e rangi ni kukurei ngkai e kona n rinanon te katei n Argentina. “I Latin America, aomata a bon rangi n tatangira. A waekoa ni kariniko; n iraorao nakoim; ni karekea te reitaki ma ngkoe. A tatangiria ni mena irarikiia aia utu ao raraopia, n amwaraake aika raraoi. Aio e bon tikiraoi, ao ataaakin te katei anne bon te bwai teuana ae I aki kan bitaki ibukin te bwai teuana.”

Omar Canals

I Uruguay n te ririki 1948, tinan Omar e anganiia mitinare aine te kiaba n aia aro Aomata aika Itiaki Ni Boong Aika Kaitira. N tokina, e a waaki ni maroro ma mitinare, ao tarin Omar te ikawai ea bwabetitoaki imwiina. E bungiaki n 1948, Omar bon te moan merimeri ni kakabwaiaaki n te Mition i Uruguay, are e a tia n uki n 1947. Omar ao ana karo a bwabetitoaki ngke ai waniua ana ririki. Tabeua te ririki imwiina Omar e mareaki ma ana tangira, a mwananga nakon te United States. E a tia n riki bwa te tia kanakobwanaa, Omar e kateirakeaki ioun te Ekaretia n 1973 ao e riki bwa te tia raitaeka n te tae-tae n Tibaeniti ibukin maungatabu ni kabuta. ■

Onimaki ni Kaekaa te Wewete

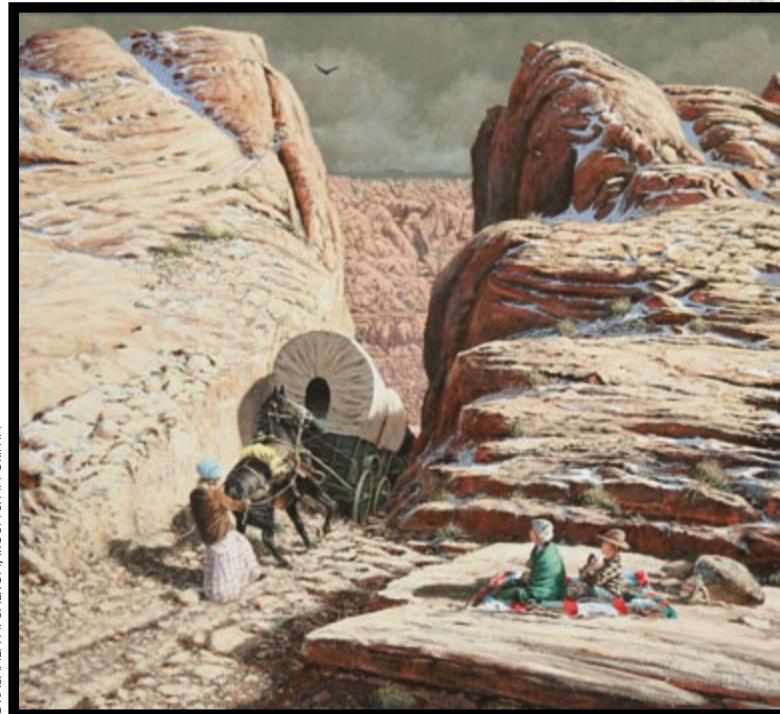
Ti riai ni bane n iai ara kakoaua inanora bwa aio ana mwakuri te Atua ao e kantaninga te kabanea n tamaroa are ti kona n anga ni katean “taabo aika aki maekanaki i Tion.”

N1849, ai tibwa uoua te ririki n nako imwiin ro-koia Aomata aika Itiaki n te Mwanono are i Salt Lake, Unimwane Parley P. Pratt man aia Kooram Abotoro ake Tengaun ma Uoman a kaira te mwananga nako aiaki. Te kabanea n raroanako nako mai maiaki n te mwananga, matoan riki te kawai. Imwiina ngke mwaane a bwakara 3,000 te buuti (914 te miita) man mangeen te Great Basin nakon te marena n te Virgin ao te karaanga are Clara River (maiakin St. George ni boong aikai, Utah), te aba e a tabe ni mautakataka ao ni bikebike, kirimaungaao ni kiriatiibu. Mwaane ake taan kaira te mwananga a bon rootaki. E taku te mwananga:

“Rinanona . . . rietan katabukibuki, kiriatibiki, kaabike-bike n te aba ae a kan aki kona ni kabwarabwaraaki n te tabo ae kakamaaku man kaminomino iangoana. . . .

“Te tabo ae raababa ma bwaai aika a kamiimi aika a kaoti, ni kanoana aika maunga aika totoa, [uraura] te reua, atibu aika teirake, te tabo ae aoraoi n akea te uteute iaona, kireei aika kai mwaing n aki kariki uaa, . . . atibu ni kateitei . . . ni wene n te kaminomino ae riaon iangoana—ni kauarerekeana, te aba ae urubeke, . . . n tararake, ni bobaraaki, n rukurukumaki n aki akaaka n teina ni kaawai.”¹

Ma e ngae ngke e rangi n aobuaka te aba n taraakina n nako aiaki, te ang e kamwataere, e korei bwaa aika katati ao rereuan te kanion n aban San Juan e taraa ni matoa n nako mainiku. Taan kairiiri n te Ekaretia a ataia bwa kaboraoan te aobuaka anne, ni koonan tabo aika akea n te mwabe e na bon rangi ni kanganga, ma e ngae n anne a tangiria ni katea te kaawa ibukin te Ekaretia ikekei. N te maungatabu n te kuata n te Titeiki i Parowan n 1879, 250 aomata a butimwaea te wewete ioun Beretitenti John Taylor ni katea te San Juan Mition. Ma 80 waekon ao e kaaniia 1,000 atuia kaao ao aoti, a waaki ni korea kawaia ni kaineti ao n rinanon totoko, n te tabo ae tuai roroko te

TE KABANEA NI UAEKON, ROLIN LYNN GRIFFIN

Iroun Unimwaane
Jeffrey R. Holland

Man te Kooram n Abotoro ake
Tengaun ma Uoman

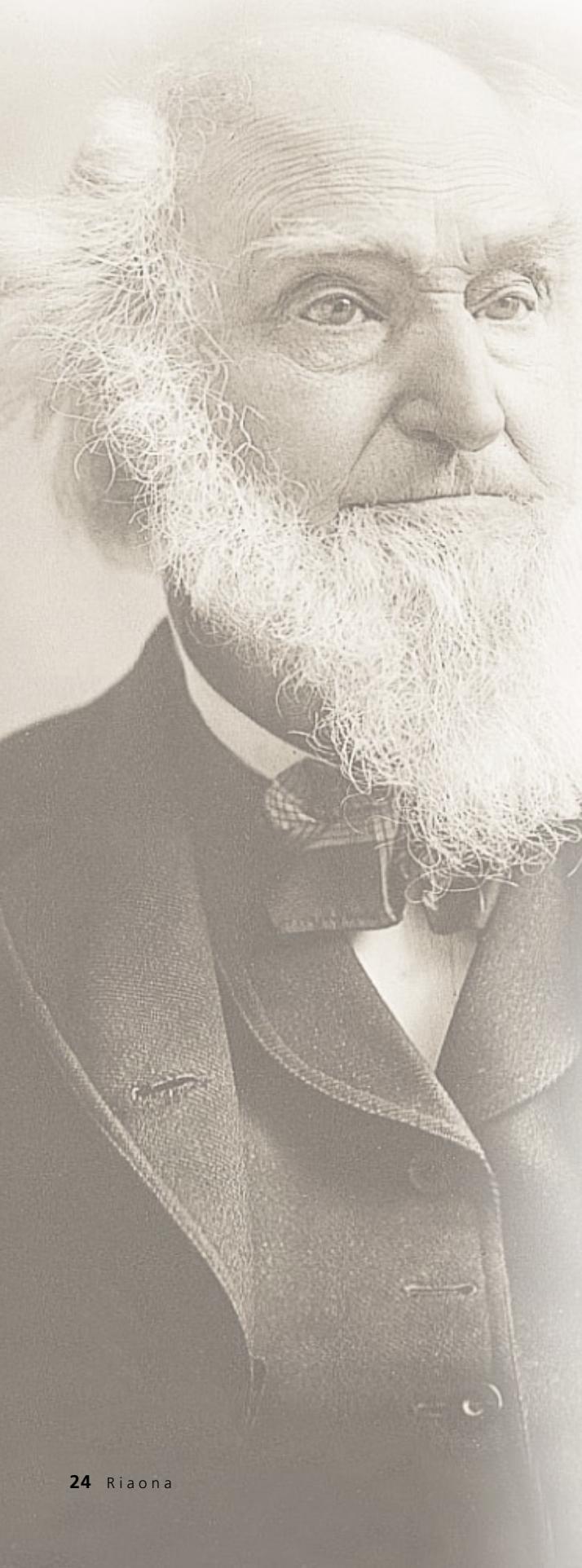
aba iai n rabeen maunga aika rabunaki n te tinoo ao atiibu aika kakang taboia.

Ni kakai kawai aika kimototo nako San Juan, naake taan moan mwananga a tokanikai iaon kanganga teuana imwiin teuana ma a waekoa ni kaitara ma teuana te kabanea ni bubura ao te kabanea ni kanganga ibuakoia ni kabane: te matabaiawa n te karaanga are Colorado. Te kamimii bwa taan kaira te kawai a kunea te kawai ae irariki are e korea te mwanono—te maranga are e nakon 2,000 buuti (610 te miita) rikaaki n te katati ae uraura riaan te karaanga ae Colorado. Ti aio, kuri ni kamamate “bwangabwangan te atibu” are e taraa ni karekea te kawai nakon te itera are i mainiku.

Ibukin mwakoro aika mwaiti, mwakoron te atibu e bon rangi n irariki ibukiia aoti ao n taabo tabeua e rangi n irariki riki ibukin te mwaane ke te aine n rinanona. Nanora e bwaka n te raroa ae 75 te buuti (23 te miita) are e na taraa n rangi ni kanganga nakon tiibun te maunga, e koaua ae e bon tiaki ibukin te waekon n uabwai. Ma Aomata aika Itiaki aika a matoatoa a bon aki kona n rairaki, ngaia are bwauta ni karebwe bwaura ao bwaai ni mwakuri, a ibuobuoki riki n Ritembwa 1879 ao n Tianuare 1880, a korei bwaai ake maraurau, kawai ni kaitarai ubun atiibu n te kanion.

Ma kabanean kawenean te kawai aei ngke e tia, n arona arei, te mwakuri ngkai ai karekean 40 te waekon n rinanon te “bwangabwanga”. Waekon ake tabeua, a tataninga nimaua te maire (8 te kiromita) mai ibukin n te Tiburing ae Nimabwi-te Maire, a na manga rimwii imwiina.

A bairei aroia n te aro are “tengaun ma uoman ke e mwaiti riki a kona n tine ibukin te waekon” ma roobu aika abwabwaki ni kawaeremwea ake

Tera ae ti nooria man aia katoto bwaeoniia aika onimaki aikai? Ti noora te bwai ae ti nooria ngke Aika Itiaki a kitana New York ao Pennsylvania ao Ohio ao Missouri ao imwiina a kitana Nauvoo ae tangiraki irouian rinanon te karaanga ae onrake n te ati ma te tembora ae kabueakaki are e nooraki mai kiraroa.

imwiina. Imwiina a rokani aia bureiki ma tiein ni karekea are a kona ni marannako ma a totokoa te kanganga ni wiira man te rabinobino.

N teuana te tai ae rangi ni kakannato n rongorongoia bwaeoniia, teuana man te kambwana teuana e anaa te waekon rikaaki n te kawai ae rangi ni kakamaaku. Ngke a roko iaontano n te kanion, a waekoa ni kamaiua te meerini rinukan te karaanga iaon te booti ae wene kabina are a tia ni kaman karaoia ibukin anne. Ngke e a otinako mwiina, te utu ae Joseph Stanford Smith bon te kabane ni waekon ae ruo n te bong anne.

Stanford Smith ea tia n taratara raoi ni buoka butin te waekon rikaaki, ma e karina te kambwa ni bon mwaninga bwa ana utu te Tari Smith a na bon kainnanoa naba te ibuobuki n aron teuare te kabanea ni waekon mai ibuki. Ni bon taonaki n te tabeaianga bwa ngaia ma ana utu a taraa ni kitanaki, Standford e kaira ana tiim, waekon ao ana utu nako maninginingin te katati. Te tiim e katukaki imoa ao te kateniman n aoti e kabiraki *ibukin* te waekon ni kaki-baaki. Te utu ae te Smiths a tei tabeua te tai n taraa naano n te bwangabwanga ae rangi ni kamwamwane. Stanford e rairaki nakon kainnabana, Arabella, man taku, “I a maaku bwa tia kan aki roko.”

E kaeka, “Ma ti riai n roko.”

E taku, “Tii ngkana tii tabeman mwaane n taua te waekon, ti na *kona* n roko.”

E kaeka kainnabana, “*Ngkaa* nna taua.”

E taakina te rabuna iaontano, ao e katuka natina te merimeri te mwaane bwa a na tararuia natina Roy ae teniuia te ririki, ao Ada ae nimaua ana ririki. “Taua tarimi ni karokoa e roko tamami iroumi,” e taku. Imwiina ao e karekea ana tabo iakuun te waekon, Belle Smith e taua kabaean te aoti nako bukin te kaa. Stanford a waakinako ma te tiim rikaaki nakon te bwangabwanga. Te waekon e buti rikaaki. N te moan katabuki e bwaka te aoti are mai ibuki. Titita Smith e biri rimwiina ao te waekon, ni katika

te roobu ni korakorana ma korakorana nanona. E waekoa ni bwaka naba, ao e a katikitikaki iroun te aoti, te atibu ae kakang tabona e korea waena mai bubuan waena nako bebeena. Te aine ae ninikoria, ma kunnikaina ae raraeaki ao ikoakina ae kakaiaki, e tine-

ara kanganga. [Belle] aio ni kabane te buoka ae e kainnanoia te mwaane [ni karoan te mwananga aei].”²

Ngkana e roko te Wewete

Te mwananga Inanon Bwangabwangan Atibu bon teuana mai ibuakon katotoo aika mwaiti n te nanomwaaka ao te kakaonimaki irouia Aomata aika Itiaki n taai akekei ni kaeka ana wewete aia burabeti ngkana e roko. Te katotoo naba teuana bon karikan ao te wewete nakon te Muddy Mition ni boong aikai i Nevada. N aroia aika a mwaiti irouia bwaenonii ake a maeka n taai akekei, te Muddy e berita te maiu ae matoatoa, ao e korakora ukoukoran te nano are e karoaki ngke e roko te wewete n roko ni maeka ikekei.

Tabeman mai irouia ake a weteaki n te 1860 te koaua ae a bon titiraki, “Man taabo ni kabane iaon te aba, bukin tera Muddy?” Eng, iai bukin bwaai ni kabane. Te moan, te Buaka Inanoa i Amerika ea tia ni karekea te kanganga nakon kaibuke ni kaako n toaua te Karaanga are Colorado. Te kauoua, ngke boo te buaka e kamanngaoa te tabo ni kunnikai te Cotton Mission are e a tia n tei ni kaawan St. George ao Washington n te tabo ae e aki rangi n raraoa. E kantaningaaki bwa te bwaubwau ibukin te mition e na rikirake ni mwaaken Muddy are e reke te ran iai. Te kateniua, Aomata aika Itiaki e korakora aia namakin bwa kantanninga nakon te mwakuri ma aia baronga Kain Amerika n te aono, ni buokiia ni kamwarakeia ma te kantanninga ibukin reireinakiia.

Ma te aono bon tiaki te tabo ae tionako, aki karikiua te tabo ae tuai ni maekanaki. E taraa n ae te tabo ae bon akea te bwai ae e kona n anga ma te kabuehue ao te mwakuri ae

Ngke e weteaki tamana bua e na kamwainga ana utu nakon te Muddy Mission ae matoatoa ni boong aikai i Navada, USA, Elizabeth Claridge (mai eta) e tang ma e kangai, “I riai n aki tauaninne irouna ngkai tamau ngkana e aki nako ngkana e weteaki.”

tine iaon rain akanne ma korakorana ao ana onimaki n abwakin te kawai rikaaki ni mangeen te karanga.

N rokoia ni kabina mai inano ao n aki kokoaua aia tokanikai, Stanford e waekoa ni biri 2,000 te buuti (607 te miita) n oki ni waerake nako taubukin te katati, ma te maaku ibukin kamanoaia natina. Ngke e tamwarake n toka n te mange, e nooria ikekei n aki mwaing man aia tabo. E uota te ataei, ma natina ake uoman ake a tineia, n tauia irouia, e kairiia rikaaki, rinanon uruaki n atiibu nakon tinaia are e ingainga inano. Mai kiiraroa a nooria niiman mwaane ake a kainetia ake a uotii tiein ao roobu. E ata aia kantanninga Smith, mwaane aikai a roko ni buokiia. Stanford e takaarua nakoia, “Mwaninga taekana, rorobuaka. Akea

matoatoa. E bon tionako ibukin taabo aika raroanako, ao te karaanga are e anga te mition ni kabwarabwaraana e kai ataaki arana.

Ae ni kanga ma te onimaki raa ao te nanomwaaka te Muddy ea maekanaki E taekinna temanna te tia maeka. Neiei e tei ibukin te nanomwaaka ao te ninikoria n tatauraoi n reita uaiakinan ae matoatoa ao te rairaki n rabwata are a uaia kairake ao kaara n ni karekea—n te tai aei e bon kaineti riki nakoia kairake. E koreia Elizabeth Claridge McCune n taekan wetean tamana ngke e weteaki n nako ni maeka n te Muddy:

“Akea te tabo iaon te aba ae e taraa n rangi ni kakaawaki irou n au katebwi ma nimaua n ririki nakon te [taun ae] tangiraki iroun Nibwaai te ikawai [i Aban Utah Juab]. Ai ingaingara nanora n rorokon Beretitenti Brigham Young ma raona! . . .

“. . . Bro. Brigham, Bros. Kimball ao Wells ma [raoia] ake a airi ni kabane a otinako man aia kaa, n rianna iaon te kawai ae ueenaki . . . nakon mwengara, [ike] e katauraoaki iai te katairiki. . . .

“Ti bane nako n ira te bootaki ni bwakantaain te [Tabati], ataeinaine a kunnikainia n te mainaina iai kaintekateka aika katauraoaki mai imoa. E a waaki te taromauri, ao ti bon rangi ni kukurei ni karokoa Beretitenti Young e katanoata bwa iai tabeua aara ake e na warekei araia mwaane ake weteaki ao a rineaki bwa mitinare bwa ana nako ni maeka . . . ‘te Muddy.’ Aio e kuri n toki iai buroia ni kabane ake a roko. Mwaitiia ake a weteaki ana nako ni maeka i aban Dixie—ma te Muddy, e bon rangi n raroanako mai maiaki! ao ea bon rangi ni buakaka riki! “O!” “O!” I aki manga ongo riki aara ma ti ‘Samuel Claridge.’ Imwiina

Ia bon tang man tang, n aki tabe ma rannimatau are a uruana kunnika[iu] te mainaina ae boou. Taman te aine are e tekateka irarikiu e weteaki naba. E taku raou, ‘Bukin tera, bukin tera ngkai ko tang? Ngai I aki tang. I ataia bwa tamau e bon aki kona n nako.’

‘Eng, bon iai te kaokoro,’ I taku. ‘I ataia bwa tamau *e na* nako ao bon akea te bwai ae e kona n totokoia, ao I bon aki riai n tauanninne irouna ngkai tamau ngkana e na aki nako ngkana e weteaki.’ Imwiina Ia manga bwaka naba n tang. . . .

“Ngke tia tibwa mwaing nakon te auti ae e boou ao bwaai ni kabane a tia ni kamatoaaki a kamwengaraoi, a mwaiti raraora ake a kataia n anaa nanon tamau bwa e na kawakina mweengana ao ana tabo ni man; ao n nako maiaki n te tai ae uarereke ao ni manga oki. Ma tamau e ataia bwa aio tiaki aekakin te mition are e a tia ni weteaki iai. ‘Nna riai ni kabonakoi au bwai ni kabane,’ e taku, ‘ao n uotii aika I kainnanoi ni bukoa katean te tabo teuana ae tuai maekanaki i Tion.’”³

Bon nanoia ara taan rairaki bwa te mwakuri e aki tii waaki nako ma e na konaa naba ao e na riai ni waaki nako. I aki kona n ataia tiina ao kaaro ake a kona ni katikuia natia inanon ruanimate aika aobuaka iaon te kawai aika aoraoi ao imwiina, ma kabanean traakia, a tang n reita kawaia ni kaineta Tion.

Onimaki n te Mwakuri

Tera ae ea tia ni karikaki ngkekei ao ae e karikaki ngkai te kakaonimaki ao te nanomatoa are e reke iroun te ataeinnaine ae 15 ana ririki ao te utu are e a tia ni bungiaki iai? Tera are e karikia bwa e na rairaki teutana nakon raona are irarikina man taekinna, “I ataia bwa tamau e na nako ao akea riki te bwai ae e kona n totokoia”? E roko mai ia te taeka are e karekeea bwa e na reitinako n taekina, “Ao I riai n aki tauaninne irouna ae tamau ngkana e na aki nako ngkana e weteaki”?

Ao tera aroia ataei ake teniman are a tarataraia aia karo ni maunanako n te waekon ni mangeen te Karanga ae manga are Colorado ma te onimaki nakon te kaetieti are a tia n anganaki iroun tinaia? A tekateka ikekei inanon te onimaki, n nanomwaaka n aki mwaing ke n tang n aki tabe ma makuia ae e korakora.

Tera ae ko nooria n aia banna ni katooto bwaеonii aika kakaonimaki? Ngaia ae ti a tia n nooria rinanon koron te tai ao n te koaua rikaaki rinanon boong aikai. Ti noori bwaai aika ti noori ngke Aomata aika a itiaki a birinako mai New York ao Pennsylvania ao Ohio ao Missouri ao imwiina a birinako man aia tabo ae tangiraki ae Nauvoo n rinukan te karaanga ae rabunaki n te aiti ma te tembora are e na urarake mai kiiraroa. Bon te bwai ae ti nooria ngke aomata naba akanne a taunii aia mate n te mwaiti ae korakora i Winter Quarters, n rimwiaki ma kiitanan aia ruanimate, ao n tabetai ae bingiingi n aron te bwaoki ni kariki, i Wyoming ni kaan ma Chimney Rock ke n teuana man te bangaki ni Karaangan Sweetwater River ke n te tabo ae ikoikotaki iai te tinoo n ana matabaiawa Martin.

Tera are ti nooria ngkekei ao are ti nooria ngkai ibukoia Aomata aika a Itiaki ake a kakabwaiakini te ao-naaba ni kabuta bon te onimaki iroun te Atua, te onimaki iroun Iesu Kristo, te onimaki iroun te Burabeti Iotebwa Timiti, te onimaki ni koauan te mwakuri aei ao koauan ana rongorongo. Bon te onimaki are e katika te ataeini-mwane nako buakon aroka n tataro, ao bon te onimaki are e karekeea ni kona n teirake iaon bubuan waena, ni katikua inanon bain te Atua ibukin Kaokan te euangkerio, ao n tokina ni mwaati nakon tiringakina ibukin ana onimaki n te tabo ae raroa 24 te ririki imwiina.

E aki rangi ni kakubanako bwa te onimaki n tainako e na riki bwa te moan ao te reirei ae tiku n te euangkerio ao n ara mwakuri. Bon ngaia boton rairakira bwa te mwakuri e aki tii waaki nako ma e na kona naba ao n riai ni waaki nako.

*Tera ae ti nooria irouia
bwaеonii aо ae ti nooria
ngkai irouia Aika Itiaki aika
kakabwaiakaki n te ao-
naaba bon te onimaki iroun
te Atua, te onimaki iroun te
Uea Iesu Kristo, te onimaki
iroun te Burabeti Iotebwa
Timiti, te onimaki ni koauan
te mwakuri aei ao koauan
rongorongona.*

I aki ataia a na kanga riki tiina ao kaaro ni katikuia natia inanon ruanimate aika aobuaka iaon te kawai aika aoraoi ao imwiina, ma kabanean taraakia, a tang n reita kawaia ni kaineta Tion. I aki ataia riki tiina n aron Belle Smith are e kona ni katikuia natina n raaben te katati ao ni katika ana waekon rikaaki n te kawai ae nano ae kakamaaku. I aki kona riki n ataia bwa e kanga Samuel Claridge ni kabooi nako ana bwai ao ni kaineta Tion bwa e na katei n te tabo ae tionako n te Muddy Mition. Boton katikitiki ni karaki aikai bon te onimaki—matoa n aron atiibu, katamaro-aaki n aron biiti ake a kabuokaki, are kanoaaki rinanon bwaai aika a riki, te onimaki are e kakorakoraaki n te maiu n tamnei bwa aio te Ekaretia ao abanuean te Atua bwa ko nako ngkana ko weteaki.

Te Wewete Ibukin te Rairaki

Iai naba ngkai “taabo aika aki maekanaki i Tion” ake a na kateaki, ao tabeua mai ibuakoia a rangi ni kaan riki nakon te Muddy ke San Jan Mition. Tabeua ma ibuakoia a mena inanora ao ni bon oin mwengara.

Ai ngaia are I a kanakoa te wewete ibukin te rairaki are ti bane n riai ni karekea te ura inanora bwa aio ana mwakuri te Atua ao e kainnanoa te kabanea n tamaroa are ti kona n anga nakon te mwakuri. Au kantaninga bwa ko ribanaa oin korakoran rabwatam ao maium n tamnei bwa e aonga n iai te onimaki ae e nano ni katan iaona ngkana te mwakuri ke te kakaewenako ke te kairoro n arona ke teuana e roko. Tataro teutana riki, kamatebwai teutana riki, katoka te karongoa ao katoka te beroro, kaku-kureiko n te karikibwai, wetea te kao-tioti bwa e na ruo, ukoukora nanom,

ao ukoukora karawa ibukin te koaua are e kairiia ara karo aika bwaeonii. Imwiina, ngkana ko kainnaoa n roko n ae nano riki teutana ao ae raroa riki teutana ni kaitaraa te maiu ao ni karaoa am mwakuri, ko na kakoaua bwa iai te bwai inano ikekei are ko kona ni weteia.

Ngkana bon iai am onimaki, ko tauraoi ni kakabwaiia am utu. Tii man te kanikinaa ae korakora ni waaki ni kakukurei ao mwakuri n ibuobuoki, n te anganano ao te kakaonimaki n te Ekaretia aei e na reitinako n noorakin te reitaki ae matoatoa n te utu. I taekina anne n ataakina raoi bwa te kaintokaniuea n te Ekaretia bon *tatabemaniia nako* membwa. N tabetai te membwa anne bon te aomata ae boou ae e a tibwa rairaki; n tabetai te membwa bon tii ngaia te Aomata ae e Itiaki ni Boong Aika Kaitira n ana utu. N tatabemaniia n tabo nako e na unika te onimaki inanon teuanne ao waaki ma te roro ae boou n te euangkerio. Ma ni koauana bwa te onimaki e tamaroa riki e ribanaaki ao e kawakinaki riki ao e teimatoa ngkana te utu ae bwanin e boutokaia. Ngaia are imwiin te tei n onoti ngkana ko tia ni karaoia, mwakuri korakora n tarai bwa tabemwaang n am utu *aki* tei n tii ngaiia. Katea am utu ao tarai bwa te onimaki e korakora ikekei.

Ni katiaan anne, ti kona ni beku n te Ekaretia ae uakaan ke n taabo aika raroa ngkana ti weteaki. Imwiina ti kona ngkanne ni kakaia tiibukake a bua—membwa ke aika tiaki membwa, maiu ke a mate. E kona ni karaoaki aei ma te iangoraoi ao ni karaoaki raoi ngkana tabeman tiibukake, n ikotaki ma ara nanai n tiiku ae uarereke, a kawakinaki raoi ngkai ti kakae. Ngkana tia tia n tangiriia ao n reireiniia ake n te mweenga, a na

oota raoi n aron Elizabeth Claridge: ngkana e roko te wewete, ko kona ni kakoaua bwa tamam ao tinam, mwanem ao tarim a na mwananga n nako.

Iai te mwakuri ae e na karaoaki. Ti aki kona n taekinna bwa ni kabane ake irarikira iai aia onimaki ae nano, bwa ni kabane e matoatoa aia utu, bwa ni kabane aika a uakaan ke aika raroanako a tia n ongo rongorongan te euangkerio ao a tia n riki bwa taan kakoaua, reirei, taan nakon te tembora aika Aomata aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira. Te aonaaba e a rikirake ni buakaka, ao n taai aika a na roko e na bon kataira. Ma korakoran te raoiroi e na totoko ngkana aomata n aroia Standford ao Arabella Smith, n aekakiia aomata aika Samuel Claridge ao natina te aine ae Elizabeth a totokoia.

Ti riai n onimaki n te mwakuri aei—te onimaki n te bwai ae ti bane ni kakoaua a weteaki bwa a na karaoia, te onimaki ironi Iesu Kristo ao Tamara are i Karawa. Ti kainnanoia ni kamatoai nanora nakoia ao imwiina e na urua te atiibu anne ao ni matoa n aroia bwaeania ni koaua. Ngkana ti karaoa anne, I ataia bwa ti na bon kamauaki ao ni kamanoaki inanon mwanangan te Ekaretia ao abanuean te Atua iaon te aba. ■

Man te kanakobwana ni maungatabu n te titeiki are e taekinaki n Tebetembwa 12, 2010, n te Brigham Young Uniweritiri.

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. In Milton R. Hunter, *Brigham Young the Colonizer* (1973), 47.
2. Taraa David E. Miller, *Hole-in-the-Rock: An Epic in the Colonization of the Great American West* (1959), 101–18; katuruturan a karinaki ao katamaroaki manin koroboki.
3. Elizabeth Claridge McCune, in Susa Young Gates, “Biographical Sketches,” *Young Woman’s Journal*, Turai 1898, 292, 293; katamaroan manin koroboki.

Iroun Barbara Thompson

Te Moan Kauntira n te Beretitentii ni
Kabuta n te Botaki n Aine.

“Nai Arou Ngkai I Tangiringkami”

Tangira ao mwakuri n ibuobuoki bon ngaia aika a katebenakoira bwa ana reirei Kristo.

Iai ngkoa kaain au ruu ae te aomata ae rangi n tikiraoi, ma e kuri ni bwaai ni kabane ake I karaoi e katabeaiangaa nanona iai. I iango, “Nna kanga ni kauna nanon neiei? Ngai te aomata ae beeblete te maeka ma ngaia. Eng?”

Ibukina bwa e aki rangi ni kukurei irou, I kabonganaa anne bwa karaoan ae I aki tangiria naba. Te kakabwaia, I uringa ana reirei te bitiobi are e a atia n anga n tain te bootaki n toa ngke I mena n te reirei. I uringa raoi ana reirei: “Ngkana ko aki batin tatangira temanna, tao ko bon tuai n rangi n ibuobuoki nakon te aomata anne. Ngkana ko buoka te aomata, ao ko na tangira te aomata anne”

Imwiin iangoan ana reirei au bitiobi, I baireia bwa I riai ni buoka kain au ruu aei ao ni kataa ana reirei te bitiobi. I tabe ni kakae nako kawai aika uarereke ni buoka kaain au ruu aei, ni kaota te akoi nakoina, ao ni

kataia riki ni kaeka nakon bwaai ake e kainnanoi ao e tangirii.

Imwiina n te tai ae uarereke ea riki te kamii! I reiakinna bwa I rangi n tangiria. E bon rangi n tikiraoi, te aomata ae tarena. Bon te kakabwaia nakoii n ibuobuoka te auti ni maeka ma ngaia. I bon rangi ni miimi n aron au taratara nakoia ae bitaki n te tai ae uarereke.

Tangirakiia ao Buokakiia Tabeman

Ngkana ti kamatebwaia Ioane 13, ti reiakinii tabeua bwaai aika rangi ni kamimi n ana reirei te Tia Kamai are e reirei iai n tain ana Mwakuri ni Mitinare iaon te aba, n reitaki ma:

1. Ibuobuoki imarenami.
2. Itangitangiri ma raom

Ngke te Tia Kamai ao Ana Abotoro a kaitibo n tain te Toa are te Riao, te tamnei n te ruu ai aron ae kabaeia. Te Tia Kamai etatai bwa

*Iesu e tangiriia
naake Tengaun
ma Uoman—ao
E tangiriira n
tatabemaniira
nako—n reiakina
te nanorinano ao
n ibuobuoki bwa
anua aika tau are
ti riai ni ukoukorii
ni karekei. E reirei
bwa akae temanna
ae e kakaawaki riki
ni buokia tabeman.*

Ai ana tai ni kamwaneaki ao n tauraki. I kakoaua bwa ngkana te Abotoro e aki oota ni kakaawakin te bwai are e riki n te tairiki anne, e na bon reia-kinna ao riki n oota n ana mition te Tia Kamaiu.

Imwiin te katairiki Iesu e anaa te taara, kabwaroa te ran inanon te beetin, ao e kaitiakii waeia ake a mena ikekei. Kaitiakan waeia e karaoaki ma te karinerine ao te nanorinano ngke te Tia Kamaiu n aki nanououa ni kaitara ma namakin

ao nanoanga ni bwaai aika a nang nooraki n riki, n ikotaki ma tarurakina are e nang roko.

Betero, e ataia bwa Iesu bon te Mesia ao e berita bwa te Tia Kamaiu, e tangiria ni beku iroun te Uea nakon are e na beku ibukina te Uea. "Ko na bon aki teboki waeu," e taku te Tia Kamaiu, "Ngkana I aki tebokiko, ao ko aki buokanibwai ma Ngai" (Ioane 13:8). Ngkanne Betero e tauraoi ni butimwaea ana mwakuri n akoi te Tia Kamaiu.

N REITA ANA TANGIRA IESU

"Tina bwaina te tangira n tainako. Ao riki tina roko ikekei ibukiia tarira ao mwanenra n taai ni kanganga. . . .

"Ngkai ti kanakoia baira ao nanora nakoia tabeman n aron ana tangira Kristo, iai te bwai ae e kakukurei ae na riki nakoira. E na kamaoaki tamneira, e na kaitiakaki riki, ao e na korakora riki. Ti na rangi ni kukurei, raka arora n rau, ao ni kakai ongo nakon ana wirikiriki te Tamnei ae Raoiroi."

Beritenteni Dieter F. Uchtdorf, Kauoman ni Kauntira n te Moan Beritentii, "Ngkoe Ko Riki Bwa Baiu," *Riaona*, Meei 2010, 70, 75.

Imwiina e kabwarabwaraa Iesu:

"Kam atongai bwa te tia Reirei ao te Uea: ao e bon eti ami taeka; bwa boni ngai Ngai.

"Ao ngkai I teboki waemi, ngai ae ami Uea ao ami tia Reirei, ao e riai bwa kam na teboteboki naba waemi.

"Bwa I anganiningkami te bwai ni kakairi, bwa kam na katotonga ae I karaoia nakoimi." (Ioane 13:13–15).

Iesu e tangiriia naake Tengaun ma Uoman—ao E tangiriira n tatabemaniira nako—n reiakina te nanorinano ao n ibuobuoki bwa anua aika tau ake ti riai ni ukoukorii ni karekei. E reirei bwa akea temanna ae e kakawaki riki ni buokia tabeman. E ngae n anne, teuana te bwai are e kakorakoraira bon ara tatauraoi ni beku ao n anga ngaira. Ngaki e taekinna te Tia Kamaiu, "Ao ane e kakannto riki ibuakomi ao e na riki bwa ami tia mwakuri." (Mataio 23:11; taraa naba Ruka 22:26).

Iriira ana Banna ni Katooto te Tia Kamaiu

Aio e karekea inanou te mwakuri are e karaoaki imwiin angibuaka ake a riki inanon namwakaina aika a nako ao ririki. Ti a tia ni kakoaua n angibuaka, mwaieiein aba, roongo, ao butin aoraki. A mwaiti rongorongoia aomata, rinanon korakaia, ake a tararua ibukiia tabeman ake a ikokaki, aoraki, ke a bon kainnano.

Imwiin te mwaiei i Peru e urubeki mweenga aika ngaa, te bitiobi e kiitana mweengana ae bwaka n urubeki ao ni waekoa nakoia membwa n ana uoote bwa e na kakabwaiaia ao kamanoia ana nanai n tiibu ae uarereke.

Ngke te tina i Haiti e tang n nanoanga ni buaia kain ana utu imwiin te mwaiei, e bon anga naba ana ibuobuoki ni karaunano ni maakuia ao ni karau nanoia tabeman, ni kakorakoraira ake a maiu ao ni buokia ni karekei kanaia ao katanaia.

Kairake n ikawai i Chile a waekoa n ibuobuoki n tibwatibwaan amwaraake ao bwaai nakoia ake a tia n rootaki man te mwaiei ikekei. Ngkai a ibuobuoki membwa, moaia ae kukurei ao baia ae tatauraoi n ibuobuoki e kaitara ma te koaua ni bon oin aia kanganga are e bon kakai bwaka naba.

Ni kabane aomata aikai ao a mwaiti riki a ira ana bubuti te Tia Kamaiu ni "katotonga ae I karaoia nakoim" (Ioane 13:15). Imwiin riki Ioane mwakoro 13 ti warekia:

"I anganiningkami te tua naba ngkai bwa kam na itangitangiri; n ai arou ngke I tangiringkami, bwa kam na itangitangiri naba."

"Ane a na ataingkami aomata ni kabaneia bwa au reirei ngkami n aei, ngkana kam Itangitangiri" (kiibu 34–35)

Kam a tia n atia aroia n tabetai taan kairiiri n te Ekaretia—mai iroun Beritenteni Thomas S. Monson nakoia Abotoro ake Tengaun ma Uoman nakoia beritentii n te tabo, bitiobiriki, ao taan reirei—ni kaota aia tangira ibukiia naake a beku ibukiia? Te tangira aei e roko man irakin ana banna ni katooto te Tia Kamaiu.

Buokakiia tabeman bon te kawai are ti kaotia nakoia bwa ti tangiriia. Tao te tangira ao te mwakuri n ibuobuoki a katiteuanaaki ao titebo. N te koaua, a kaotaraira bwa ngaira ana reirei Kristo. ■

TAMNEI IROUN ADAM C. OLSON

Nelson Coila (maing) e a ikotii rinanin te uteute ae te totora nakon Utama, te atimwakoro ae beibeti are ngaia ma ana utu (ieta) a maekanna iaon Lake Titicaca.

ATIMWAKORON TE ONIMAKI: TE KARAKI IBUKIN TE MWAKURI KORAKORA

Tii man ikotakina n taainako nakon aia atimwakoro are a kona te utu ae Coila ni kawakinna man te inako.

Iroun Adam C. Olson Ana Maekatiin te Ekaretia

Nelson ao Dora Coila a maeka iaon te atimwakoro—tiaki aekan te atimwakoro are e karaoaki man te bwa ae matoatoa are e taketake man te marawa ke te nei—ma te atimwakoro ae uarereke are a bon karaoia man uteuten te nei are a beibeti iaon te nei ae Titicaca i Peru.

Karaoon te aba ao ni karikia bwa mweengam e bon tangira te onimaki. Tii tao aua te buuti (1.2 miita) mateenin te uteute are a beibeti iai aia utu ao te tatin ke e raka riki taian auti aika uarereke iaon abaia iaon te ran

ae 50-tikurii (10 °C), ao bwaai riki tabeua ake a tangiria n urua mweengaia n aia atimwakoro.

Ma ibukiia Nelson ao Dora, aia atimwakoro aei e tei n rabwata ibukin te bwai are a kataia ni kateia n te maiu n tamnei ibukin aia utu: atimwakoron te onimaki are e tauia ni bootaki ni kaaitara te aonaaba.

Terana te bwai are a tia n reiakinaki inanon te mwakuri aei bwa ni katean te onimaki e na riai n taainako n rimwiiaki ma te mwakuri korakora ni kateimatoa.

AIA ATIMWAKORO TE UROS AE BEIBETI

Utama bon teuana ma ibuakon tao 50 te bootaki n atimwakoro aika beibeti aika bon taian mweenga nakoia bubuan aomata aika batiaika kanoaia taian Uros, aomata ake imwaaia tenaan Incan ake a tia ni maekani aekan n atimwakoro aikai inanon bubua n ririki.

N teina, utu aika a batia, n taainako a reitaki ibon irouwia, a maeka iaon te atimwakoro ae ti teuana ao a tibwa aron kateimatoaana. Te utu teuana e tibwaua iteran Utama ma te Coilas. Atimwakoro ake a rangi ni buubura a maeka iaona e raka iaon 10 te utu.

Taian atimwakoro a kabaeaki n aia tabo n te roobu ae abwabwaki ao n angkaanaki nako kabin te nei, ma n 2010, taian angka a kamatoaki imwiin te ang buaka ae e aki tataneiai te aba are e motikii e raka iaon 40 taian atimwakoro man nneia ao ni uotia nako ni kararoaia tabeua te maire.

Bukin te Teimatoa ni Booraoi

Ibukiia aomata aika tenaan Uros, ake a tia ni karaoi ao ni maeka iaon atimwakoro aikai inanon rooro, te uteute ae te totora bon mwakoron maiuia ae kakaawaki ni katoa bong. Te uteute, are e maiu n te tabo aika a oora n te Nei ae Titicaca, e kona ni kamanenaaki ibukin te aia ibukin aian te amwarake. Wakaana e kona ni kanaki. Ewaninna e kona ni kamanenaaki ibukin bwaai n aoraki. Ao, eng, angina bwaai ni kabane a kara-oaki man te uteute: aia tabo ni maeka, waaia, aia taua n taratara, bon abaia, ao aia bwaene ni maange.

Te Uros a karika aia atimwakoro man kaweneakin rinan n uteute aika bati. Ma ni kabotauaki nakon bwaai ni kateitei ake tabeua, te uteute ae te totora e aki tiku ni maan. Taai

e kamauia n tain te aki kakarau. Te mwaimwai n tain te kakarau e kawa-ekoa mkaia. Ao te karinan are inano are e mena iaan te ran e karaurau ni mka. Reitakina nakon kanakin abaia Coilas' nanona bwa te Nelson e riai ni katikua inano te rinan n uteute ae boou ni katoa 10 nakon 15 te bong.

"Karikan te atimwakoro bon te moan waaki," e taku. "Ngkana I katoka kabaean taian uteute, te atimwakoro e na karaurau ni maenako. Ma ikotakin riki rinanin uteute aika bati, e na rikirake ni matoatoa te atimwakoro n tainako."

Kakamaakun te Kawaeremweremwe

Kamwaitan rinanin te uteute e bon aki kangaanga ke ni matoatoa, ma bon te mwakuri. Taonakin aki karao-akina e bon rangi ni beebeete.

Kawaeremweana e ngae n anne, e karikirakea te kaangaanga nakoia kaain te utu bwa e na toua te tabo are

e maraurau ao tokina bon te bwaka inanon te ran ae maitoro. Anne e kona n riki bwa te bwai ae e kaun nakoia ikawai, ma e bon rangi ni kamaamate nakoia ataei aika uarereke n aron natia te mwaane te utu ae Coilas ae uoua ana ririki, ae Emerson.

Ai ngaia are Nelson e a kamwaita riki rinanin te uteuteu n te bong aei, n ataia bwa maurilia kaain te utu e wene iaona nakon te ingabong.

Bon te reirei ibukin te mwakuri korakora are e a tia ni karika te bitaki inanon maiun te Coilas.

Mwiin te Mwakuri korakora

Te Mwakuri Korakora e bon tei-matoa inanon karaoan te bwai teuana e ngae ngke iai te kaitara.¹ Dora e moan reireinna bwa e kangara kakaawakina—ao aron matoatoana—mwakuri korakora e kona n riki imwiin are e bwabetitoaki inanon 1998.

Ngke Dora ai 17, ngai ao tarina ae uarereke riki nakoina Alicia a

Ibukin ana utu Coila—Nelson, Dora, ao Emerson—ao ana aomata te Uros ake a maeka iaon Lake Titicaca, te uteute ae te totora e bon kakaawaki ibukin kateimatoan te maiu. Ma n aekakin ana koaua te euangkerio, e riai ni kammwakuraki n taainako.

KAKORAKORA TE ONIMAKI N TAAINAKO

"E ngae ngke ioura ngkai e bati ara onimaki n ongotaeka iroun te Atua, ti na kainnanoia ni kakorakora n taainako ao ni kaawakinna bwa e na boou n taainako. . . . Reireiara bwa ti na waaki ni moantaae ao n teimatoa bon tenaan kiing nakon katauraoakira nakon te tamnei. Te kawaeremwe ao te bibitaki bon ana kairirbai te maiu n rabwata." Beretidenti Henry B. Eyring, te Moan Kauntira n te Moan Beretidentii, "Te Katauraoi n te Tamnei: Moantaa Waaki ao Teei n aki Kakamwakuri," *Riaona*, Nobembwa. 2005, 38.

UTU AIKA KAKAONIMAKI

"I bon n rangi n nanorinano bwa, ike-kei iaon atimwakoro ake a beibeiti n te Nei ae Titicaca, utuia aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira a butiiai bwa N na tataro ibukin te atimwakoro ae uarereke ae Apu Inti ao ni butiia te Uea bwa e na kakabwaiaa [aia] mweenga ao aia utu."

Unimwaane Ronald A. Rasband n te Beretidentii n te Itingaun, "Taneiai aika Onoti," *Riaona*, Meei 2008, 12.

Ni kan ataia riki ibukin mwanangan Unimwaane Rasband nakon atimwakoron te Uros, nako nakon conference.lds.org ao kakaea ana taetae inanon te Eberi 2008 n te maungatabu ni kabuta.

N noori riki tamnei man te karaki aei, kawara liahona.lds.org.

bwabetitoaki—e a buoka kairan rikiraken te Ekaretia n ana atimwakoro te Uros. Tao teuana te namakaina imwiina, e ngae n anne, tamaia e ribaia man irekerekeia ma te Ekaretia.

Ma te bwai ae kamiiimi ae riki nakoia ataeinaine. A karina n aki batin raoiroi irarikiia ao e na kamwaita te kakauntaeka. Tamaia e ataia bwa inanon aia tai ngke a iirira ana waaki ni kakureirei te Ekaretia, a tia ni bitaki nakon ae e rangi n tamaroa.

"E a bita ana iango," e taku Dora. "E a moanna ni kakautiira n te moaninggaabong ni kakoaaua bwa ti na roko n te taromauri n te tai."

Anuan maiun Dora te bitaki n te euangkerio are e karaoia nakon maiuia nakon bwaai aika uarereke are ngaia ao Alicia a aki toki ni karaoia, n ai aron kabwakaan te kabwianibwai, tataro, kamatebwai booki aika tabu, kaawakinan te bong ae te Taabati ni kamimitongnga, ao kabouan aia berita ni katoa wiiki n anaakin te toa.

Imwiina, n tia n nooria i bon irouna ake a roko man te onimaki ao te mwakuri korakora,² taman Dora e kaaina te Ekaretia ni ikotaki ma nikiran ana utu.

Kaniwangan te Mwakuri Korakora

Teimatoa ni karaoakin ae bon eti—n aki ongea te kakaitara—e bon kainnanoaki irouia ana aomata ni berita te Uea. E ngae n anne, te Uea e berita kakabwaia aika korakora nakoia ake a mwakuri korakora n te tataro,³ inanon kawakinan tuua,⁴ inanon kawakinan kaotioti,⁵ inanon te kakaae ni booki aika tabu,⁶ ao inanon

am bekutata n Ana mwakuri.⁷

Rinanon ana mwakuri te utu ae Coila ni kateimatoan aia atimwakoro n onimaki ni bon arona ae koaua ao ae kaanga te kabootau, a tia ni kunea kaniwanga ibukin te mwakuri korakora bwa e bon koaua. "N tabetai ao a bon bono ikera man wakinan te mwakuri ni katoabong, te kuuka ao a bat riki," e taku Nelson. "Ngkana ti mwaninga te Atua, bwaai a rikirake ni kaangaanga. A rawata riki kaangaanga, ao bwaai a moanna ni maenako."

Nelson e toki n taranako nakon a na rinan n uteute aika boou ake e

a tibwa kawenei n te ingabong arei. "Ngkana ti teimatoa n aki bibitaki," e taku, "ngkana ti tataro, kamatebwai, aki mamamatam, ao ni kaakaraoa ara kainutu n te tairiki ni katoa tai, ti na rikirake ni korakora." ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Taraa Merriam-Webster's Collegiate Dictionary, 11th ed. (2003), "diligence"; taraa naba "persevere."
2. (Taraa Aramwa 32:41–43.)
3. Taraa 1 Nibwaai 2:18–19; 10:17–19; Enoti 1:12.
4. Taraa 1 Nibwaai 15:8–11; 16:28–29; Enoti 1:10; Motiae 1:11; 4:6.
5. Taraa Motiae 1:16; Aramwa 12:9–11.
6. Taraa Motiae 1:6–7; Aramwa 17:2.
7. Taraa Iakobwa 1:19; 5:75; Moronai 9:6.

ATAEI

Naki Raraoma ibukin te Ran

Joseph man te Atimwakoro ae Apu Inti, Lake Titicaca, Peru

Iroun Adam C. Olson Ana Maekatiin te Ekaretia

Joseph ae itiua ana ririki e a tia n rikirake n te tabo ae bati iai te ran. Ke e a tia n ikawai rake ma te ran ae katoobibia *ngaia*—e otawaniiniaki n ranin Lake Titicaca ae maitorotoro i Peru. Anne ae na riki ngkana ko maeka iaon te atimwakoro ae uarereke are e karaoaki man uteute aika beti.

Joseph ao ana utu bon kaain te botanaomata ae te Uros, ake a tia ni katea ao ni maeka iaon Lake Titicaca inanon bubua n ririki. A akawa inanon te nei. A tebotebo inanon te nei. A bwennarina iaon te nei n nakon te atimwakoro teuana ma teuana.

Ko kona n iangoia bwa Joseph, e a rangi n taneiai n te ran, e na aki nako n nano ibukin teina n te nei ni bwabetito inanon tabeua te namakaina are e na bwabetitioaki iai. Ma a na namakin bon ti te arona ma ataei ake tabeman.

“I ingainga,” e taku. “Ma I raraoma ibukin nakou nako aan te ran.”

Ma te ran ae katomimiia, ataein te Uros a reireinaki bwa a riai n tararuaria man te ran. Ai ngaia are imwiin Joseph ngke e tuangiia ana karo ibukin raraomana, te utu a marooro iaon te bwabetito n tain aia kainnutu n te tairiki, ao Joseph ma tamana a kata-neiai n te bwai are e na karaoaki.

“Tamau e na bwabetitoai,” e taku Joseph. “E buokai bwa N na a aki maaku.”

Ngkai Joseph e a bon mwakuri korakora ni katauraoia ibukin ana bwabetito. E bon kataia ni kakorakora ni kakauongo raoi n tain te Buraimwarii ao ni kamatea Taekan te Onimaki. E ataia bwa e na buokia ngkai ao inanon taai aika a na roko.

“N na nako ni mitinare,” e taku. “N aron Nibwaai are e taku, N na nako ao ni karaoi bwaai ake e tuangai te Uea” (taraa 1 Nibwaai 3:7). ■

TABEUA BAIKE E TATANGIRII JOSEPH

- Rongorongan Nibwaai ngke e karekei bwaatua aika buraati (taraa 1 Nibwaai 3-4).
- Te katebwiina n taekan te onimaki.
- E takakaro ma mwaanena ao ai natina te aine (ieta), ao te mwaane, are e araniia bwa tarina ao mwanena.
- Kanakin te taaman ae baniaki ao te buteeta.
- Tararuia ana tiibu.

NI KAMAIUA AU BOTO N IANGO— AO ANA BOKI MOOMON

Ngke ataein te iuniwetiri ngai, te burokuraem ae rangi ni kinaaki are I a kabaea arau iai a tangiraki ataein te reirei bwa a na korea aia teititi. Ataein te reirei n tatabemaniia ma aia teititi a na tararuaaki ao ni kariaiakaki irouia uoman burobetia.

Ibukin au teititi I rineia bwa N na karaoa au kakae ao te kamatebwai iaon te buaka n Ana Boki Moomon.

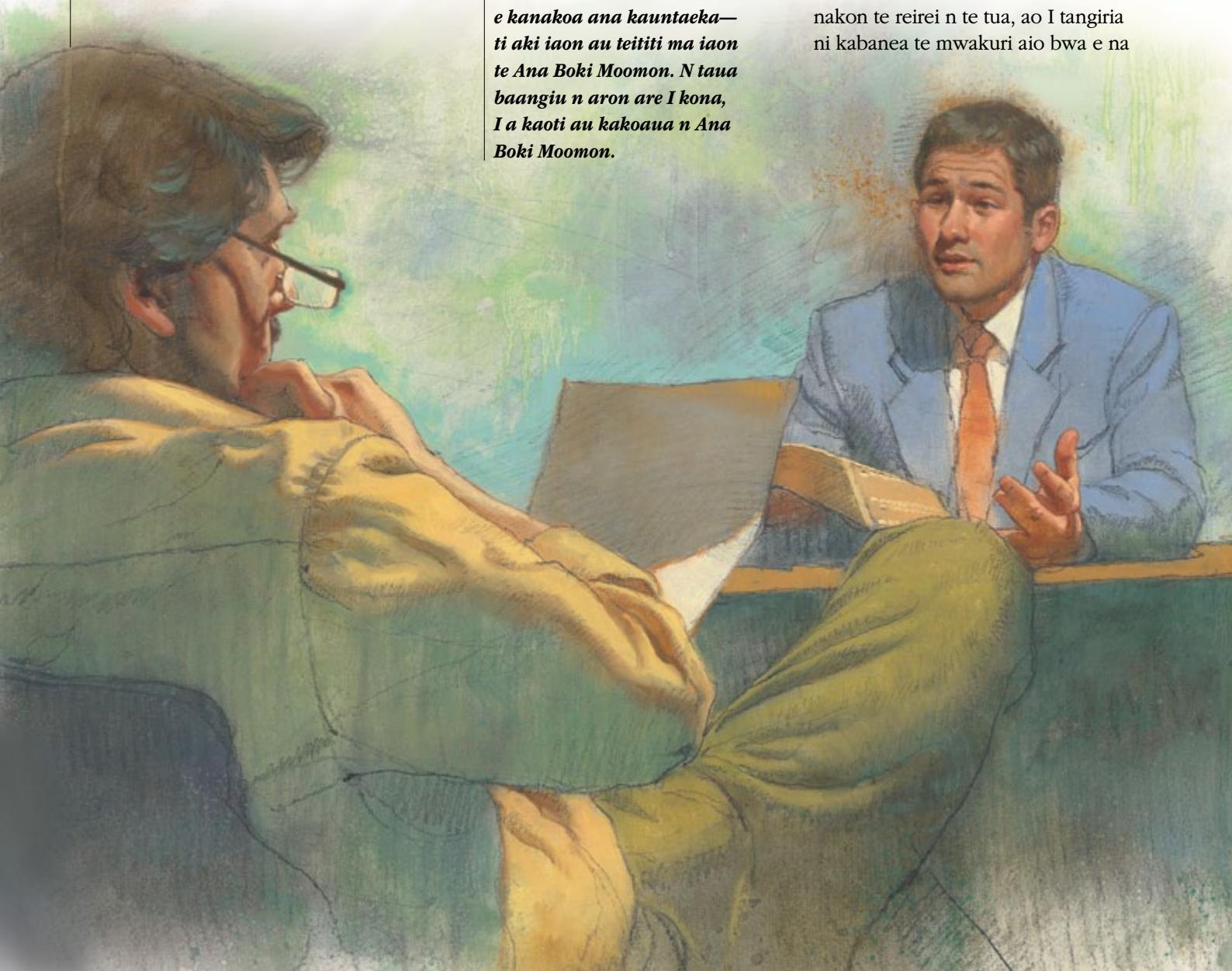
I reitaki ma temanna te burobetia ibukin au iango, ao e kariaia bwa e na riki bwa temanna au tiubwawaitia. E tuangai naba temanna te burobetia ae e kona n riki bwa te kauoman n tiubwawaitia.

I kaaitibo ma te kauoman ni burobetia bwa N na kabwarabwaraa oin

*N te tai ae tawe, te burobetia
e kanakoa ana kauntaeka—
ti aki iaon au teititi ma iaon
te Ana Boki Moomon. N taua
baangiu n aron are I kona,
I a kaoti au kakoaua n Ana
Boki Moomon.*

te iango n au teititi nakoina. Ngke I waekoa ni mwanewea Ana Boki Moomon, taraakina e bitaki ao e moanna ni kabuakaka te Ekaretia. I kakauongo n aki kakarongoa ni karokoa ae bane ao ngkanne I kabwarabwaraa ni kauarereke bwa e aki ataa ara onimaki. E taraa n ae e aki rauaki, ma I rangi ni kubanako bwa e kariaia bwa e na tiubwawaiti au teititi.

Imwiin ae kaan teuana te ririki n au kakaae ao ni koroboki, I anga au teititi ibukin kakoauaana. Inanon te ririki anne I a tia ni butimwaeaki nakon te reirei n te tua, ao I tangiria ni kabanea te mwakuri aio bwa e na

reke au beebe ao man waaki rake.

Inanon teuana te wiiki ao I kare-ke-a te e-meeri mairoun te burobetia are e a tia ni kabuakakaa te Ekaretia. E butiiai bwa N na kaitibo ma ngaia n ana aobiti.

Ngke I a roko, e butiiai bwa N na kaina te mataroa ao n tekateka. N te tai ae tawe, e a kanakoa ana kaunta-eka—tiaki iaon au teititi ma iaon te Ana Boki Moomon. N taua baangiu n aron are I kona, I a kaoti au kakoaua n Ana Boki Moomon.

N aki rangi ni waekoa I butiia bwa e kona n teimatoa ni boutoka au teititi. E taku bwa e na a aki.

I nakon mweengau ma te nano-kaawaki ao n aki koaua bwa terana te bwai ae N na karaopia. N akea ana kariaia te aomata aio, I kona ni kabua au tai ni karekea au beebe man te burokuraem ae e rangi n rietata aio ni moana au reirei n te reirei n tua. I tataro bwa tera ngke a na bane n nakoraoi bwaai.

Ngke I kabwarabwaraa arou nakon te burobetia are temanna are e tiu-bwawati au teititi, e anganai te taeka n reirei bwa N na kawara te burobetia n te bong are imwiina ao n anganna teuana riki te tai bwa e na kariaia au teititi.

N te ingabong are imwiina I a te-ke-ka itinanikun ana aobiti te buro-betia. I bon nako n nano, n aki koaua bwa tera ae e na karaopia ngkana e noorai. Ngke e a roko, e kauka ana mataroa n aki karongoaa, n anganai te kanikina bwa N na rin. N akea te taeka ae atongnga e kaotinakoa ana kainikoroboki ao e tiaina au teititi, ni kaotia n nakoana bwa e kariaia. Akea ana kamaataata bwa tera are e tuangnga bwa e na bita ana iango ma e matangare nakoiu ngke I kaboo nakoina.

I kakaitau bwa e reke au tai ni kaota au kakoaua nakon te aomata aio. I ataia bwa ngkai ti tei ibukin te bwai ae ti kakoaua, Tamara are i Karawa e na kakorakoraira ao man kakabwaiaira. ■

Scott Macdonald, California, USA

NGKANA I A MANGA KAITIBOAKI MA TARIU

Ngke te kairake n ataeinaine ngai, I rangi n tangiria bwa mwaaneu ae, Juan Fernando, e na biri ao n takakaro n aekaia ataei ake tabeman. Ngke I titirakina tinau bwa e aera ngkai e aki kona, e taku bwa e a tia n rootaki kaburorona n te aro ae e kaakaiaki ngke e moan bungiaki man akean te okititen ao e na bon aki kona ni karaoi bwaai akanne.

Mwaaneu e kabanea maiuina iaon ana kainiwene. Ibukina bwa I bon kakirakeaki inanon te Ekaretia, I ataia ao man butimwaea arona ao n ataa kakannaton tamneina. E ngae n anne, nanou ae kairake e tangiria bwa e na katotoonggia ataei ake tabeman, e ngae ngke I aki kona n iangoia bwa aekakira tarakina n nakonako ke ni biri ke n taetae.

I bon raraoma ibukina bwa antai ae e na tararuia ngkana a bane ni mate kaain te utu imwaain ae mate ngaia. Inanon au tataro aika nano ao I buubutia Tamara are i Karawa bwa e na aki anaira imwaain ae E ana Juan Fernando. I ataia bwa E na kaekaai.

Mwaaneu bon 16 ngke e mate n te bwakantaa n te winta ae

mwaitorotoro, ao man katikua te bwangabwanga ae rangi ni buubura n ara utu. Ti namakina te nanokawaki ma te kantaninga naba. Tabea te bong imwiin matena, I bon matunako ao ngke I tabe n iangoia ao bon iai miiu ae rangi n tikiraoi.

I bon nakonako, ma au taratara e a kamaabubuaki n te nang. I kona n noora te bwai teuana ae raroa, ai ngaia are I a reita nakonakou nako iai. Ngke I a kaan riki, I a nooria bwa te waekon ae e onrake n te uee. Ngke I tabe n taraiia, I kinaa te kairake n ataeinimwaane ae botoninwaane, ae kunnikaina n te mainaina, ae e tabe n tei n te waekon. I aki kakammwakuri n te tai anne, I kataia ni kinaa, ao ngkanne I ataia bwa bon mwaaneu. I bon rangi ni kukurei n nooria. E taetae nakoiu, ao I tangiria n rabwatia ao n arokia. Ngkanne I a uti.

I bon rangi ni kakaaitau bwa I ongo bwanaana ao n nooria ni mwarurung. I kona n ti iangoa te tai are ti na manga kaitiboaki iai. I bon kakoauaa bwa e na iai teirabwati ao te kiiti ao taeka n tangira—kakaaitau ni kabane nakon ana Mwakuri ni Kamaiu Iesu Kristo. Ibukin te Tia Kamaiu ti na bane n uti man te ruani-mate ao ni bootaki bwa utu, n aki manga kamaenakoaki.

I uringa ana taeka Amureki: “Te tamnei ao te rabwata a na manga ikotaki riki n aroia ae kororaoi; bwaai ma wae ma toman te rabwata ana manga kaokaki nakon teia ni kooua” (Aramwa 11:43).

I kakaaitau ibukin kaokakin ana euangkerio Iesu Kristo, are e a uota te rau nakon tamneiu. I ataia bwa N na manga noora mwaaneu n te bong teuana. ■

Maria Isabel Parra de Uribe, Mexico

AU BONG NI BWAEONIIA I CALGARY

bon bungiaki n te taaun ae e uareke i England meang n 1947. Ngke ai 15 au ririki, ao I a kaitibooaki ma mitinare irouia raoraou, ao I kaaina te Ekaretia. E ngae n anne, au utu a aki kaainna.

Ngkai I a reirei taekaia bwaеониа n ikawai n te Ekaretia, I namakina te aki butimwaeaki raoi ibukin akean rikiia au bakatibu ake a tia n riaon taabo ake aoraoi. Ma ngke I a rikirake n ataa te Euangkerio, au namakin e a bitaki.

I a ataia bwa bwaеониа n ikawai a karekea te kawai ibukiia aomata n aiarou n riki bwa kaain te Ekaretia. Uoman mitinare ake a kairai nakon te euangkerio bon kanoaia bwaеониа akekei, ai ngaia are I rangi ni bae irouia bwaеониа akekei. E reke te namakin irou bwa I reitaki ma ngaia n te kawai ae onoti.

I namakinna naba bwa I *a tia* n iai rikiu aika tituaraoi, mwakuri korakora ake a tia n angakarea, mwakuri korakora , ao ni buaka naba ao ni kakoroi bukin bwaai ibukiu bwa a na reke bwaai irou ake a aki reke irouia ao n anganai te inaomata are I a kukurei iai n te bong aei. Au karo a aki kaaina te Ekaretia, ma a kaikawaai ma te koaua ao bwaai aika rraoi ake a katauraoai ni butimwaea te euangkerio.

Te kabanea, I reiakinaki bwa a rawata aekakiia bwaеониа. Ngai bon kaain te moan roroo n te Ekaretia. Au utu a aki kukurei n au babaire bwa N na bwabetitoaki, are e a bon karika te kangaanga nakou n iirakin au boobotaki. Ara mwaanga ae uarereke e a korakai ibukin akean

kaaina, ai moararariki taan taua te nakoanibonga. N tokina e rikirake ni mataata bwa te mition e nang bon kainaki.

Imwiin te bwai are e riki, I a baireia bwa N na nako Canada, are bon teuana ma ibuakon au babaire ae te kabanea ni matoatoa are I a tia ni karaoia. Bon ti ngai te riki temanna ao I rangi n tangiriia au karo, n aron are a tangirai, ma au kakoaua e na tia n rangi ni kairootaki ngke arona bwa I tiku n te tabo are N na aki kona n iira te taromauri. I kona n teimatoa n uringa te tairiki are I nako iai—tamau e biribiri irarikin te tureein ni kateitea baina ni kiiti nakou ao tinau e teimatoa n taraai. Nanou e bon uruaki, ma I ataia bwa I bon riai n nako.

I roko i Calgary, Alberta, n aia Bong Tiina n Meei 1967. I iira te taromauri ma kaain te utu ake I maeka ma ngaia ao n tang rinanon te bootaki anne. I uringa au koretta nakoua au karo ma rammatau aika waanako rikaakiman matau, n tuangiia bwa I tangira Canada ma I rangi n tangira England ao au utu.

I korakai ni bita maiu nakon ae boou, e taonai te uringaabaa, te maroaa, ao te bwarannano, Ma I teimatoa ni koaua nakon te euangkerio. I iri ni kabane au bootaki ao ni butimwaea nakoua. Aikai bon au bong ni bwaеониа.

N tokina I a kaitibo ma buu te mwaane. Ti kabaeaki inanon

I kona n teimatoa n uringa te tairiki are I nako iai—tamau e biribiri irarikin te tureein ni kateitea baina ni kiiti nakou ao tinau e teimatoa n taraai. Nanou e bon uruaki, ma I ataia bwa I bon riai n nako.

te Cardston Alberta Tembora ao ni kaikawaia teniman natira inanon te Ekaretia.

Ni katoa te tai are I okira England, I bon onrake n te ururing ni moan rairakiu ao bon akea te bwai ae I kona ma tii te kakaaitau ibukin kaka-bwaia. N na mena iaara n te bong aei ngke arona bwa akea irou te ninikoria ni karaoa te rinerine ae matoatoa anne ao n iira te Tamnei?

N na bon kakaitau n taaинако накоia bwaеониа n ikawai ni kauoua inanon ao itinanikun te Ekaretia ake a tia ni kawenea te kawai n te aro bwa ngai ao tabeman n aiarou a na kona n ongo te euangkerio. Te koraki ake a roko ma imwaaina a anganai te tai ao te korakora bwa N na riki bwa te bwaеониа ni boonga aikai. ■
Lorraine Gilmour, Ontario, Canada

UOUA KAAWA AIKA BUUBURA AO TE NANOANGA N TANGIRA

Nai aron Nauvoo, Illinois, kawan Natchez ae buubura, i Mississippi, USA, e tei n rietaata iaon te tabuki ni kaaitara te karaanga ae te Mississippi. Aomata aika Itiaki ngkao ake a roko mai England a aki toki n rinanon Natchez iaon kawaia ni wae-rake n te karaanga mai New Orleans nako Nauvoo. Te bwai ae riki, inanon 1844 te kurubu n aomata aika buakaka a kabueka te booti are e taoke i Natchez are e uotiia aika bati Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira.

Ngke I a roko i Natchez ni butimwaea te mwakuri ma te U.S. National Park Service, I karekei nano uoua ao maaku. I a tia ni katikui bwaai ni kabane aika I mweengaraoi iai ao man ataaki irou i Utah, ao ngke I a maeka inanon te kaawa ae buubura aei man boou ao ni kamiiimi, I a namakina te bua ao te maroaa.

Inanon au moan bong ni kataneiai, te tia tararua are te tiubwawatia e moanna ni kairai rinanon te bwaake are e tei iai mwiin te Buaka Inanoa te auti ae buubura ao man kaota aron te kaneweaba are e tararuakki are I kantatingaaki bwa N na kairia. N te tai are ti a bane ni matakukina te moan burooa (floor), I a bon kaman namakina te kaangaanga irou ni kataia n uring bwaai ni kabane ake a kabwarabwaraaki. Man ana kateitei te French are e kabuta n te 18 n tienture ae bwain nanon te

auti nakon te English porcelain china, te bwai ni katamaaroa n te mweenga are e a kaota kaubwain te i Maiaki i America—ao e a bon taonainako. Nataakina bwa ti na manga noora te kaouua ni burooa n te mweenga, I a bon taonaki ma te namakin ni bwarannano ao te kan oki rikaaki nakon mweengau.

Ngkai ti tabe n tamwarakea te kaintamwarake, te korobanna n te oera ae tamnein te taaun e a katika matau. I tuai man nooria mai imwaaina, ma e ngae n anne bon iai te bwai teuana ae I kinaa iai. Matau a bon katikaki nakon tamnein te kateitei ae buubura iaon te tabuki n te taaun, ao I kinaa te bwaoua are e karaoia te karaanga ni katoobibilia te kaawa ae buubura. E kona n ae te bwai are I iangoia bwa boni ngaia?

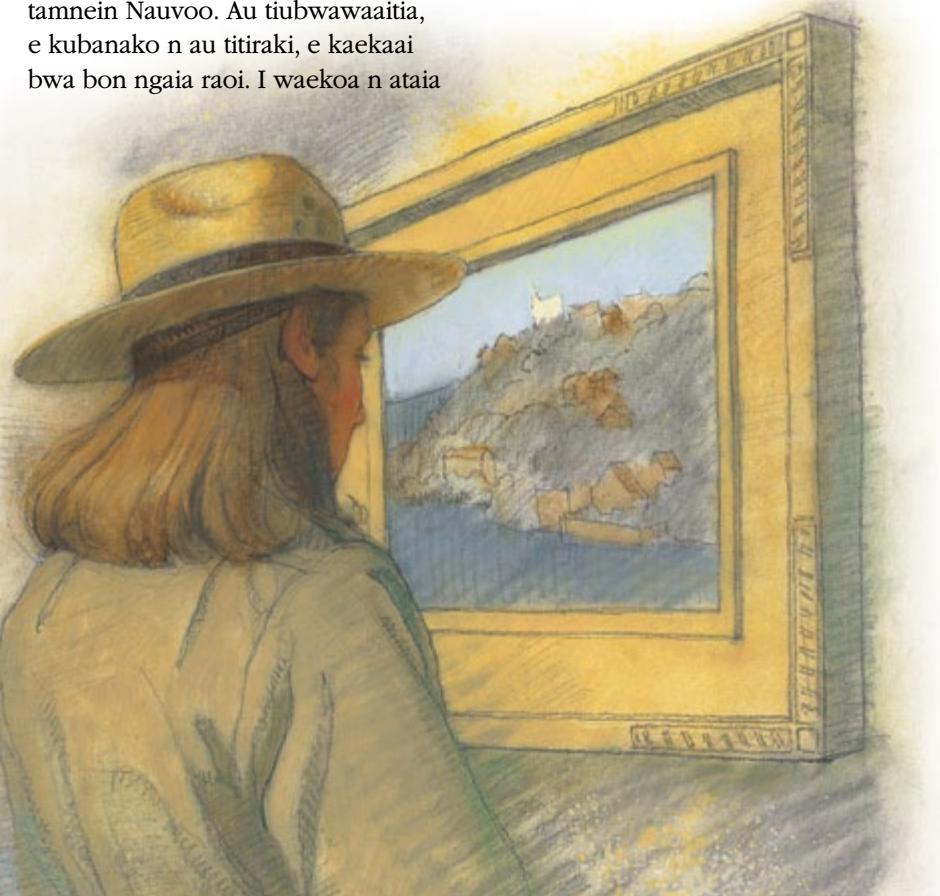
I titiraki bwa te korobanna bon tamnein Nauvoo. Au tiubwawaaitia, e kubanako n au titiraki, e kaekaa bwa bon ngaia raoi. I waekoa n ataia

bwa te korobanna e a tia ni kabooaki iroun temanna te tia bwaibwai n te mweenga ibukina bwa tao a tia ni korotamneiaki inanon nuukan te 19 n tieture ao tamnein te karaanga bon te aekaki raoi are n taraan te Natchez.

Aomata aika Itiaki ake a mwananga rinanon Natchez ribuakon te bwainikirinaki a riai n tia n namakina te namakin ae korakora ibukin te bwai ae e nako mairoum ao te kakaatau ngke n tokina ao a roko i Nauvoo. N ti te arona naba, I namakina te karaunano ngke I noora te korobanna n tamnein Nauvoo inanon te auti ae buubura i Natchez. Nooran te tamnei ni korobanna e buokai n ataia bwa Tamara are i Karawa e bon ataa arou ao e na kababwaiaai ma te korakora n tokanikai iaon uringan mweengau, te maaku, ao te nanououa. I ataia bwa te korobanna n tamnein Nauvoo bon ana nanoanga n tangira te Uea. ■

Tiffany Taylor Bowles, Illinois, USA

Ngkai ti tabe n tamwarakea te kaintamwarake, te korobanna n te oera ae tamnein te taaun e a katika matau. E kona n ae te bwai are I iangoia bwa boni ngaia?

MOANNA ni Kakammwakuri

Iroun Unimwaane Von G. Keetch

Itingaun n Aono, Utah Salt Lake City Aono

Ekarakinaki rongorongoia te kurubu aika taan kibara te bubu. Mwaane ma aine aika ninikoria aikai a un ma aiin te buakonikai man kabwakakiia n aia baaratiute nako aotano ietan te ai ao n aitara ma ngaia ieta nako naano, ao ake tabeman a kaaitara ma inano.

N tain teuana bueen te buakonikai ae buubura, te tiim ae te kabanea n tamaroa man taan kibara te bubu a bootaki ibukin tuangakiia imwaain kibaia n aia wanikiba. Te dispatcher—te tia tiriai ae wanawana man mwaatai—e tuangii taan kibara te bubu bwa bwaai a rangi ni kai buee ao e a aki kona n anganii kaetieti aika eetiruru. Ao te tia tiriai ae wanawana man mwaatai e anga ana kaetieti, taan kibara te bubu a riai n reitaki ma ngaia n te reio n te tai are a tia ni baratiute nako aon te tabuki are iaon te ai. Ngkanne e na anganii kaetieti nakon te kooti are a na riai n iiria ni moana tiringan te ai.

A waekoa taan kibara te bubu n tokanako n aia wanikiba, ni baratute nako aon te tabuku iaon te ai ae korakora, ao a bootaki ibukin aia mwakuri. Ngkai a noora te ai mai ieta, a kona n noora te itera n tatin kawai ake a kona n toua ni moana aia mwakuri.

Ni kaawakina aia booraraoi ma te dispatcher, mataniwiin te tiim e wae koa ni kaotinakoa ana reerio ae taauki n te bai, e kammwakuria nakon

are e na tang iai, ao e wetea te tia tiriai ae mwaatai ni butiia kaetieti bwa e ngaa te kawai ae a na iria. Ma bon tii karongoaan te reerio ae a kona n ongo; a aki kona n ongo bwanaan te tia tiriai ae mwaatai.

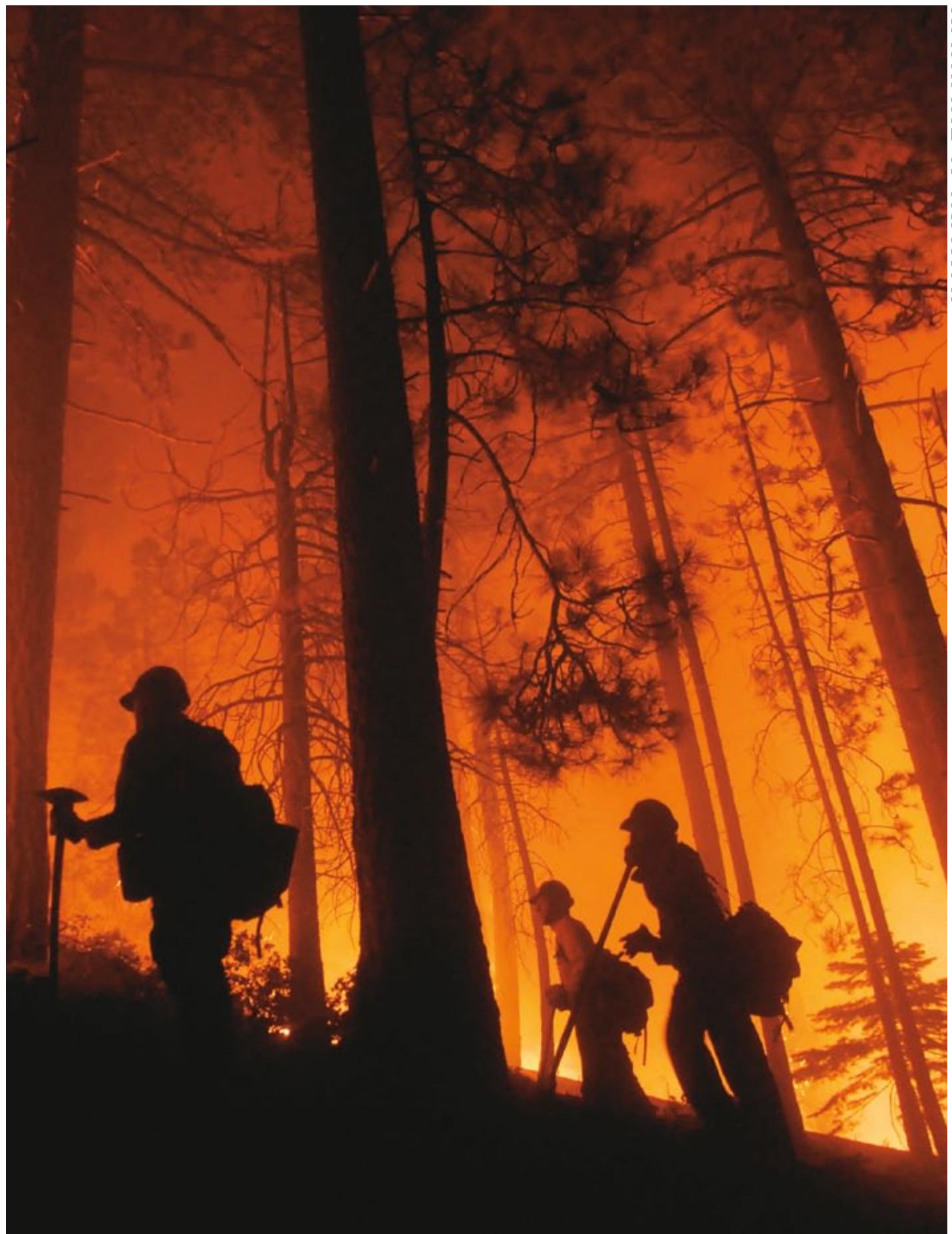
A iangoia bwa te dispatcher e bon tabetabe ma tabena ake tabeua, taan kibara te bubu a baaireia bwa a na tataninga te 10 te miniti ao ni kataia riki. Ma ngke a kataa te tia tiriai ae mwaatai te kauoua n tai, a karekea tii te arona ma are imwaaina—akea te bwanaa ao e karukaru ao ake a kaetieti.

Taan kibara te bubu a bon ma-rooro imarenaia. A kona n teimatoa n noori kawai aika batu n raabeen te maunga are a kona n anganii aia tabo ae tamaroa ni kaaitara te buee. Ma a rangi n tabeaianga ngkaie a tuai ni karekea ana kaeiti te dispatcher. A raraoma bwa ngkana a ruo rikaaki n te kawai are a taku bwa te kabanea n tamaroa irouia, a na kauntabaa te kawai are e tangiriia te tia tiriai ae mwaatai bwa a na toua ao a na manga tuangaki ma te matoa bwa a na manga kaoka kawaia.

Te kakakibotu iaon te taubuki e kona n taraa n ae te kawai ae ko mano iai n totokoi karaaoan kaairua, ma bon te kawai naba n totokoa te rikirake.

Ai ngaia are a baaireia bwa a na tataninga iaon te taubuki. Tebwi ma nimaua te miniti imwiina ao a manga kataa te tia tiriai ae mwaatai riki. Bon te akea. A butii aia baekibaeki ao ni kakae aia tabo n tekateka. Tenibwi te miniti e riki bwa te aoa; te aoa e a riki bwa uoua te aoa. A kataia n tainako ni karekea te tia tiriai ae mwaatai. Ma n aron are imwaaina, a tii karekea karukarun te ang.

Taani kibara te bubu a baaireia bwa a nang kana aia katawanou. Imwiin anne, ngke a teimatoa n aki kona ni karekea te tia tiriai ae mwaatai, a rarai aia baekibaeki ao man rawei motirawaia. A bon taonaki n te bwarannano. Ngke te tia tiriai ae mwaatai bwa e a tia n reitaki ma ngai ao n tuangii bwa e ngaara kawaia ae a na iria, a kukurei n iira te kooti anne ao ni moana aia kekeiaki ni kauntaba te buee. Ma te tia tiriai ae mwaatai e taraa n ae e a mwaninga taekaia, tao are e a tabeakinia tabeman. Ao a tia ni baaireia bwa a na bon aki kakammwakuri n akean ana kaeiti te tia tiriai ae mwaatai. E ngae n anne, kaetieti akanne e a tia

ni beritanaki nakoia imwaain are a baratute nako aon te taubuki.

Itiuia te aoa imwiin rokoia taan kibara te bubu i taberan te tabuki, temanna ae e a kua ae te tiibi ibukiia taan tiriai mai inano riki n te mauunga e waerake n toua te kawai ao ni kuneia taan kibara te bubu. E bon kubanako. E kawara aia tia kairiiri, ao e taku, "Teraa ae kam karaoia n akea te bwai ae kam karaoi iaon te tabuki? Ti bon rangi ni kainnanao ami ibuo-buoki. Te bue e bon kuri n rakanako ma iroura ibukina bwa ti aki karekeea te buoka n tiringnga. Ao ni kabane n te tai aio kam a tia n akea te bwai ae kam karaoia ieta ikai iaon te taubuki?"

Te tia kairiiri irouia taan kibara te bubu e kabwarabwaraa aia kaanganga nakon te tiibi are e roko. A tia n tuangaki kaeitieti mairoun te tia tiriai ae mwaatai. A tia n tabeakina raoi aia konamaki ni karekean kaetieti akanne. Ma te tia tiriai ae mwaatai e a tia ni mwaninga taekaia, n aki kaeka aia weewete. E koaua, a noori kawai aika bati n ruo nako naano nakon te buee. Ma a bon mwaaku bwa a rawa n toua ae bure. Ai ngai are a baaireia n tatinga ni karokoa ae a karekeea kaetieti ake a tia ni beritanaki mairoun te tia tiriai ae mwaatai.

Te tiibi irouia taan tiriai e taakina baina ao n ana te reerio are e ureke are a tia ni kamanena taan kibara te bubu. E ruorikaaki tao 50 te iaati (45 m) n toua te kawai rikaaki nakon te buee. E tei ao e katanga te reerio. Bwanaan te tia tiriai ae mwaatai e roko ni baibati ao ni maataata. E a manga waerake n oki nakon te taubuki ao ni manga ruo n toua te kawai teuana 50 te iaati riki raroana rikaaki. E toki ao e wetea te tia tiriai ae mwaatai. Ngaia riki bwanaan te tia

*Te kairiiri ae
te kabanea n
tamaroa ao n
itiaki e roko
inanon maiura
tiaki ngke ti
tii tataninga
Tamara are i
Karawa ni ka-
nakoia te buoka
ao te kakaawa-
kin ma ngkana
ti karaoi tabera
ma te aki
taningaroti ma
korakorara ni
kabane iaon te
mwakuri.*

tiriai ae mwaatai e roko ni waekoa.

Te tiibi irouia taan tiriai e rianna ni waerake n okiria taan kibara te bubu ao e karea te tia kairiiri, n taku, "Kam mena n te tabo ae mate. Te bwai ae ko riai n tia ni karaoia bon moanna n toua teuana te kawai nako naano, ao te tia tiriai ae mwaatai e kona n tia n anganiningkami kaetan ami kooti ao n nikiringkami raoi n te tabo are ti tangiringkami iai. N oneamwiina kam wenewene i karawa ikai, ao bon akea mwanenami nakoira."

N taainako inanon kainanora ibukin kaawakinara ao kairara n te tamnei, ti kona ni kariiriaki ni karaoia ae ti te arona ma ake a karaoia taan kibara te bubu. Ti a mena n taabo aika ti aki ataia. Ti noori kawai aika bati ake a tauraoi nakoira, ao ti aki koaua bwa e ngaa ae ti na toua. Ti a tia ni beritanaki kairiiri ao ibuobuoki mairoun Tamara are i Karawa. Ma e aki n taainako n roko n te tai ae waekoa. Ti rikirake ni bwarannano ao ni baaireia

bwa ti na tii tekateka ao n tataninga ni karokoa te berita ni kaawakin e roko. Ti tataninga ao ti tataninga ao ni miiakinna bukin tera te Tia tiriai ae mwaatai mai karawa e aki buokiira ma ara kooti.

Ni karaoakina, ti aki taraa te koaua ae rangi ni kakaawaki man te kaotioti. Tamara are i Karawa e kantaningaira ni kamanenaa oin wanawanara, konabwai, ao te taneiai ni katanea ara moan kooti. Ngkai ti waaki rake iaon te kawai are ti a tia n rineia, ti a mena inanon te tabo ae rangi n tamaroa riki ni karekeea kaetan kooti are iai Irouna ibukira. Ma ngkana ti a tii tekateka iaon te tabuki ao n rarai ara baekibeki ni karokoa E anganiira kaetieti, ti a karekeira inanon te tabo are e mate iai te tamnei.

Beretienti Boyd K. Packer,
Beretienti n te Kooram are Tengaun
ma Uoman, e a tia n reireiniira:

"Ti kantaningaaki bwa ti na ka-
manenaa te oota ao te rabakau are e

MAN KARAOAN BWAAI AIKA UAREREKE

a kaman reke iroura ni mwakuriia maiura. Ti aki kainnanoa te kaotioti bwa e na tuangiira bwaai aika ti riai ni kaakaraoi ao ibukin tabera, bwa ti a tia n tuangaki ni karaoa anne are iai inanon booki aika tabu; ngke ni kaantaninga te kaotioti n onea mwiin te wanawana n tamnei ke te rabwata are ti a kaman kareke—a ti ni karakaa riki. Ti riai ni waakin maiura n aron ae ti tataneiai, n arona ni katoa bong, n iiri aroaro ma babaaire ake a tautaekana maiura.

“Aroaro ao babaaire ao tuua a bongana ibukin kamanoakira. Ngke ti tangirii kaetieti aika kaotioti ni bitii ara kooti, e na tataninga irarikin te kawai ngkana ti a roko n te tabo are ti tangiria.”¹

I kakaaua bwa te kairiiri ae te kabanea n tamaroa ao n itiaki e roko inanon maiura ti aki ngke ti tii tataninga Tamara are i Karawa ni kana-koia te buoka ao te kakaawakin ma ngkana ti karaoi tabera ma te aki taningaroti ma korakorara ni kabane iaon te mwakuri. Nakoimi ngkami ake kam kantaninga te Uea ibukin ana kakaawakin inanon maiumi—ake a tangira te ibuobuoki ma te babaaire ke te titiraki ae buubura—I anganinkami te kakaawenako aio: Tataroakinna ao karaurau ni kamanenaa raoi oin wanawanam ao oin kaubwaim n rinea te kawai are e taraa n eti nakoim. Ngkanne riki ni kakorakorako ni mwakuri inanon te kawai anne (taraa D&C 58:26–28). Ngkana e roko te tai ibukin kaetan ara kooti, E na mena ikekei ni buokiko ao ni kaawakiniko. ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Boyd K. Packer, “The Quest for Spiritual Knowledge,” *Riaona*, Tianuare. 2007, 16.

Iroun Laurel Teuscher

Nau iango I taku bwa e raoiroi au waaki. I a tia ni karaoa nakoau ni mitinare, e reke au beebea man te reirei ae rietata, e reke au mwakuri ae bwanin au tai iai, ao ni kabaneana e reke au auti are I a maeka iai n tiingai. I kaakaea te taromauri ni katoa Taabati ao n tabetai I nako ni kaea te bootaki ni kakukurei. E rawata raraou, aika a tuai iein ao aika a tia, ao n te tai ae karina e a reke riki au tai ni wareware, maamaten nanou ngke te ataei ngai. E ngae n anne ma waaki aikai ni kabane, I bon namakina naba te bua.

N Aramwa mwakoro 37, ti wareka ana reirei Aramwa nakon natina te mwaane ae Ereman. Inanon kiibu aika 41–42, Aramwa e taekina rongorongan Riaai ma ana utu ao te Riaona. E kabwarabwaraa bwa te Riaona e na aki mwakuri ngke arona “bwa a taningaroti, ao ni mwaninga ni kammwakura aia onimaki ao aia mwakuri korakora” ao n aki rikirake inanon mwanangaia; ai ngaia, are a tiku inanon te rereua, ke a aki mwananga n te kawai ae eti.” Warekan taian kibu aikai e buokai ni kinaa bwa I aki rikirake. I aki kammwakura au onimaki ke n riki mwakuri korakora ni bwaai nako inanon maiu. I a tia n toki ni mwakuri nakon au kouru. I a bon tii tataninga te bwai ae na riki.

Akea te tai teuana ae e reke irou ae onoti ngke N na karaoia ibukin bwaai ni kabane ake I tangirii ni

bitii. Ma, bitaki akanne a roko teutana imwiin teutana. Te moan, I a moanna n uti mwaaka ao n nako ni biri ke ni karaoi aekaki tebeua ni kamaruurung. Imwiina, I a moanna n tarai burokuraem n te reirei ake a na kona ni buokai ni karikirakeai n au mwakuri ke ni kariaiai bwa ni karekeea teuana ae e okoro. I kunea te burokuraem ao ni kabanea au tai ni katauraoai ni karaoi ukeuke aika riai ibukin karekeean te mwakuri. Kamatebwaijan booki aika tabu ao te tataro a rikirake ni kakaawaki nakoioi, ao I kataia ni kabanea au tai ni katoabong ni kakukureiai n ana taeka Kristo ao n ukoukora onamakinan te Tamnei. I karaoa te kekeiaki ae onoti bwa N na reitaki riki ma au uuote—e ngae ngkana N na anga bon oin au tai.

Ma n te tai are I karaoi bitaki aika uarereke aikai, I a tia n namakina te kukurei riki. I namakinna bwa I a tabe n rikirake ao Tamau are i Karawa e bon anganganai kakaawenako aika boou. I kona ni kaaitarai kakaewenako akanne ma te kantaninga nakon are te maaku ke te bwarrannano. I a tia n reirei bwa ngkana ti katoka ara mwakuri ke kammwakuran ara onimaki ao ni mwaing n te kawai, Tamara are i Karawa e aki kona ni buokiira n rikirake ao ti na a aki roko n ara tabo are tina nako iai. I rangi ni kakaaitau ibukin bitaki aika uarereke inanon maiu ake a buokai n noora kawai imwaaiu. ■

Te Reke Nakon te **Titiraki**

Bukin tera
bwa ti riai **ni**
bane raoi
rabwatara
iaan te ran
ngkana ti a
bwabetitoaki?

Ko kona n tia n iira te bwabetito are te aomata are e bwabetitoaki e a tia ni karekea te otenanti nakoina uoua te tai ibukina bwa teuanne ke neienne e a tia n aki tebo rabwatana ni kabane inanon te ran n te moan tai.

Ibukina bwa

te bwabetito bon te otenanti ni kamaiu, e bon riai bwa e na karaoaki raoi ao n eti raoi.

Te bwabetito bon te mwakuri ni kanikinaa. E “kanikinaea te mate, te taunaki ao te manga uti, ao e tii kona ni karaoaki n te kateboaki” (Bible Dictionary, “Baptism”). Te nako aan te ran e tei ibukin maten ao taunakin Iesu Kristo, ma e tei naba ibukin maten rabwatara aei (taraa I Rom 6:3–6). Ngke ti kawaerakeaki riki man te ran bon kanikinaean Mangautin Iesu Kristo ao e tei ibukin manga bungiakira bwa Ana reirei aika beritanaki. Uoman taan kakoaua ake a tei irarikin te tabo ni bwabetito n taraia ni kakoaua bwa te aomata are e bwabetitoaki e tebo rabwatana ni kabane, kanikinaean te manga bungiaki ae bwanin.

Ngkana ti bwabetitoaki, ti iira te baeten are e karaoia te Tia Kamaiu, are e bwabetitoaki ni kateboaki inanon te karaanga are Ioretan (taraa Mataio 3:13–17). Tamara are i Karawa e tangiria ibukiia natina n tatabemaniia nako bwa a na kaitiakaki man aia bure bwa a na kona ni maeka ma Ngaia riki. Ni bwabetitoaki n te kateboaki, n ai aron are e karaoia Kristo, bon te mwakoro ae riai ibukin Ana babaaire n atua. ■

Te Tamnei are Raoiroi e bon katautauaki bwa raora n taainako, ma I aki ataia bwa I namakina te Tamnei n taainako. Iai te bwai ae e bure irou?

Ngkana ko a tau ma ko aki namakina te Tamnei n taainako, e kona n nanonaki bwa ae ko bon tabe naba n rereinikoi ni kina ao ni mwakuri iaon ana kakawakin te Tia Karaunano. Unimwaane David A. Bednar n te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman e kabwarabwara, “E ngae ngkai ti kakoraira n riki ni kakaonimaki ao n ongotaeka, bon iai taai ngke kairiiri ao taeka ni kakea te nano uoua, ao raun te Tamnei a aki waekoa ni kinaaki inanon maiura” (“Bwa Ti na Kona n Taainako ni Karekea Tamneina bwa e Tiku Iroura,” *Riaona*, Meei 2006, 29).

Ngkana ko aki ataia ngkana te Tamnei are Raoiroi e mena iroum, karekea te tai n aki

kakammwakuri ao ni kakauongo. Ko kona n namakina ana mwakuri te Tamnei ni kaunganganoe ae e aariki man rau. Kataia ni kina te bwana ae maraara ao ni uarereke ngkana ko karoai bwaai aika a na kaoa te Tamnei, n aron te tataro, kamatebwaiakan booki aika tabu, ke iirakin te bootaki n toa. Ngkai ko mwakuri iaon wirikiriki ao ni kataneiaiko ni kakauongo nakon te Tamnei, am konabwai n ataa te kaokoro ni bwaai aika aariki, namakin aika uarereke a na rikirake n tamaroa.

Ko riai ni maiuakina te maiu ae tau ibukin te Tamnei e na tiku iroum (tarao Motiae 2:36). Ngkana ko aki namakina ana mwakuri te Tamnei inanon maium, aio e kona n ae te kanikina ni kauring bwa ko kainnanoa te rairannano ao n tarai raoi ni karinani bwaai ake kona karaoi. Ko kona ni kaoa te Tamnei nakon maium ma te rairannano raoi, tataro, kamatebwaiakan booki aika tabu ao waaki aika tabeua aika a na tabekiko rake. ■

Te Ekaretia e aki kariaia ni kabane **takakaro** **n te witeo** ke tii ake a kaota te kakeru?

Arawata takakaro n te witeo aika itiaki, kammwakura te iango, ao kangare, ao tabeua takakaro aika batia kaaia a kona n riki bwa waaki ni kakukurei nakon te botanaomata. Te Ekaretia

e bon aki totokoi takakaro man te witeo, ma kairake a kauri-ngaki bwa a na timwaati n rineakin aia takakaro ao mwaitin te tai are a na kabanea n takakaro ma ngai. Ti a tia n tuangaki bwa ti na kamanena raoi ara tai (tarao D&C 60:13). Tii ibukina bwa te bwai teuana e bon itiaki ao ni kangare ti aki nanona bwa e tau karoana.

Unimwaane M. Russell Ballard n te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman e kabwarabwaraa: “Teuana man ana kawai Tatan . . . are e a kamaraa korakoran tamneim bon man kaungakim ni kabanea am tai ae batu ni karoan bwaai aika uarereke manenaia. I taetae iaon bwaai n aron te tekateka inanon aoa aika batu ni mataku n te terewition ke te witeo, n takakaro n te witeo ni kabwanina te tairiki ni katoa tairiki, [ke] ni kakaae ni kabutaa te intanete” (“Be Strong in the Lord,” *Ensign*, Tuurai 2004, 13).

E bon tamaroa ni kabanea tabeua am tai n takakarona te witeo ake a ira te kainibaire nako ibukin bwaa ni kaongora ake a kuneaki inanon *Kakorakoraiate Rororrikirake*. Ma kona riai ni kariaia ni katikui mwiina n taotaonaki ke ni kamatea te kaombiuta ao ni mwaing nakon te bwai teuana riki. Tai kariaia bwa takakaro n te witeo a na tukiko man waaki aika manena n ai aron te kamarurung, kamatebwaiakan te euangkerio, karoan am bwai n reirei, ke ni kabanea am tai ma am utu. ■

WINNANTI

TAI KABUTIA NAKO.

KOROTAMNE IROUN JED A. CLARK

Ara Tabo

MAAMATEN NANOU N TE KOROBOKI AE TABU

2 Nibwaai 2:11

Te kibu aio e a tia n riki n taainako bwa te tia kaawakinai ao ni kairai n taainako n te tai are I nanououa, n rawaaawata, ke ni mena n te aro ae kaangaanga. E a tia n riki bwa au kibu ae I taatangiria man te tai are I a tia n titiraki bwa bukin tera ngkai e na riai te kaaitara. Bukin tera e na iai te kauntaba? Bukin tera te maiu e aki tii na raraoi, kakukurei, beebeete, ao n tamaroa? Bukin tera te buakaka iai?

Te kibu aio e buokai n ataa te maiu ao kaangaangana. E buokai ni kakaaitau riki nanon te maiu. E karaoai bwa N na kinaa nanon te kaaitara ao bwa N na riai ni kakaaitau ibukina. Bwa n akeana, ti na aki ataa raoi kakaawakin ao tamaroan te maiu. N akean te kaaitara, ti na a aki ataia bwa ti na kanga n tangira, ti na kanga ni kukurei, ke ti na kanga n tokanikai. I a tia n reirei-nai n tangira te maiu ao ni butimwaia ni bon arona ao n onimakina te Uea ibukin wanawanana aika ti aki kona ni kaekai.

Sheena P., Philippines

Au reirei ibukira ni kabane bwa ti na taraa ana auti n taura te Uea. Akea te maabubu ae e rangi ni maabuubu, akea te bong ae rangi n rootongitong, akea te angibuaka ae rangi ni korakora, akea te tia buaka i taari ae e bon bua ma terana ootan te biikan e kona ni kamaia. E katikiko rinanon buakan te maiu. Ana auti n taura ni kaota te Uea e kanakoi kanikina aika waekoa ni kinaaki ao n aki bua."

Beritententi Thomas S. Monson,
"A Word at Closing," *Riaona*,
Meei 2010, 113.

I rawea te tamnei aei i Thessaloniki, Greece. E kauringai n te bubu n nang ae roo inanon miin Riaai (taraa 1 Nibwaai 8:22–24).

Kevin K., Germany

KANAKOA

am karaki, tamnei, ke kaeka nakon liahona@ldschurch.org. Karina aram ae bwani, uoote ke mwaanga, titeiki ke mwakoro, ao aia kariaia kaaro (e-meeri e bon buti-mwaeaki). Kaeka a na riai ni rinanoaki ibukin abwakiia ke kamataataia.

TI NA KANGA NI KAREKEI IANGO AIKA ITIAKI

Engae ngke iango aika buakaka a roko na-koiria, ti aki kariaia riniia inanon ara iango n aki totokoi. Te tai ae te kabanea n tamaroa ni kamanoiria ni kaaitara te kariiri bon ngkana te iango e a moanna ni karekea rabwatana; urua te koraa, ao te aroka e na a aki bwebwerake. Ngkana I reke n te aro aio, I anenea kunan te taromauri are mamaten nanou ao ni kataia ni kareke taraan Iesu inanou ni karokoa ae I kona n totokoia. Ngkana ti teimatoa n totokoi iango aika buakaka, a na nako.

Jorge G., Venezuela

TE KAEKA INANON TE KIBU WANUA

Iotebuwa Timiti e karekea ana reke inanon Iakobo 1:5.

I kunea au reke tabeua kiibu imwiina.

Iroun Angelica Nelson

Bon te aoa 11:00 n te tairiki, ao I mena inanon au ruu ni matu imwiin ontinakou ma tabeman raoraou n te reirei ae rietata. I ataia bwa I aki karaoa te babaire ae tamaroa n te tairiki anne. "Ma," I kaeka, "I tuai karaoi babaire aika a bubuaka naba."

Ma te rawawata, I anaa au bwai ae
N na mwakuri iaona ni mweengau.
I bon rangin kua are I tangiria n tokanikai iaona ao nako ni matu. "I teimatoa ni kainnanao warekan koroboki aika tabu. Ma N na tii katikui taekaia n te tairiki aei," I iangoia.

I a moanna n iangoi bwaai ni kabane are I kantaningaki bwa N na riai ni karaoi. Ni wareware ni koroboki aika tabu, n nakon te tieminari are karaoaki ni moantaain te moaninggaong, n nakon te umawantabu ao Miutuoo, ni karekei au bwiia aika tamaroa, n irekereke ma waaki ni kakukurei aika raka, ni karekea au mwakuri teuana . . . E reiti nako kananoan te riiti.

I namakina te kainnano n iteran maiu ni kabane, ai moararariki ngkai bon ti ngai te aine ae kaain te LDS n au reirei ae rietata. I kauringai riki ao n i riki bwa N na kona n riki bwa tii ngai te aine are a kaitibo maaomata aika kakaokoro aika ti tearona arou mangaiia, ngaia are N na riai n riki bwa te banna ni katotoo. Irarikina I ataia bwa I a moanna ni rarang ni karaoi kairua.

"Au kantaninga bwa ana a ake a
au kaangaanga n aiaroia raoraou,"
I iangoia. Au iango naba bwa N na
a aki namakina te aki kukurei ngkana
I nako ni kaea te bootaki ke n taekina
te taeka ae buakaka, ma ni koauna
I bon aki kukurei. I bon namakina
te aoraki n rabwatau ngkana I karaoi
rinerine ake I atai bwa a aki eti.
Bukina aki eti tabeua, e ngae n anne,
I teimatoa ni karaoi.

E a bon kaan nukanibong ngke
e a tia tibwangau are I karaopia ni
mweengau. Inanon nimaua te aoa ao
ikaberoa au tai. I teirake, ni katuraoiai
nakon te tieminari, ao ni kataia n ka-
tiai tibangau imarenan au tai n reirei.

Ngkanne e a roko te iango irou.
I aki ongeaba nakon tuua ni kabane.
Ia katoka te nako n taromauri, tiemiani,
ao te Miutuoo ngkana I tangiria
ni karaoia.Riki ni karaoa aei ba
ibukina ngkai a nako au utu, are ena
nanonaki bwa N na riai ni karaoja.

Bon te iango ni kan inaomata.
I kawakawa nakon au kainiwene ao
N nangi bon matu ngke I karekeka te
iango ae korakora bwa N na ware-
ware ni koroboki aika tabu. "Tiaki,"
I iangoia. "I a tia."

I namakinna riki. N te tai aio I iangoia. "Tao tii te kabanea n tai."

N te tieminari n te ririki anne, ti bon kamatebwaia te Nu Tetamenti. I rairia nakon te tabo are e mena iai au mwake n te boki inanon Iakobo mwakoro 1. Bon aio te mwakoro

are e warekia Iotebwa Timiti are e
kairananona bwa e na nako n te
Buakonikai ae Tabu ao ni bunra
nanona nakon Tamara are i Karawa.
“Ai kakukureira.” I iangoia. I a
moappa ni wareware.

Te kibu 5 e bon ataaki irou: "Ngkana akea ana rabakau temanna i buakomi . . ." Ma bon te kibu 8 are e kaurei matau n te tairiki anne. E taku, "Bon te aomata ae nanououa ae aki teimatoa n arona nako." I a aki kakammwakuri. Ngkanne I a manga warekia riki.

I bon nanououa. I kaotia bwa ngai kaain te LDS, ma au mwakuri a moanna n taekin bwaai tabeua. Ao ng-kana I teimatoa, e aki kakawaki bwa te kawai raa are I rineia, N na bon aki matoatoa ao n aki koaua ao n tokina te aki kukurei.

I kainnanoia ni kan ataia ngkana e koaua te euangkerio. I kan ataia ngkana te kauti ni katoa moaninga-bong koraki n te aoa 5.00 am ni kamatebwaiān te euangkerio e uaana. I kan ataia bwa I kataia ni maiuna te maiu nakon au kabanea ni konabwai ae tamaroa, n aki ongei taai ni bwainikirinaki, ibukina ni koauana e na anganai te kukurei ao te kimwareirei ae te kabanea n tamaroa.

E a kaani boo 1:00 n te moaninga-bong anne, ma I katorobubua irarikin au kainiwene ao ni bunra nanou nakon Tamara are i Karawa. I bubutia bwa e na buokai n ataa ae eti, n ataa

bwa te kawai raa ae N na toua, ba ena kairai ni baina ao e na uota nako te raraoma are I namakinna.

E abebete ao eitiaki, ao e rau, e roko te iango nakon au iango. "Ko bon kaman ataia," Ao I a bon tia ni karaoia.

I teirake mai iaon bubuan waeu, tiringa au taura, ao n nako ni matu. Aua te aoa imwiina e a tang bee-ron au tai. N nimatutu, I a tiringnga. Teuana te miniti imwiina I a teirake ni katauraaoai ibukin te bong teuana, ni karinaki n te tieminari ae karaoaki ni moantain te moaningabong.

E a batte te ririki n nako man te tai are e riki iai te bwai ae kamiiimi n te nuukanibong. Au koaua e bon teimatoa n rikirake. N taai tabetai e boni matoatoa nakon taai tabetai.

Te kaokoro bwa I ataia ae I tuai mani manga tanrikaaki. ■

Iroun Beretitenti
Thomas S. Monson

RIKIRA AE KARINEAKI MAIROUIA ARA BWAEAONIIA

Ngaira n tatabemaniira nako ti kona n reiakina ae bati mairouia ara bakatibu aika bwaeoniiia, ake ngkoa are aia korakai ao uruakinanoia a kaitiboaki ma te ninikoria ae nene ao te onimaki ae teimatoa iroun te Atua ae maiu.

Marakiia Bwaeoniiia

“Te moan mwananga n 1847, e barongaaki ao ni kairaki iroun Brigham Young, e kabwarabwaraaki irouia taan koro rongorongo bwa teuana mai ibuakon rongorongan ngkoa te United States ae kakannato. Bwaeoniiia aika kaain te Moomon aika bubua am maraki ao ni mate man te aoraki, n akean ootangaia, ke te baki. Iai temwaangina, akea aia uaekon ao aia tiim, aika a bon nakonako n te maaire ae 1,300 [2,092 kiromiital] n rinanon taabo aika aoraoi ao rinanon maunga, ni kokia ao ni katikii aia aenika.”¹

Te Onimaki ae Riinga te nano

“Ngaira n tatabemaniira nako ti kona n reiakina ae bati mairouia ara bakatibu aika bwaeoniiia ake ngkoa, are a korakai ao a uruaki nanoia ake a kaitiboaki ma te ninikoria ae nene ao te onimaki ae teimatoa iroun te Atua ae maiu. . . . Te Rororikirake ao ataei a mena ibuakoia ngaa n aomata ake a kokii ao ni katikii aia aenika ke n nakonako ni kawaia bwaeoniiia, kanga aiaron ae a mena ibuakoia Aomata aika Itiaki n te bong aei ake a bwaeoniiia n oin aia aono rinanon te aonaaba ni kabuta. I taku bwa akea te membwa n te Ekaretia n te bong

aei ae tuai n rootaki man rongorongoia moan bwaeoniiia. Te koraki ake a karaoa ae mwaii ibukin te raoiroi ibukin bwaai ni kabane a karekea te kantanninga ni kamwakura te onimaki. A kakoroa nanon aia kouru n te aro ae kakannato.”²

Kitarai Kanganga

“Iteraniba aika mwakenaki n te tai man aia tienoro bwaeoniiia ae onrake n te bubu e taetae ma te anai nano: ‘Ti bobaraaki nako naano n te tataro ma te nanorinano nakon te Atua ae Mwaaka ma naano aika onrake ma te kakaitau Nakoina, ao ni katabua te aba aei Nakoina ibukin te tabo ni maeka ibukiia Ana aomata.’

“Maeka aika tuai tia raoi a kabwarabwaraaki n taeka aikai iroun temanna are e mena ikekei ngke te ataeinimwaane ngaia ae uarereke. Akea te wintoo n aekaia nako inanon ara auti. Bon akea naba te mataroa. Tinau e katinea te rabuna ae e a mangaingai, are e a riki bwa te mataroa ibukin te moan winta. Aio bon ara tabo ni matu, ara ruu ni mwakuri, ara tabo n tekateka ni maroro, ara tabo ni kuuka, ara ruu ni matu, bwaai ni kabane inanon te ruu aei e nakon 12 ao 16 te butu [3.6 man 4.9 miita]. E kanga n te aonaaba aei ti kona ni

bane inanona I aki ataia. I kauringnga bwa tinau ae e a unnaine ae tangiraki e taekinna bwa akea te uea n aine are e a ti n rin inanon ana baereti ae korakora riki kukureina ke ni kamoamoa ni katanana ao n ana kakabwaia te Uea nakon ae ngke e rin inanon te mweenga ae a tia ni kateaki arei irarikin te tabuki.’

“Bon taian kakatai, kanganga, korakai ao maraki n nano ibukin te bong are mai imwaaina. A kaitiboaki ma te ninikoria ae matoatoa ao te onimaki ae teimatoa iroun te Atua ae Maiu.”³

Bwaeoniiia n te Bong aei

“Ti karineia naake a teimatoa inanon kangaanga aika kamimi. Ti kamoamoai araria ao n tarai rikaaki aia karea n anganano.

“Terana ibukin ara tai? Iai ara namakin ni bwaeoniiia ibukira? Te roro ae e na roko e na kaota te kakaitau iaon ara konabwai, ara bannna ni katotoo? Ngkami kairake[aomata] kam kona n riki bwa bwaeoniiia ni koaua inanon te ninikoria, n te onimaki, n te tangira ae kororaoi, inanon te mwakuri ae korakora.

“Ko kona ni kakorakora temanna ma temanna; iai am konabwai ni kinai aika aki mwannanoaki. Ngkana

iai matam n taratara, taningam n ongo, ao naano n namakin, ko kona n ibuobuoki ao ni kamaiuia tabe-mwaang man am roro.”⁴

Te Bwaeoniia ae Kakannato

“N rairakin baan rongorongo man koroboki aika tabu man te moan ni karokoa te kabane, ti reiakina taekan te bwaeoniia ae kakannato—n aiaron Iesu Kristo. Bungiakina e a kaman taekinaki irouia burabeti ake ngkoia; Kaotina ni bungiana ni maiuna e katanotaaki iroun te anera. Maiuna ao Ana mwakuri ni mitinare e a tia ni bita te aonaaba. . . .

“Teuana te tiententi man ana boki Makuri e taekina ae bat: Iesu are e nakonako ni karaoa ae raoiroi . . . ba e memena te Atua irouna’ (Makuri 10:38). . . .

“Ana mition, Ana mwakuri ibu-akoia aomata, Ana reirei ibukin te koaua, Ana mwakuri n nanoanga, Ana tangira ae matoatoa ibukira e kaira ara kakaitau ao ni karau nanora. Iesu Kristo, te Tia Kamaiu ibukin te aonaaba—n arona ngkai Natin te Atua—ngaia ngkoia ao ngkai te bwaeoniia ae kakannato, bwa E a tia n rimoara ngkoia, ni kaota te kawai nakoia aomata ni kabane are a na iria. Ti bia teimatoa n Iriria.”⁵ ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. “Come Follow Me,” *Ensign*, Turai 1988, 2; taraa naba *Tambuli*, Nobembwa 1988, 2.
2. “Reireiniia Natira,” *Riaona*, Okitobwa 2004, 4.
3. *Ensign*, Turai 1988, 4; taraa naba *Tambuli*, Nobembwa 1988, 3.
4. “Pioneers All,” *Ensign*, Meei 1997, 93.
5. “Kairaki irouia Bwaeoniia aika onrake n te maiu n Tamnei,” *Riaona*, Aokati 2006, 8.

Buoklia | Bon Irouia

INDIA

Iroun Unimwaane Charles ao
Titita Carol Kewish

Mitinare Aika Ikawai, Aonon Asia

Ngke e kaitaraaki India Maiaki n te angibuaka ae korakora ma te taibuun inanon Okitobwa 2009, Kairake n Ataenimwaane ao kairake n ikawai man Mwakoron Hyderabad ao Bangalore i India a ienikuri ni karaoaan te mwakuri n ibuobuoki ni kamaiuia ake a rootaki man te ieka.

Ni kaineti nakon Beretitenti Prasada Gudey man te wakoro ae Hyderabad India, "Ara kairake ni mwaane a karaoa te mwakuri ae kamimi n tibwatibwaakin amwarake ao te ran nakoia ake a kainnano. Bwaai bon taian anganano ao a roko n te kaawa, ma te tautaeka e aki tauraoi n tibwatibwai nakoia ngaa n aomata ake a rootaki ae riaon riki 200 kaembwa ibukiia taan katanaki. Ara membwa a rangi n teretere ma aia karinano iaoia ma Baiia ni Ibuobuoki man te Moomon ngkai a karaoa aia konabwai ni mwakuri n nikirakin te amwarake ao te ran nakoia aomata nako."

Tabeman mai ibuakoia kairake n atae-nimwaane ao kairake n ikawai ake a beku a taekinna bwa e kakukurei ao ni kona ni katiaaki raoi karaoaan te mwakuri ni ibuobuoki. ■

Angatai: "I namakina te kukurei ngkai e reke au tai ni beku ibukiia raou nako. I a tia n rinan te bwai ae kamimi, ao I reiakin bwaai aika mwaiti man karaoakina, ao n te tai ae titebo ti namakina te kukurei n ikotaki ma raoraora ni ikoti n amwarake are a kainnanoaki. I namakina ana tangira ao ana rau te Tia Kamaiu ngkai I beku ibukiia tabemwaang." —Venus Armstrong

"I bon rangi n kukurei ni kona ni ibuobuoki ma te mwakuri aei. E uota te kimwareirei nakoia n ataia bwa I ibuobuoki ni beku ibukiia aomata are a rangin kainanoa buokaia. I tataro bwa a na kakabwaiaaki aomata." —Vishali Nakka

Inano: 60 membwa man te Ekaretia ake a mwananga na-kon aia kaembwa aomata aika birinako i meangin Karnataka State. A tibwatibwai burangketi, taboreein, bwai n ibuobuoki n tuan te aitiin aika ikotaki irouia membwa n te Ekaretia. Temanna te ataei ni mwaane e taekinna, "E boni kamimi te ibuobuoki ni karaoaan te mwakuri ni kamaiu n te ieka aei. E reke te iango irou n taai nako n ibuobuoki ao ni beku ibukiia tabemwaang. I boni kakaitau ngkai I kona ni beku. A bon ranran matau ngkai I kona n nooria naake a kabuai aia bwai ni kabane n tain te ieka aei. Bon te kakabwaia ae korakora ni kona ni buoklia aomata iaon abau."

KO ATAIA?

Te Burabeti Iotebwa Timiti e taekinna "a na bon kamwarakeia ake a baki, ni kunnikaia ake akea karabaaia, ni buokua aine ake a mate buia, ni katoki tangia ataei ake akea aia karo, ni kabebeteia ake a karawawataaki, inanon te ekaretia aei, ao enang korakora ana ibuobuki engae ngke tiaki kain te aro ke tabo are ko mena iai, n taabo nako ake e na kuneia iai" (Aia reirei Beretitenti n te Ekaretia: Iotebwa Timiti [2007], 426). Ibukin nanora ni beku ibukiia tabemwaang, te Ekaretia e tibwaontia te buoka ibukiia aomata ao mwakuri ni karikirake ni kabuta te aonaaba. N aron te katotoo, inanon 2009:

- Bon 763,737 mwaitin boong are e karaaoaki te anganano ni mwakuri n ana batiriti te Ekaretia ibukin te warebea.
- Iaon 8,000 mwaitia mitinare ake a beku ni karaoa te mwakuri n ibuobuki ibukin te Warebea.

Imarenan 1985 ao 2010, te Ekaretia e anga te buoka nakoia 178 aaba. Tabea mwakuri aika onoti e ikotaki ma baika a na taekinaki imwiina:

- Katauraaoan te ibuobuoki ni kamaiu imwiin te maeiei i Haiti, Indonesia, ao Chile; imwiin te tsunami i Samoa; ao imwiin te taibuun i Philippines.
- Mwanenakin te kaembein ibukin te iti ni miiitira i Africa.
- Kanakoakin 10.3 te mirion aitiin, ibukiia aika tibwa bungiaki, ao bwai ni ibuobuokin ibukin te reirei.
- Tibwatibwaakin ae riaon 61,000otanakin te amwarake, iaon 13,000 ke tan bwai ni mwakuri ibukin bainaoraki, ao iaon 89,000 tei ibuobuokiibukin kunnikai.

Ibukin riki rongorongan te warebea burokuraem ibukin te Ekaretia, taraa www.providenliving.org.

Ieta: "Ngke I tuangiia raoraou n te reirei taekan te mwakuri n ibuobuoki, a bon rangin kukurei irou. I kabwarabwara nakoia te bwai are ti karaoria ao n tibwaa reirein te Ekaretia mangaiia. I namakina te kukurei ae kamimi ngke I buukiia aomata iaon te mwakuri. Au kakaitau nakon ana bootaki te Ekaretia ibukin anganakira te tai aei ni karaoran te beku." Deepak Sharma

E bon rangi n eti: "E bon rangi n tamaraoa te beku iaon te mwakuri ni kamaiu n tain te ieka. I ibuobuoki ni been ao n tibwatibwai bwantoro n amwarake. Bon te kakabwaia ae korakora ni menau ikekei ma tabeman taariu n te nakoanibonga ao ni kona ni ibuobuoki ao ni beku ibukiia aomata ake a rangin ni kainnanoia." —Avinash Thomas

ANA MAANGE TEMANNA BONKAUBWAIN TEMANNA

*Te boki ma manna aika koora iaon kunna e riki bwa te kaubwai
ibukin temanna n ukoukoran te koaua.*

Iroun Andrej Bozhenov

Bon te tiamwa ae bane kabuebuena n au tai ni mitinare. Ngai ma toau ti tabe n nakonako iaon kawain nako St. Petersburg, Russia, mani kantaningaia bwa tina kuneia ara aomata aika boou. N te tairiki anne ngke ti kaitibo ma te mwaane ae a kara irarikin mweengara ao ti maroro mangaia. E ngae ngke akea nanona n te euangkerio, ti uaia n namakinna bwa ti na anganna katoon ana Boki Moomon. Inanon te boki ti korea ara taeka ni katekeraoi ae tamaroa ibukina, ara koaua, ao ar tabo are tina reke iai.

Imwiina n te tairiki naba anne, ae aki ataaki iroura, te kairake n ataenimwaane ae arana Ilya e otinako ma tarina. Ngke e tabe n nakonako n rinanon te kawai iantano ae karako otana, Ilya e noora raneanean kunin te boki ae koora iaontano. Ngke e titiku rikaaki ni kamwataua n taraia, e wareka taekana aika koora ni kanimwaki iaon te boki—Ana Boki

Moomon: Kakouan Taekan Iesu Kristo. E tabekia ao n uotia nakon mweengana.

N te bong are imwiina ngai ma toau ti iangoia raoi bwa ti na kanga ni karekeia taan tia kakaei aika boou. A kaoti iango inanou: “Ti a kataa ara kabanea n ukeuke ae matoatoa ibukin taai aika boou. Angaara mwiiia? Tao ti kainnanoa te bitaki ni karaohan te bwai teuana.”

N te tai are imwiina e a tang te tareboon. I a tabeka te bwai n taetae. E titiraki te bwana n te itera are teuana, “Aio te unimwaane? I kunea am boki ae bua n te kawai n nakonako mai inano. I tangiria ni kaokia.”

I waekoa n taraa nnen tajan boki n te tabo are a toka iai au boki aika tabu. “I taku bwa a aki bua au boki aika tabu n te kawai are iantano.” I kaeka. “Tiaki, e aki bua katooton ana Boki Moomon, ma ko kona ni bwaina ao ni warekia.”

E taku te kairake n ataenimwaane arei bwa arana Ilya ao e kabwara-bwara bwa ngaia kaain Orsk, Russia,

ao e roko nako St. Petersburg bwa e na mwakuri.

“I tangiria n reiakina riki ae batu n rongorongan te boki aei ao am aro,” e taku. “I kona ni kaitibo ma ngkoe?”

I kibarake ma te kukurei. Bon tiaki ni katoa bong bwa taan kakaei a na wewete ni bubuti ibukin bairean te tai ni kaitibo ibukin reiakinan taekan te Ekaretia.

“Eng ti kona ni kaitibo ma, Ilya!” I kaeka ma te kimwareirei.

Ngke tia kaitibo ma Ilya, e kakauongo raoi ao n taekin tajan titiraki. Ti boni kukurei bwa e bane nanona nakon te euangkerio.

N te taina inanon tain te reirei, I kauka katooton ana boki Ilya n ana Boki Moomon. Ngke I rairia nakon iteraniba aika uki, I a noori tabeua tabonnibai aika a kinaaki irou—tabonnibai! I nooria bwa bon titebo ma te boki are ti angan te unimwaane ae a kara n te bong are mai imwaaina. Ni koauana te mwaane anne e a tia ni karenakoa te boki, are e a kuneaki imwiina iroun Ilya. I boni kaonaki

ma te kakaitau ngkai bwa ngai ma
toau tia tia n rinea bwa ti na katuka
te boki iroun te unimwaane, e ngae
ngke n te tai anne tiaki ataia bwa tera
bukina.

E aki maan imwaain ae e rinea
Ilya bwa e na kaaina te Ekaretia.
E moanna n anganano bwa e na
tibwa rongorongan te euang-
kerio ma ana utu ao raora-
ona naba.

I a tia n reiakinna bwa
Tamara are i Karawa e
ataa te aomata are e a
tauraoi ni karekea Ana
taeka. E kantaningaira,
ngkai mitinare ao mem-
bwa n Ana Ekaretia, tiaki
tii ni kakoroan nanon Ana
tua ao ni kabaeaki nakon Ana
kantininga ngkai ti ukeuke n
tibwaakin te euangkerio. N te
keiti aei te Atua e ataa anne e ngae
ngke te tia bwaibwai are te moan n
ana Boki Moomon e kakea
bonganana, Ilya e aki
(taraa 1 Nibwaai 19:7). ■

Tii Teimatoa n Uaua

Monica Saili ae tebwi ma uoua ana ririki ni maiu e bane nanona n te uaua. Boni ngaia temanna mai ibuakoia kairake aika taan uaua ae e totokanikai i New Zealand. Neienne e kona n ae iai ana itera n iika.

E raoiroi, ana itera n iika e bon aki koaua. Ma kabwarabwarana teuana bwa ibukin tera ngkai e rangin tamaroa ibukina ngkai e rangin kataneiai mwaaka.

E memena n te tabo n tebo-tebo inanon uoua te aoa ni katoa Moanibong, Katenibong, ao moanangabongin te Kanimabong n te aoa 5:00 n te ingabong. N te Kauabong, Kabong, ao n te Kaonobong e karaoi taian biri aika uarereke ke biri aika ananau imwiin te reirei.

Ana kabane n uaua ae mamate nanona iai bon te butterfly stroke ma angan baina ae ti teaina, teimatoa n tabekarake bwangena, ao rairakin angan baina ni katoa 100 te miita. “Ana bon buee angam,” e taetae.

Ma e reiakinna bwa ngkana e kanganga te mwananga, te taenikai e bon aki kabebetea aron te maiu. Karaon te mwakuri ae matoatoa bon te bwai ae e karika korakorana.

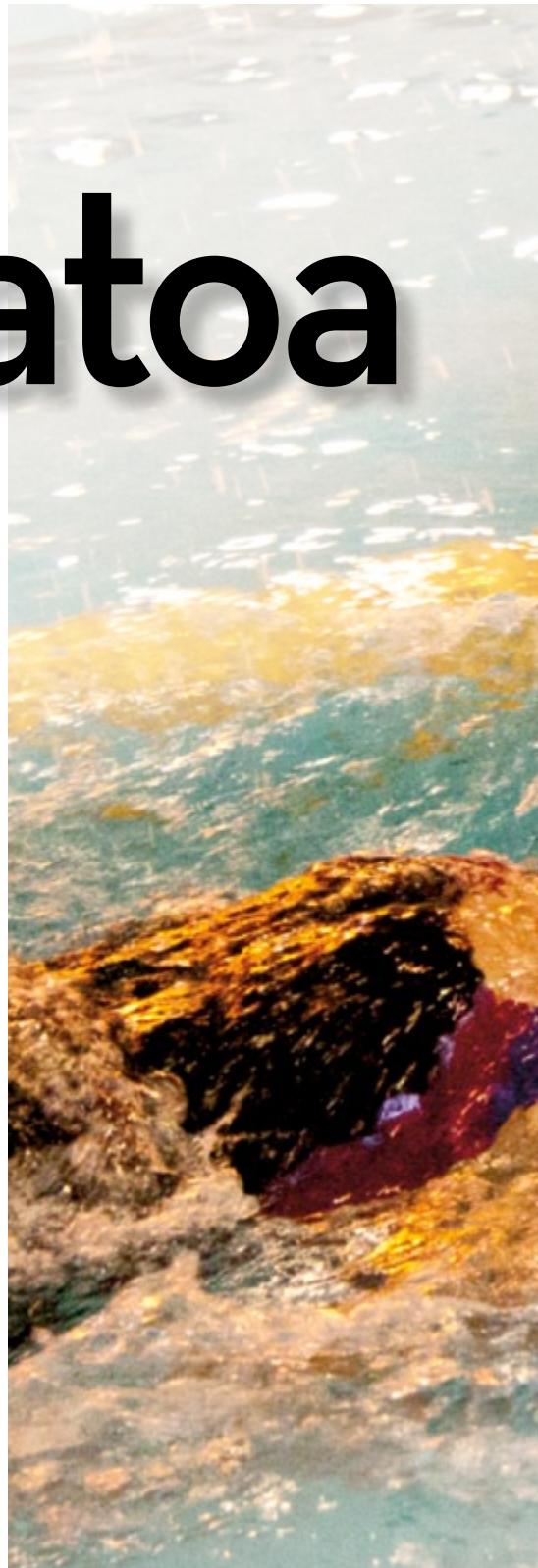
Mwakuri Korakora ao Taai aika Matoatoa

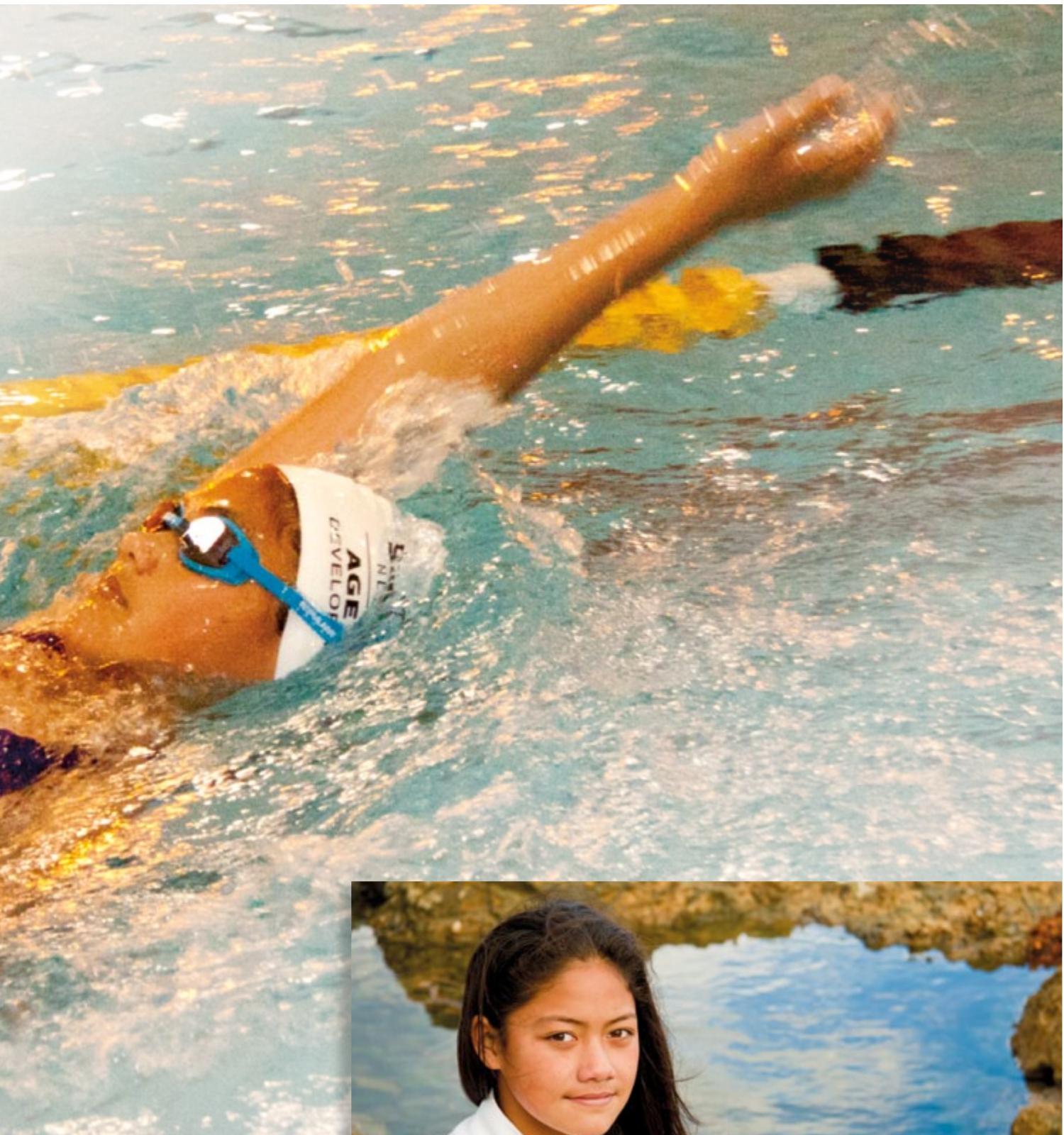
Ni kabane mwakuri aika matoatoa a bon ibuobuoki. E moanna ni kare-kei kaniwanga aika meetera ngke e koro 10 ana ririki. N ana ka 11 n ririki e reke ibuakon te katengaun n tokanikai n te aba ibuakoia ana kurubu n roro n te uaua ae n te butterfly stroke. Ngke ai te 12 ana ririki ni maiu e rineaki ibukin te kaembwa ni karikirake ibukin te uaua man te tiim n te aba ao e rineaki bwa e na uaua n te Oceania Games i Samoa ni kaitaraia taan uaua man aaba tabeua.

E taku, “Tamau e aki toki n tae-kinna, ‘Te tokanikai e reke man te mwakuri korakora. E aki n ae e a tii roko naba n akea te kekeiaki.’”

E reiakinna Monica bwa e koaua ibukin te uaua, ao e kunea bwa e koaua naba inanon te maiu ngke e mate tamana n ae aki kantaningaki tabeua te namwakaina imwiin koron ana ka te 11 n ririki.

“I bon rangin kaan ma tamau,” E taku Monica. “E reireinai te uaua. E ninikirai n au tabo ni kataneiai ao n takakaro ni kaboo. Ngke e mate, I namakinna bwa ai akea ae N na taetae nakoina.”

E a tia n reiakinaki Monica Saili bwa te bwarannano ngkana ataraa ni matoatoa bwaai e aki kabebetea aron te maiu.

TAI KABWARA NANOM

"Iai n tabetai boong aika matoatoa ibukira n tatabemaniira nako. Tai rawawata. Tai kabwara nanom. Taraa otan taai rinanon taian nang."

Beretitenti Gordon B. Hinckley (1910–2008), "The Continuing Search for Truth," *Tambuli*, Beberuare 1986, 9.

Ma n ana ibuobuoki tinana, e a tia Monica n rinanon taai aika matoatoa. Inanon kawaina e reiakinna bwa bwaai aika matoatoa aki kona n tuukia man te kukurei.

Tai Kabwara Nanom

Buan tamana e bon matoatoa. Ma e aki bwara nanon Monica inanon taai ni kataneiai aika matoatoa, ngaiare ngke e mate tamana, e bon aki bwara nanona n ana onimaki naba iroon Tamara are i Karawa.

"Tamau bon te banna ni katotoo, e taku. "E reireinai bwa N na kanga ni maiuakina te euangkerio."

N tain matena Monica e a moanna ni kamatebwai koroboki aika tabu imwaain matuna, "ni kataia ni karaoia bwa kateina," e taekinna. E tei ibukin ana koaua n te reirei. "I karekei titiraki aika mwaiti n rongorongan te Ekaretia," e taekinna. Ao e beku n riki bwa te tia kairiri ngaia n te katangitang n te uuote.

"I bon kakabwaiaki n riki bwa te membwa," E taku Monica. "I bon anganaki te raunnano ngkana I taonaki n te kanganga."

Te Korakora n te Kabane

Monica e teimatoa n ururinga tamana. Ma n ana boutoka tinana ao ana utu, e teimatoa ni waaki nako.

Maiuna e riki ngaia bwa te tia katangitang ae bane arona iaon te biaano ao te waeoriin, bowi ni kauntira ibukiiia ataein te reirei, uua, Rikirakem ibon Iroum, ao kairan te anene n tain te bootaki n toa.

E tuai raoi n ataia bwa e uara ana kekeiaki ao maanra n teimatoa iaona. Ma n aron ae kantaningaki n te euangkerio, e teimatoa n tiku bwa ngaia te tia mwakuri ni karokoa te toki.

"N taai tabetai e bon matotoa te maiu," E taku Monica. "Ma karaoan bwaai aika matotoa e kona ni karikiira bwa ti na korakora. Ko riai n tii teimatoa n uua." ■

*Unimwaane
Dallin H. Oaks
man te Kooram
n te Tengaun
ma Uoman
n Abotoro e
tibwai iango
tabeua iaon te
maroro aei.*

Bukin tera ngkai e kakaawaki te beku ibukiia temwaangina?

Man te Mwakuri n Ibuobuoki ae Ti na Aki Tii Taraira, "Riaona, Meei 2009, 93–96.

Ni butimwae-akin te toa ni katoa wiiki, ti kakoaua ara motinnano ni beku ibukin te Uea ao raoraora.

Ara Tia Kamaiu e anga Ngaia inanon te mwakuri n ibuobuoki ae ti na aki tii taraira. E rei-reiniira bwa ngaira n tatabemaniira nako ti na riai n Iriria man arora ni kakeai nanora aika ti tangirii n te aro bwa ti aonga ni beku ibukiia tabemwaang.

Ti rangin kuku-rei ao n rauaki ngkana ti mwakuri ao ni beku ibukin te bwai are ti anga, tiaki ibukin te bwai are ti karekea.

E reirei lesu bwa ngaira ake ti Iriria ti riai ni kakaawaki ao n onoti, ni kaotaira na-koia aomata ni kabane.

Iroun Beretitenti Henry B. Eyring

Moani Kauntira n te Moan Beretitentii

Kairiko Nakon Mweengam

Tamara are i Karawa e tangiriia natina n tamnei n tatabemaniia nako n oki nakoina nakon mweengana. E anga Natina, Iesu Kristo, ni karaoa te kawai nakoira. E a tia naba ni kataura-oiia taan kairiiri ao taan kamaiu ni buokia natina inanon kawaia. Kaaro, taari mwaane, titita, tiibu, ai te tina ai te karo bon taan kairiiri ao taan kamaiu aika mwaaka.

Taan mwakuri n te Buraimwari a buokia naba ataei ni kairiia. Temanna te aine, ngkai te kairake ngaia, boni kaain te baba n tararua ni kabuta ibukin te Buraimwari are e buoka karaoan te motoo n te RTE. E reireiniia kaain te Buraimwari n ana uoote ni karkoa are e a kaan koro 90 ana ririki ni maiu. Ataei aika uarereke a kona n namakina ana tangira ibukiia. Ni bwaai ni kabane,

ibukin ana banna ni katotoo a reiakinaki bwa a namakina ao ni kinaa te Tamnei ae Raori.

N te bakantaa teuana kainnabau te aine e kaira natira te mwaane ae te ikawai nakon mweengan te aine are e reireinna bwa e na wareware. N na riai ni butimwaia n okiu man te mwakuri.

E moantai ni bane ana reirei nakon are ti kantaninga. E bon onimakinna bwa e ataa te kawai n okira te mweenga. Ngaiare e a rianna. Imwiin nakona n te maan ae kaan reke te itera ni maaire (0.8 kiromiita), e nang moanna n airoo. E teimatoa n raroa nako man te mweenga.

Tauran taian kaa ngke a buti n rirarikina a bon taraa ni mabubu man raninmatana. E ataia bwa e kainninoa buokana. Ngaiare e a kitana te kawai ao e a kunea te tabo ae e na katorobubua iai.

Rinanon te buakonikai e ongo bwanaa are a roko nakoina. Uoman aomata aika kairake a ongo bwanaana ngke e tang. A taku, "Ti kona ni buokiko?" E tuangiia bwa e bua ao e tangiria n oki nakon mweengana. A titirakinna ngkana e ataa nambwan ana tareboon ke ana aetureti. E aki ataia. A kairia nakon te tabo ae uakaan are a maeka iai. A kunea aran ara utu inanon te boki n tareboon.

Ngke e a reke au tareboon, I waekoa nakon te kamaiu, ni kakaaitau bwa aomata aika na-noanga a tia ni katauraoaki inanon kawaina n okira mweengana. Ao I atia ni n rangi ni kakaaitau ngkai e a tia n reireinaki bwa e na tataro ma te onimaki bwa e na roko te buoka arei ngkana e bua.

I kakoaua bwa te Uea e tangiriko ao natin te Atua n tatabemaniaa nako. Ngkai ko irii kairiiri aika kairaki inanon aei, ana Ekaretia Iesu Kristo ae koaua, ko kona n nikiraki nakon mweengara ioun Tamara are i Karawa ao te Tia Kamaiu. ■

Te kabwarabwara man te maungatabu ni kabuta n Eberi 2010.

RTE KAIRI

Beretitenti Eyring e karakina taean te tia reirei n te Buraimwari are e buoka karoan te te motoo n te RTE: Rinea te Eti. Te motoo aei e buokiia ni kairiia ataei ni karoan te rinerine ae eti inanon ririki aika mwaiti. Mwamwa aika tenaan RTE aika a kaotaki i ikai a kona n nooraki n te taetae n [German, Finnish, English French ao Italian].

ANTAI TAAN KAIRIKO?

Beretitenti Eyring e taku bwa Tamara are i Karawa e a tia ni katauraoia taan kairiiri ao taan kamaiu iaon te aba ni buokiia natina n oki nakoina. Ko kona ni korei tamneia tabeman aomata are e a tia ni katauraoia Tamara are i Karawa bwa e na kairiko. Ke ko kona ni korea te kaetieti ni karabwa temanna mai ibuakoia aomata ibukin te bwai are e a tia teuanne ke neienne ni karoia ni buokiko.

TE TIA KAIRIIRI N TE
EKARETIA KE MEMBWA AKE
TABEMAN N TE EKARETIA

TE KARO KE TE
MEMBWA N TE UTU

Ko kona ni kamanena te reirei aei ao te waaki ni kakukurei n reireiniko riki ibukin ana boto n iango te Moanrinan ibukin te namwakaina aio.

Te Tembora Bon ana Auti te Atua

“Otenanti aika a tabu ao berita a tauraoi n te tembora ae tabu are e karekea aia tai tatabeman n oki nakon te Atua ao ibukia utu bwa a na ikotaki n aki toki” (“Te Utu: Te Katanoata nakon te Aonaaba,” barakaraba 3).

Iroun JoAnn Child ao Cristina Franco

Ekanga ae ko namakinna ngkana ko noora tamaroan te tembora? A roko taeka aikai nakon am iango: “I tangiria n noora te tembora. N na nako ikekei n te bong teuana”?

N taai tabetai ngkana ataei anenea te anene “I I Tangiria n Noora te Tembora,”¹ a iangoia bwa a na nakon te tembora n te bong teuana, ma aki ota bwa bukin tera ngkai iai taian tembora, tera are e riki inanon te tembora, ke tera are a riai ni karoaia bwa a na kona n roko inanona. Ti na kakae nako riki ibukin rongorongan te tembora.

Bukin tera ngkai iai tembora?

E taku te Uea, Te Uea e tuangiiia aomata aika itiaki bwa a na katea te auti nakon arana ibukin te Kabanea n Rietata bwa e na maeka inanona (taraa D&C 124:27). Tamnein te Uea e maeka inanona Ana tembora. Te Tembora Bon ana Auti te Atua. Bon te tabo are ti karoai iai

ara berita aika tabu (ke berita) ma Tamara are i Karawa. Ngkana ti kawakin ara berita aika tabu, ti na kona ni manga maeka riki Mangaia.

Tera ae riki inanon te tembora?

Aomata n tatabemaniia nako a riai ni bwabetitoaki bwa aonga n oki nakon Tamara are i Karawa. Angjina mai ibuakoia natin Tamara are i Karawa a mate n aki bwabetitoaki. Ngkana e koro 12 am ririki, ko kona ni bwabetitoaki inanon te tembora ibukiia aomata akanne bwa aonga ni karekei kakabwaia aika ti te arona.

Inanon te tembora, ti karekea naba te entaumente, ke te bwaintangira. Te bwaintangira aei bon te berita bwa ngkana ti kaawakin tuua, ti kona ni karekeia te maiu are akea tokina.

Inanon te tembora te buu te mwaane ao te buu te aine a kona ni kabaeaki bwa te utu ibukin ngkai ao n aki toki. E nanonaki n anne bwa ngkana a teimatoa n tau, a na mare n aki toki ao ni mena ma natiia bwa te utu ae akea tokina.

Bwaai ni kabane ake a karaoaki n te tembora e karaoaki man te na-koanibonga, ke te kariaia, mairoun te Atua.

N na kanga ni katauraoai n rin inanona n te bong teuana?

N rin inanon te tembora, e na riai n aki kee iaan 12 am ririki ni maiu. Ko na riai ni bwabetitoaki ao ni kamatoaki. Ko na riai ni kakoaua Tamara are i Karawa ao Natina, Iesu Kristo. Ko na riai ni kakoaua ana Ekaretia Iesu Kristo ibukiia Aomata aika Itiaki ni boong aika Kaitira. Ko na riai ni maiuakin ana tua Tamara are i Karawa. Am bitiobi ke am beretitenti n te mwaanga e na intawiu mangkoe ni kakoaua raoi bwa ko tau n rin inanaon te tembora, ao ko na karekeia te rekomenete nakon te tembora ni kaotia n te tembora. Ni karekeian te rekomenete nanona bwa ko namaiuakina te kawai are ko bon riai bwa aongo n rin inanona.

Ngkana ko tiku iaon te kawai are e na kairiko nakon te tembora, ko na bon tauraoi n nako ikekei “n namakina te Tamnei ae Raoiroi, ni kakauongo ao n tatato. Ibukin te tembora bon ana auti te

Atua, te tabo n tangira ao e tamaroa.”² ■

BWAII AIKA A NA TARAAKI

1. “I Tangiria n Noora te Tembora,” *Aia Boki n Anene Ataei*, 95.
2. “I Tangiria n Noora te Tembora” 95.

TE WAAKI NI KAKUKUREI

Tarai tamnei ni kauoua. Te utu raa ae tauraoi nakon te kaneweaba n te tembora?

(1) N te moan tamnei, kamironronii bwaai are a buokiia utu ni katauraoi ni kawara te tembora? (2) N te tamnei are teuana, kamronronii bwaai are e kainnanoia te utu ni bitaki n tauraoi n nako. (3) langoi bwaai aika uoua ae ko kona ni karaoi ni katauraoi nakon te tembora ngkana koa ikawai. Korei bwaai aikana iaan taian tamnei.

Teuana te bwai ae N na karaoia ni katauraoi nakon te tembora bon _____.

Teuana te bwai ae N na karaoia ni katauraoi nakon te tembora bon _____.

Bongin te Bwaeoniiia i Tahiti

Iroun Maria T. Moody

Ataein te Papeete Tahiti
Titeiki a tangirii bwaeoniiia!
A ikotaki ma aia karo ibukin
te waaki ni kakukurei ni Bongin te
Bwaeoniiia n te titeiki ni karineia
bwaeoniiia ake a mwananga nakon
te Salt Lake Valley i 1847.

Uoote n tatabeua a karaoi aia
waekon—tabeua a karaoaki ma
wiiran bwatika ao teuana te aotia ae
karaoaki man te katibooti. Ataei a
katiki ni mwaati, takakaro n aia ta-
kakaro bwaeoniiia, ao ni mautotooi
amwarake aika kangkang.

Bongin te Bwaeoniiia bon te bong
ae onoti ni kauringia aomata n aba
nako ake a butimwaea te euang-
kerio ao n ibuobuoki n reiakinna
nakoia aomata. Aomata aikai ni
kabane bon bwaeoniiia naba! ■

Te utu aei titebo matan bWARAIA, eiburon, ao titaoxin.

*Ataeinimwaane aikai a katika aia waekon ae rabunaki ae bwain
te uoote n tain te katiki.*

*Tabeman ataeinaine a karinii aia kamumun ao bWARAIA
bwaeoniiia.*

Tabeman ataeinimwaane a karinii bWARAIA ao tikaabu.

Aia Iteraniba Ataei

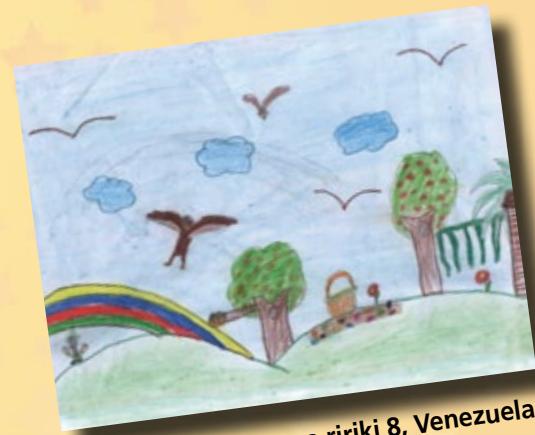
Marcia V., ana ririki 5, mai Peru, e uota kimwareireia ao kakatongaia ana karo, Patricia ao Raul. E mena n te kiraati ae RTE n te Buraimwari, ao iai ana mwamwa ae RTE. E tangiria ni karani taian tamnei n te Riaona, ao mamaten nanona ni kunan te aro bon "Ngai Natin te Atua."

E tangiria n ibuobuoki man tararuakiaiataei aika uarereke, ao e buoka ana tia reirei ni kamauna te burakibooti. E katanga te waeoriin. Marcia e tangira te bootaki n utu n te tairiki ao ni kukurei n nako n taromauri. E tangira Tamara are i karawa ao e ataia bwa E tangira naba neiene.

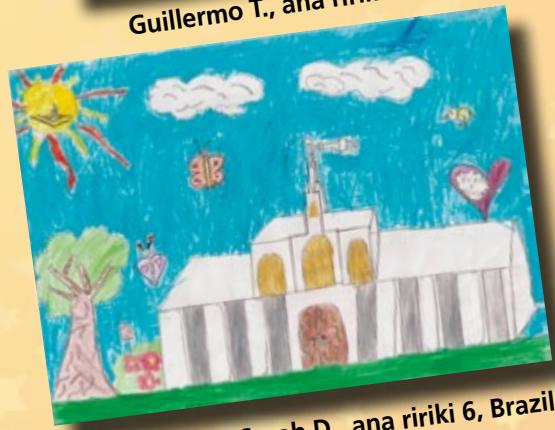

Jair O., ana ririki 10, Peru

Imeerin am korobanna, tamnei, taneiai are ko rinanona, kakoaua, ke te reta nakon liahona@ldschurch.org, ma "Our Page" n te maroro iaon te rain. Bwaai aika a na karinaki a na riai ni karinaki ma bwaninin araia ataei, rikiia, ao aia ririki, ni ikotaki ma araia kaaro, uoote ke mwaanga, ao titeiki ke mwakoro, ao aia kariaia kaaro (e-meeri e butimweaki) ni kabongana ana tamnei te ataei ao ana bwai ae e na karinaki. Bwaai aika a na karinaki a kaetaki ibukin itiakia ao ananauna.

Guillermo T., ana ririki 8, Venezuela

Sarah D., ana ririki 6, Brazil

TE UTU AE AKEA TOKINA

Inanon Aokati 23, 2008, e kabaeaki au utu n te Salt Lake Tembora i Utah. Bon te mii ae koaua ibukira. Ti mwananga rinanon te aonaaba—e bon abwabwaki, te mwananga ae kakua, ma e bon uaana. Ngke ti nako i Utah, bon te tairiki, ao te moan bwai ae ti karoia bon te nako n noora te tembora. E bon rangin tamaroa n te tairiki ma taura ni kabane aika raneanea iaona. Uoua te bong imwiina ao tia kabaeaki. Titita ake a tararuia ataei inanon te tembora a buoka tariu te aine ao ngai ni karinii kunnikaira aika mainaina. Ngkanne tia nako bwa ti na mena irarikiia ara karo. I namakinna ae titebo ma l a kaitibo ma lesu. Ti boni kukurei ngke ti nang kabaeaki! Ngkai l ataia bwa l kona ni maeka ma au utu n aki toki.

Dean F., ana ririki 5, Sri Lanka

Te Weewete

Iroun Corine Pugh

E boboto iaon te karaki ae koaua ibukin te bwaeonii a John Carling

Te Uea e taku bwa e na kateaki te auti nakon Arana ni kako-ua bwa ti kakaonimaki inanon bwaai ni kabane are e tuangira (taraa D&C 124:55).

Isaac, Isaac." Bon bwanaan tinana. "E kainnanoiko tamam n te oo." Isaac e euta atuna ao n taraa tina-niku man te wintoo. E kona n nooria bwa e a tei ieta taai, ao nanon anne bwa bon te tai ni karaoi taian tabe. E teirake mai aon ana kaniwene Isaac ao ni kuriia ana kabaraaki. E ongo tangitangia taian kao.

Ngke e otinako ni mataroan te umwanikuka, e noora Papa ni kaira old Taurus nakon te oo.

"Ko na moantai n nako nakea, Papa?" E titiraki Isaac.

"N nako rarikin te oo. I kainnanoiko bwa ko na taua te bwaketi ni kurein bwa e aonga n tei Taurus n aki kakamwakuri."

E bekorara te kao, n aron ae titiraki, "Tera ae na riki n te ingabong aei?" Ma ngke e taua te bwaketi iaan bwairina, e a rau Taurus ao ni moanna n newenewea te kurein n newena ae ananau. Ngke e amwarake te kao, Papa e kabaea tabon te roobu ni kamwaneauaa raoi nakon te oo.

Ngke e a otinako Mama man te mataroa are imoa, e titiraki Papa nakoina, "Iai au mwakuri ae onoti, Emeline. Ko kona n taia-oka n anganai te bentira ni kabentaa ae rababa man te teetike?"

Ngke e aoki Mama ma te bentira, e kawenei Papa kairababa iaontano. Ngkanne, imwiin kamwatauan taraan Taurus, e a moanna ni korotamnei iaon te kairababa ae baboboo ni maranran.

"Tera ae ko karaoia Papa?" E titiraki Isaac.

"Tari Fordham ao ngai tia tia n anganaki ti-bwangara ibukin te tembora," E kabwarabwara Papa. "Ti na buoka karaohan 12 kao kaatibu ae a na taua te nei ni bwabetito. I korotamneia te baeten, ao Taurus bon au katotoo."

Ongorean arana, e tabeka atuuna Taurus, ao imwiina e okira ana kaingabong.

Isaac e matakauakina tamana ni korobannai rain aika rababa. "Anne e a moanna n taraaki bwa kanga aiaron taraan Taurus," E taku Isaac. "Ma e aera ngkai ko rinea?"

"Ibukina ngkai e korakora ao te kao ae te kabanea n tamaroa ae I a tibwa nooria. Taraia bwa e kanga n tei? E taraa n ae ataa kakaawakina. E bon ongotaeka nabaTaurus."

"Te mwakuri aei bon te nakoa ae onoti, Papa. Tiaki ngaia?"

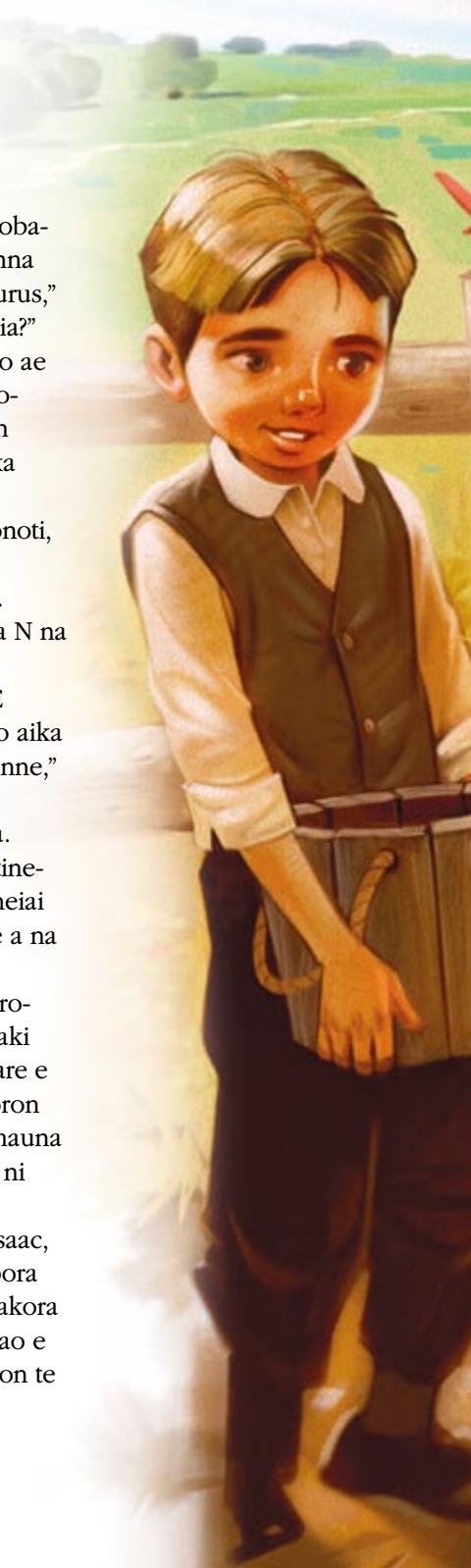
"Eng, Natiu te mwaane, boni ngaia. I bon kakaaitau ngkai I bubutiaki bwa N na ibuobuoki."

Isaac e torotoroba roroan Taurus. E kona n namakina ana mwatireti te kao aika marurunga. "Ai maia naba karineam anne," e wirikiriki.

A tia taben Isaac n te tai ae waekoa. E karaoi naba uoua te tatin biin ni katine-tine te kai n rangin baitii nakon ae taneiai iai. E ataia bwa ngkana e tia e na reke a na tai ni karaoa are e tangiria.

N te bong aei Isaac e tangiria ni korotamnei. Ana karo anganna te kariaiakaki ni korotamnei iaon te nne ni kanaiai are e kenaki iaotano, ni kabongana mwakoron mannang man kaai aika buee. E kai mauna te mannang, ao e kona ni kabongana ni karaoi rain aika rababa ke a irariki.

Ngkae e a korea tamneim Taurus Isaac, e iangoa tamana ao mataroan te tembora are e kateaki i Nauvoo. Ngkana e korakora ao n ongeaba Isaac n aiaron Taurus, tao e na rinea te Uea bwa e na mwakuri iaon te tembora, n aiaron tamana. ■

Tibwa am taarena, are
ti na anga nanora n
tibwaia, are ti kawakinna."

Beretitenti Thomas S. Monson,
"The Spirit of Relief Society,"
Ensign, Meei 1992, 101.

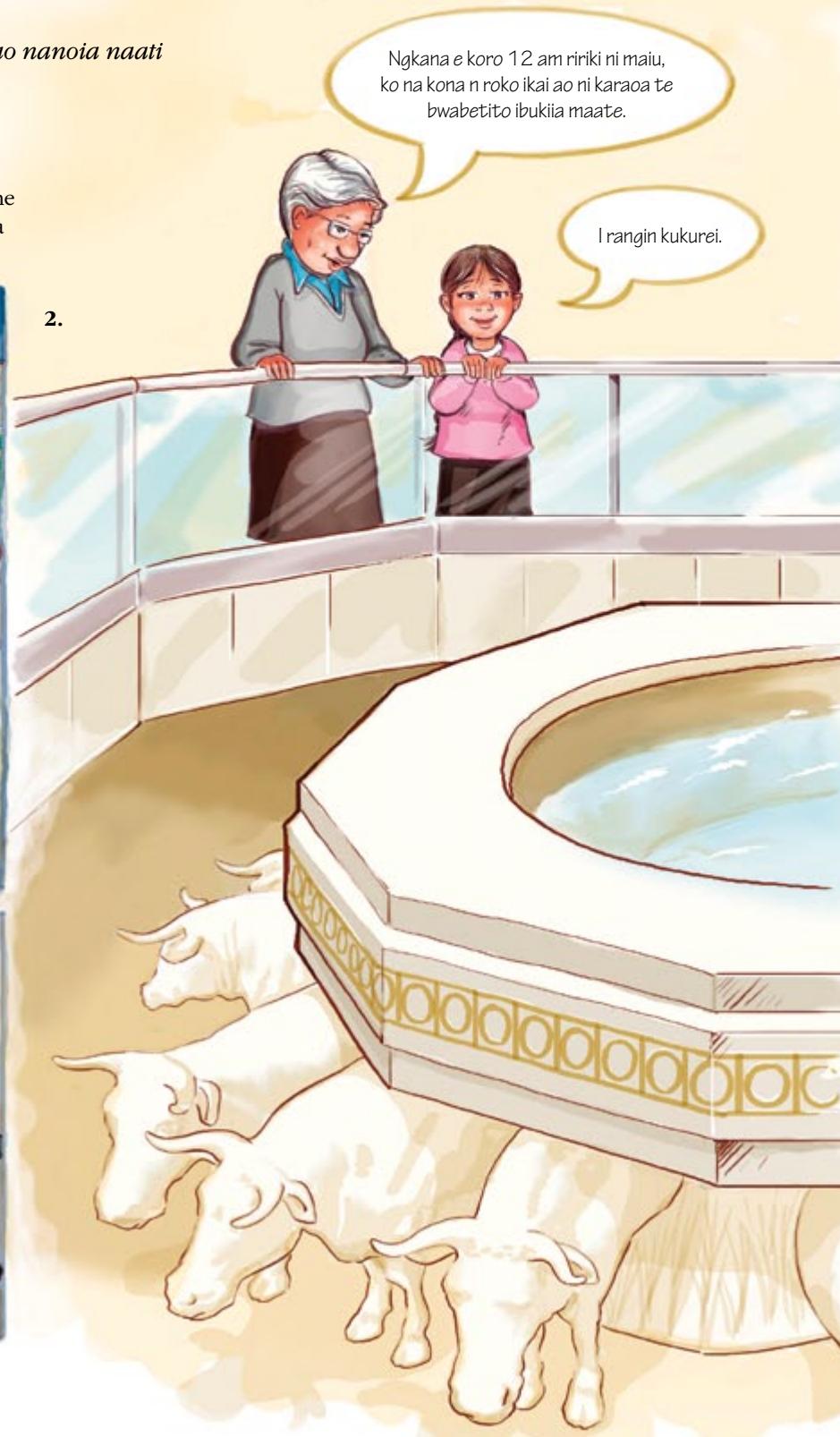
Ni kabane **N aki toki**

Iroun Rebecca Cornish Talley

E boto iaon te karaki ae koaua

"Ao e na rairinanoia taama nakoia natiia, ao nanoia naati nakoia tamaia" (3 Nibwaai 25:6).

1. Imwaain katabuan te tembora are e kaan ma rarikin mweengaia, Olivia bwa e na iria e kaira tibuna teunaine nakon te kaneweaba n te tembora.

4.

Kabaebae a na karaoaki n te ruu aei.
Teei imoan te tirotam aei ao taraa
te tirotam are e kaitaroko are n
iteran te ruu. Tera ae ko nooria?

Bon taraan ae aiaron ae ti
mwananga nako ao ni waaki
nako n aki toki.

N aron taraan ara utu, eti? Ti na bon
manga noora riki Tibura teunimwaane n
te bong teuana.

Ko bon koaua. Ngkana ti kaawakin
tuua, ti kona ni mena ma Tibura
teunimwaane ao ara utu ni kabane
ibukina ngkai tia tia ni kabaeaki
inanon te tembora.

5. Olivia ao Tibura teunaine a rimwiin te tia
kamwananga nako nanon te tembora n te
ruu are te tiretio.

6.

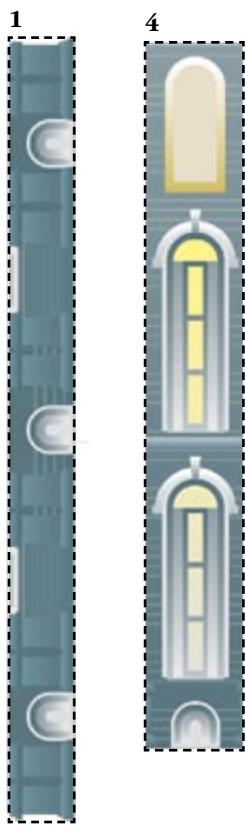
I tangira te tembora, Tibu teunaine. N te bong
teuana, ngkana l a ikawai, N na manga oki ao ni
mare ikai. I kukurei bwa ara utu ae bwaniin a kona
n ikotaki n aki toki—Tibu teunimwaane naba.

Eti anne. I boni kakaaitau ibukin
te tembora, ibukin te kaneweaba,
ao ibukim.

I tangira aron te namakin ikai.
I namakina te kukurei.

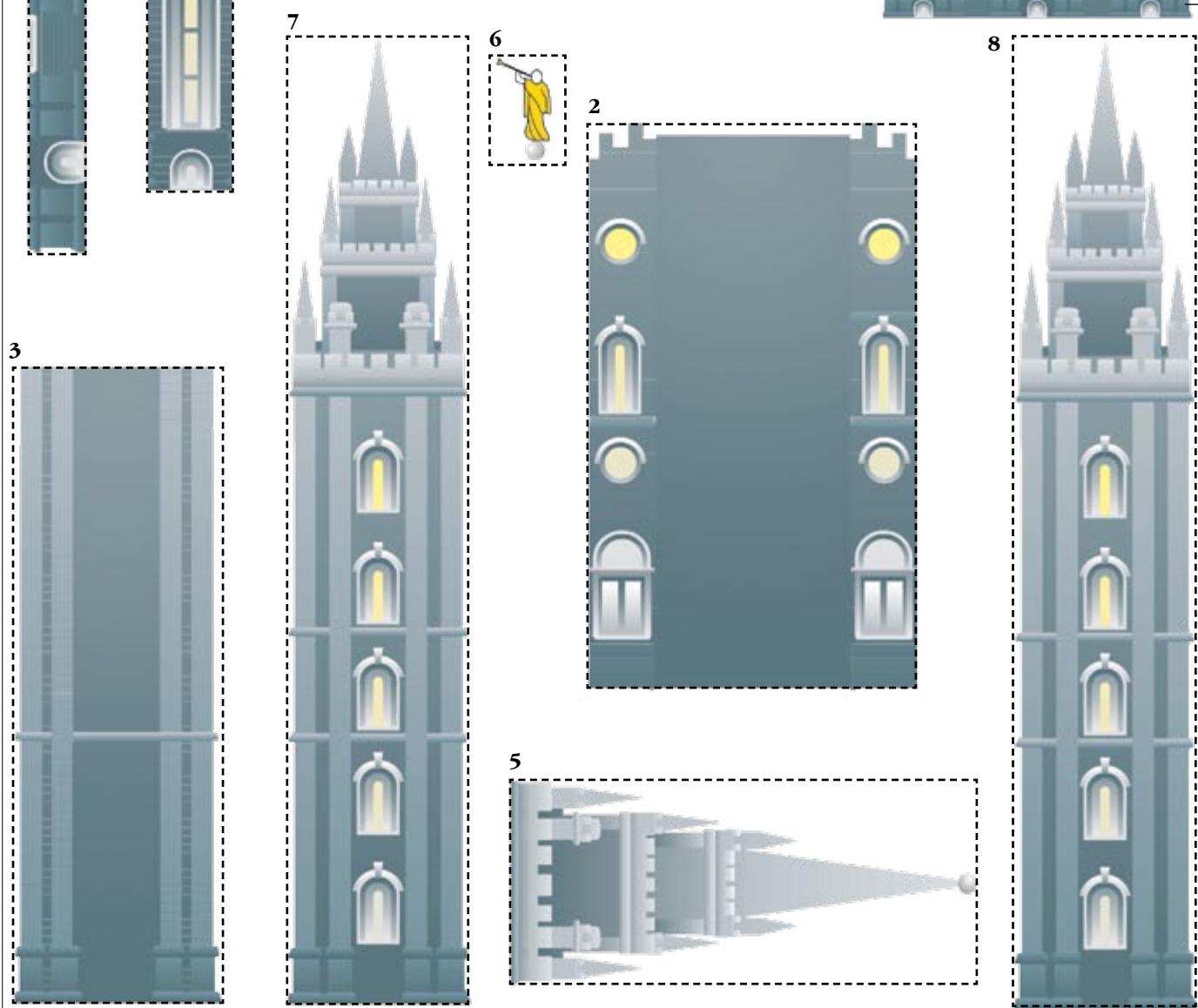
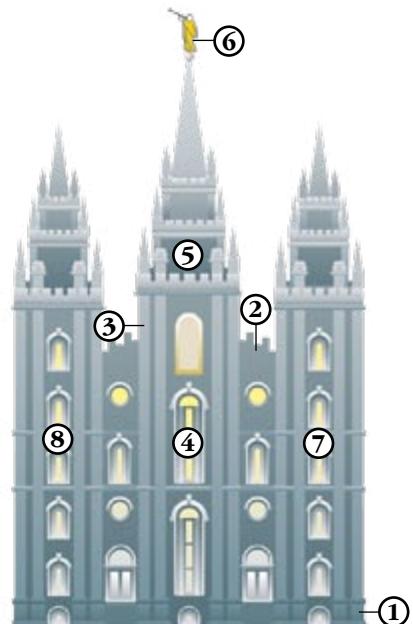
Ngai naba.

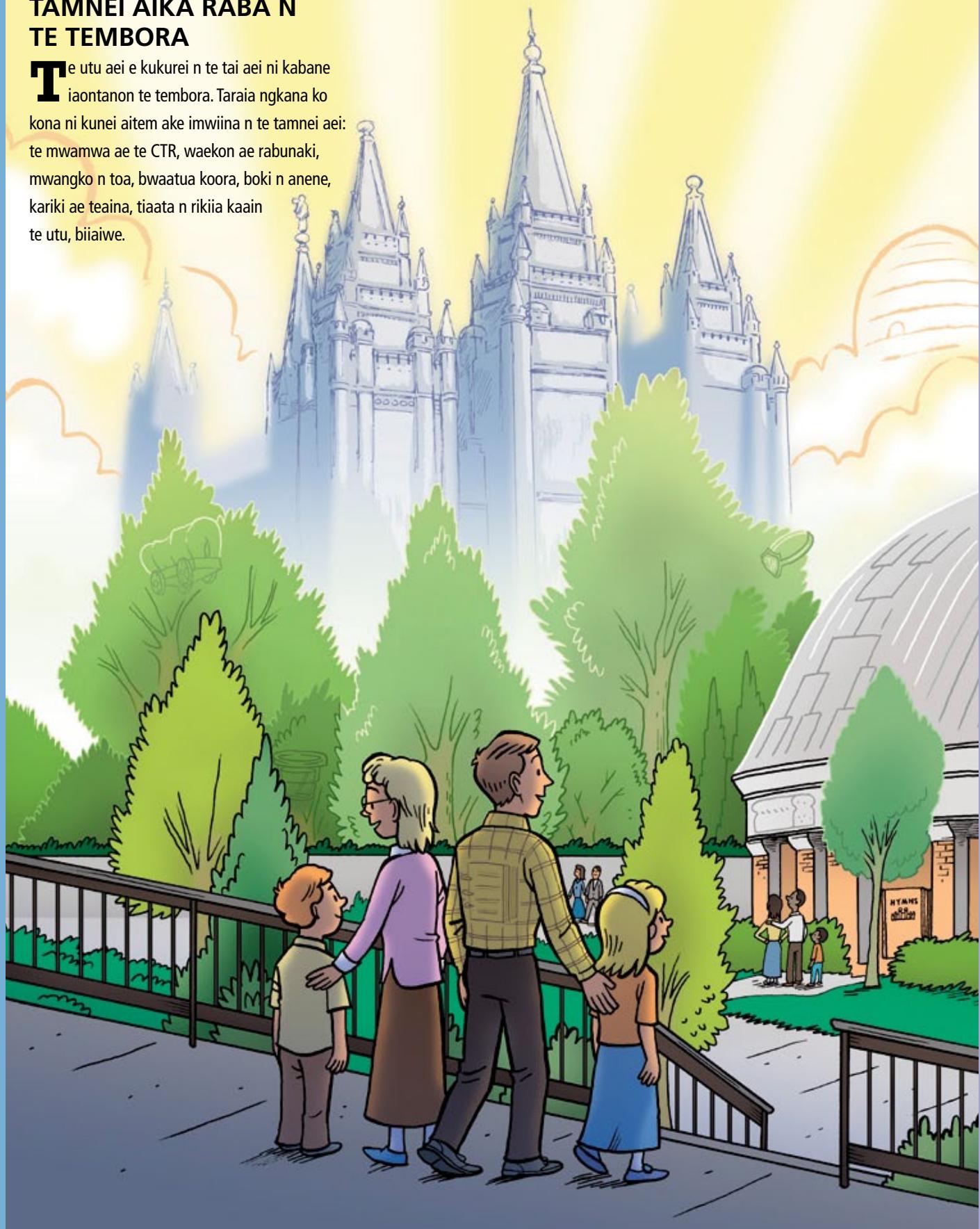
KATEAN TE TEMBORA

Akabaneia 40 te ririki taan moan mwananga ake mai imwaaina ni katea te Salt Lake Tembora. Man n aia ibuobuoki ikawai, ni korei taian mwakoro nakon te tembora ao ni katomai mwakoro ni kabane ni katea te rabwata.

TAMNEI AIKA RABA N TE TEMBORA

Te utu aei e kukurei n te tai aei ni kabane iaontanon te tembora. Taraia ngkana ko kona ni kunei aitem ake imwiina n te tamnei aei: te mwamwa ae te CTR, waekon ae rabunaki, mwangko n toa, bwaatua koora, boki n anene, kariki ae teaina, tiaata n rikiia kaain te utu, biaiwe.

Kaati Ibukin Taekan Te Maungatabu Ake a Rangin ni Katuruturuaki

Ko kona ni korei kaati aikai ao ni kabonganai ni kauringko bwaai
ake ko a tia n reiakin n tain te maungatabu ni kabuta.

"Raou aika kairake . . . , katuka iangoan te tembora n tainako ina-nom. Tai karaoa te bwai ae na tuka aron rini ni mataroana ao n taua ana kakabwaia aika tabu man akea tokiaa n te tembora."

Beretitenti Thomas S. Monson

"Bon te bwai ae kakukurei te riki ni Kiritian ao ni maiu bwa ana reirei ni koaua Kristo."

Unimwaane L. Tom Perry man aia Kooram Abotoro ake Tengaun ma Uoman

"Man te bwai ae na kaoti nakoim bwa rinerine aika uarereke, e na kairiko te Uea nakon taian kukurei aika ko tangiri. Rinanon ami rinerine E na kona n anga kakabwaiaia tabeman aika aki kona ni warekaki mwaitiia."

Beretitenti Henry B. Eyring, Moan ni Kauntira n te Moan Beretitentii

"Rinanon ara akoi aika nako man te nano ao ibuobuoki, ti kona ni kare-keea te iraorao ma naake ti beku ibukiia. Man taian n iraorao aikai ao ti na karekeea te atatai ae tamaroa riki ibukin ara anganano nakon te euangkerio ao te nano ni kan reiakina ae mwaiti riki ibukin te Ekaretia."

Unimwaane M. Russell Ballard man aia Kooram Abotoro ake Tengaun ma Uoman

"Tai kanakoa te bong n akea te mwakuri ae karaoaki iaon ana wirikiriki te Tamnei."

Beretitenti Dieter F. Uchtdorf, Kauoman ni Kauntira n te Moan Beretitentii

"Tiaki kona n noora Tamara are i Karawa, ma ti kona n ongo bwananaa n anganiira te korakora are ti na teimatoa iai ni kaitarai kakaewenako inanon maiura."

Jean A. Stevens, te Moan ni Kauntira n te Beretitentii ni Kabuta n te Buraimwari

"Ko a tia n roko nakon te aonaaba n te tai aei, . . . ao e a tia te Uea ni Bainā ni katauraoa te aonaaba ibukin Okina ae mimitong. Aikai boong ni katauraoi ma mwiko aika kakawaki. Aikai bon am bong."

Unimwaane Neil L. Andersen man aia Kooram Abotoro ake Tengaun ma Uoman

"Ko aki tiku ni maroa! . . . Ngkana ko kawakin berita ake ko a tia ni karaoi, te Tamnei ae Raioroi e na kairiko ao e na kawakiniko. Ko na katobiabiaki n aia tararua anera mai i karawa."

Elaine S. Dalton, te Beretitenti ni Kabuta n Aia Bootaki Ataeinaine

Rongorongan te Ekaretia

Te Ekaretia e Kakaea Rongorongoia Bwaeoniiā ni Boong Aikai

Iroun Hikari Loftus

Ana Maekatiū te Ekaretia

Ngkana membwa n te Ekaretia a iangoia bwa-eoniiā, a tataneiai n iangoia te koraki ake a mwananga nako maeaon te United States man te booti ke n rianna inanon te 19 n tienture.

Mwaitiia a aki ataia bwa boni ngaia bwaeoniiā ni boong aikai.

Te Church History Department e bon kakaiai ngkai rongorongoia bwaeoniiā ni boong aikai. Ngkai te tabo ni mwakuri aio e butimwaai ni kabane rongorongo ake a kanakoaki ma irouia aomata, ai moara riki n rongorongoia ake a rairaki, aomata ake a maeka n te tabo are e kateaki iai te tembora ae boou ke e a tia ni kateaki, mitinare a mwakuri n aia mition ae boou, ao te koraki ake a maiuakinii reirein te euangkerio inanon maiuia ngkai a aki maeka ma Aomata aika bati aika Itiaki ni Boong ni Kaitira.

“Rongorongoia n tabemaniia e kona ni buokiiā te koraki ake a kona n tia n rinanom te taneiai ae ti te arona ke ni maeka n ti te arona ke te tai ae ti teuana,” e taku Brad Westwood, manatia n te tabo are

tabe ma karekean bwaai inanon te Church History Department.

Rongorongan te aomata e kona ni kaonaki n rongorongan rimoa teutana ao a mwakorokoro, n ai aron ururing man te mwakuri ni mitinare, oin am taneiai ngkai te karaki aika onoti n ireke-reke ma te bwai ae riki, e taku te Tari Westwood.

“Ti kakoaua bwa natin te Atua ni kabane ti te arona aroia n Ana taratara. E taku Tarira ae Westwood. Iai ni kabane ara karaki ae kakaawaki are ti na karakinna—ti bane n rinanom te kataaki n te aonaaba aio, ao ti ataia bwa rongorongora e buoka katean te kakoaua.”

Tebubua te ririki ma ngkai, e taku Tarira Westwood, temanna ae akea rekootin rongorongan ana utu teuanne ke neienne e na kona ni wareka rongorongom ao n taku, “Aingaia aio aron te tia rairaki.”

Ngkai aomata a reiakin taekaia aia koraki ke bwaeoniiā ake tabeman—n ikotaki ma te kaiangatoa ake a kaaitarai, te reirei are a reiakin ao te

*Te birim ae
uarereke iaon
maiun Joseph
Millett, ae e
kona n reke
n te taetae
n Imatang i
news.Ids.org,
e karakina te
rongorongo ae
na karikirakea
te onimaki are
e tauaoi ni
boong aikai
ibukina bwa e
kaawakinaki ri-
nanon rongoro-
ngoia aomata.*

E RAVEAKI MAN TE TIKURIN MAN ANA WITEO JOSEPH MİLLET

wanawana are a karekea—a kona ni kunea te reirei ao te ibuobuoki ibukin maiuia.

Ngkana e kanakoaki te rongorongoro nakon te raaiburari, e karinaki n te kataroke ao e katauraoaki nakoia taan roko n nooria ao ni warekiia. Koroboki ke booki a kawakinaki inanon ana tabo n tangoboki ibukin rongorongon rimoa te Ekaretia n te tabo are e tianaki iai mwaitorona, bwa e na kateimatoa kaawakinana.

Te Tari Westwood e anga ana taeka n reirei nakoia te koraki ake a iangoa kanakoan rongorongoia nakon te Church History Library:

Koreia bwa e na warekaki iroun te botanaomata. E ngae ngke taearii ao tienoro a kona n riki bwa taabo ake a reke iai rongorongo aika kamiumi, a bon riki n taainako bwa ibukin bwaai aika riki ni katoabong ao iango aika onoti ake aikoa tau ibukin te botanaomata. N tabetai a kona ni karekea te kangaanga nakon maiuia tabeman aika raba. Ngkana rongorongo a karinaki iai bwaai are a na kona ni kabuakakaa aran temanna ae raoiroi, a na butimwaeaki ma a na aki kaotaki nakoia aomata.

Korei karaki ni mwakorokoro ao ake ana rereitaki. N taainako, kataia ni moanna ma am ururing ake ngkoe ngke te ataei ngkoe ao ni karin bwaai ni kabane ni karokoa ngkai e kona ni kabwaraa te nano. Moanna ma teuana te karaki n te taina. Ibukin te katooto, moanna ni koreia tii ibukin am mwakuri ni mitinare. Ngkana e a tia, waaki nakon iteran maium are kaokoro.

Kamanenai rongorongo ake bon aomata ake a korei rongorongoia. Ngkana iai am reta, kaewea ke karinna inanon te boki. Ngkana iai am tamnei, karinna. Ngkana ko kamanena te rongorongo man te boki ae onoti, karaoa rongorongona. Tikuraebunibooki a kona n iai bonganaia n rongorongon rimoa. E ngae n anne, te koraki ake a karaoi tikuraebuniboki a aki anga koroboki ke ni korei taekan bwaai ake a riki inanon te tamnei, e taku Tari Westwood. E anga ana kario iaon anaakin tabeua te miniti ni korea te bwai are e riki n te tamnei ake a karinaki inanon te tikuraebuniboki.

Marooro ao intawiu ma tabeman. “Ti iangoia n taainako bwa oin rongorongora bon oin ara taratara, ma taraakina riki are ko rinnako

inanona, rawawatana e na rikirake,” e taku te Tari Westwood. Intawinakiia tabeman aomata e na karekea te taratara ae e boou ao e na kona ni buokiko ni katamaroa rongorongom.

Koroboki ibukin te taneiai n te tamnei, taii aika a rangi ni kakaawaki, ao koaua aika kakaawaki, aomata, ao bwaaai aika riki. “Aomata a tangira te karaki ae e kakaongoraa,” e taku Tari Westwood. Koreia te bwai are ko a tia n rinanona mai moana, nuukana, ao tokina. “Tai kabanea 60 te iteraniba iaon maium ae uoua am ririki. Ko na bon bae n aki koreia, ao aomata a na aki warekia.”

Koroboki ibukin te bwai are ko tatangiria. Tari Westwood e kaota ana iango bwa n onea mwiin are ko na karinanna n teina are e riki iai, ko kona ni koreia n te boto ni iango ke n oin iango ake ko nano iai.

A rangi ni kakaawaki, membwa a riai n aki anga oin rongorongoia ke rongorongon te utu nakon te Ekaretia n aki tibwatibwaia moa imarenan te utu, ngkai e riai ni kakorakora te utu are e roko ma iai.

Tari Westwood e kakoaua bwa te koraki ake a kabanea aia tai n rawei rongorongoia, ni korei rongorongo aika kokoaua ibukin taai ni kanganga ao aika tamaraa, a na kona n noora bain te Uea inanon maiuia ao ni katuka te rongorongo ao te ururing ake a na kakorakoraia utu ao tabeman membwa n te Ekaretia.

Ngkana ngkoe te bwaeoniaa ni boong aikai ao ko tangiria ni kan tibwaua te bwai are ko atia n rinanona, kanakoa am rongorongo nakon te Church History Department.

Ko kona ni kanakoa ke ni meerina am rongorongo nakon: Church History Library, 15 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-1600, USA, Attention: Acquisitions.

Nikirakiia n te bai a kona ni karaoaki imarenan 9:00 a.m. nakon 5:00 p.m., Moanibong nakon Kanimabong.

Ko kona naba n imeeri am rongorongo nakon ChurchHistoryAcquisitions@ldschurch.org ke tareboonia te Church History Acquisition tareboon tienta n 1-801-240-5696. ■

© 2006 DAVID STOKER

**Rongorongoia
aomata e kona ni
buokia tabeman
ni kakorakora aia
onimaki.**

NAKON TE AONAABA NI KABANE

Kairake n Ikawai A Na Riki bwa te Roro ae te Kabanea ni Kakannato, e taku Unimwaane Perry

“I a tia n noora mwaakan te tamnei ae ingainga irouia kairake n ikawai inanon te Ekaretia aei,” e taku Unimwaane L. Tom Perry man te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman n tain te kanakobwanaa n ana fireside te Church Educational System ibukiia kairake n ikawai ni Maati 6, 2011. “I know your capacity.”

E anga reirei iaon aua bwaaai aika a na buokiia kairake n ikawaki ni kakoroi bukin aia konabwai ao ni buokiia tabeman ni manga karekea aia onimaki inanon Kristo: tataro ni katoa bong, kama-tebwai booki aika tabu ni katoa bong, te tau n te tembora, te mwakuri n ibuobuoki ni katoabong.

“Ngkami te roro are e a tia te Uea ni kamaiua ibukin te bong aio. . . I kakaewenako nakoim bwa ko na riki bwa te roro ae te kabanea ni kakannato,” e taku Unimwaane Perry.

Warekia, kakauongo nako iai, ke matakū n te kanakobwanaa inanon taeka aika batī i institute .lds.org. Taona **CES Firesides**, ngkanne rinea te taetae.

Te Euangkerio e Karekea te Kakukurei, Unimwaane Cook E Tuangiia Aomata Aika Itiaki i Atia

Man Beberuare 12 nakon 20, 2011, Unimwaane Quentin L. Cook man te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman e kawariai Aomata aika Itiaki i Korea ao Japan.

E anga reirei nakoia membwa i Seoul, Korea, bwa ti riai ni kakaaaitau ibukin bwaaai ake iai iroura nakon are ti na katurua iaon ake akea iroura. E kauringiia bwa te euangkerio e karekea te kakukurei, te kimareirei, ao te rau are ti bane ni kakaaea.

Unimwaane Cook e bootaki naba ma taan kareke rongorongo man nutibeeba aika batī ibukin te tetere n te titiraki ao kaekaaia.

KOROTAMNEI IROUN GEON WOO JUN

Inanon mwanangana nako Korea Maiaki, Unimwaane Quentin L. Cook e kauringiia Aomata aika Itiaki ni Boong aika Kaitira bwa te euangkerio e karekea te kimareirei ao te rau are ti kakaea. Raon tamnei a tauraoi i news.Ids.org.

Unimwaane Cook e kabanea ana tai n anga reirei, anga taeka ni kauring, ao e kaekai titiraki mairovia mitinare i Korea Daejeon Mition ao n iira te maungatabu n te nakoa ni kairiiri n te nakoanibonga ibukin te aono ni Mition i Korea Daejeon.

Kawarakina e toki iroun Unimwaane Cook n irakin te maungatabu n te titeiki are e karaoaki iroun te Cheongju Korea Titeiki, a na moantai te titeiki ni kawaraki iroun te Abotoro.

Unimwaane Cook e ira naba te maungatabu ni kairiiri irouia kaain te nakoanibonga i Kobe, Japan, ao te maungatabu i Okayama Japan Titeiki; e kawara te Meiji Shrine i Tokyo, Japan ma taan tei; ao e karaoa te kakawari ae kimototo nako Vietnam.

Te Tua e Kariaira bwa ti na Karokoira n Ara Konabwai, E Taku Unimwaane Christofferson

“Te Atua e anganiira tabera, Ana ataei, te tibwanga ao te tabe ni katei tuua ao aron tararuakin reitakiia ao aroaroia aomata,” e taku Unimwaane D. Todd Christofferson man te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman n ana taeka nakoia membwa n te J. Reuben Clark Law Society ni Beberuare 4. E taetae iaon ana mwakuri te tua are kariaia aomata ni karokoia n aia kabanea ni konabwai n te maiu aei ao are e imwiina.

Unimwaane Christofferson e kauringiia taan ongora bwa “ti aki kona ni karekea te kabanea ni

motikitaeka ngkana ti kaokoroira ma Iesu Kristo,” ao bwa “te kabanea n tamaroa are ti kona ni karoia ni buokiia tabeman ni karikiia tabeman bwa a na kona n riki nakon are riki nako iai bon man kai rakiia nakon te Tia Kamaiu.” E kaota ana kakoaua man mwaakan te Tia Kamaiu ni kaetii kairua ao ni “karekei ibukin ara aki kororaoi ao n anga bukina aika tamaroa ibukira imatan te tua anne are e kariaira bwa ti na riki bwa taan tautaeka ma Ngaia n te maiu are akea tokina.” E motika ana koaua bwa e maiu Kristo.

Ao inanon naba te fireside, Unimwaane Christofferson e bon anganaki te kaniwanga ae te J. Reuben Clark Law Society Distinguished Service Award ibukin ana ibuobuoki nakon te rabakau n te tua.

Titita Beck e Katuruturua Taben te Bootaki n Aine inanon ana Babaire te Atua

Ana beretitenti ni kabuta te Bootaki n Aine ae Julie B. Beck e kaitibo ma e kaania 10,000 aine n te Bootaki n Aine ao taan kairiiri n te BYU–Idaho kaembati ni Beberuare 26, 2011, ni kakorakorai aia onimaki ao ni kaungaia inanon tabeia n te Bootaki n Aine ao n te babaire ni kamaiu.

Inanon te tetere ae kabuta ao te tetere n te kateneiai ibukin te nakoanikairiiri, Titita Beck e kaekai titiraki mairouia aine ao taan kairiiri n te nakoanibonga man titeiki aika e raka iaon 40 mai maiakimainiku Idaho, USA.

Titita Beck e kakoaua bwa te koraki ake irereke n ana mwakuri te Bootaki n Aine a kaawakina ana kantanninga te Uea n aia iango ao inanoia ao ni kakoroa bukin ana kantanninga ikai iaon te aba, a na kakabwaiaaki, ni kakorakoraki, ni kaitiakaki, ao ni kamaiuaki.

“Iai te bootaki are e kateaki iroun te Uea ni kakabwaiaia Natina aine,” e taku. “Te Uea e atai bwa antai ngkami ibukina bwa bon Ana mwakuri. E na kakorakorai ao ni karikirakei ngkami.”

Wareware riki iaon tera are e anga reirei iai Titita Beck ao mataku ni bwaai ake a karinaki n te witeo i news.lds.org. (Ni kauoua te witeo ao te koroboki a tauraoi tii n te taetae n Imatang.) ■

Mitiin n itutu a Karikirakea te Toronibwai

Ma ana anganano te Ekaretia ae 50 mitiin n itutu nako Fiji n ana tabo ni mwakuri ae te Ministry of Social Welfare n 2010 ao ana anganano ae na roko ibukin riki 50, toro ni bwai ao karekean mwakuri a rikirake ibukiia aine ake a maeka n aono ake a tuai rikirake i Fiji.

Aia anganano membwa n te Ekaretia nakon te mwane n ibuobuoki ni buokiia aomata aika kainnano e a kona te Ekaretia ni karekei kainnanoia ni kabuta te aonaaba ma karikirake n aron anganano ni mitiin n itutu. Taan tei n te Ekaretia a mwakuri ma taan kairiiri n te kaawa ao te tautaeka n ata aron te tabo ao ni karekei bwai ake a tangiri te botanaomata.

“Ti karaoa aio ao karikirake n aron aei ibukina bwa ngaira taan iirira Iesu Kristo,” Unimwaane Taniela B. Wakolo, te Kaitingaun n te Aono, e taekinna n te intawiu ma te *Fiji Times*. “Ara onimaki e kairiira nakon . . . karoan ae tamaroa n te aonaaba.”

Kaain Japan a Karekea te Kaniwanga

N Nobembwa 9, 2010, aua te namakaina imwaain te mwai-e are e urubwai i Japan, Yoji Sugiyama, te membwa n te Titeiki i Fujisawa Japan, e karekea te Kaniwanga n te Karinan are i Nuuka ibukin ana mwakuri aika tamaroa nakon abana.

Ngkai te membwa n te Foreign Ministry ibukin ririki aika bat, te Tari Sugiyama e bon rangi ni korakora katabeana n taian marooro ibukin boraraoi imarenan abana ao aaba tabeua ao ni mwakuri bwa te tia tei ibukin Japan.

Te Tari Sugiyama e kinaa bwa te Uea e karekei nakoira ni kabane ma taai ae riai ni karaoi aika tamaroa inanon oin ara mwakuri nako. E taku, “Te Uea n tabetai e anganiira kangaanga bwa ti aonga ni kunea kainnanora. N akean bwaai aika a kainnanoaki akanne ao te tai ae riai ni kakaai katokaia aika tamaroa, mwaane a na aki karekea te waaki, ao n aki karekea te kima-reirei inanon te aonaaba aio.”

Aomata Aika Itiaki ni Boong Aika Kaitira Rabwata n Ibuobuoki A Karekei Raan aika Itiaki

E kaania te birion aomata iaon te aba ae aki kona ni karekea te ran ae iitiaki, n taainako e karika aorakin te ran n aron te korera, te bekanako, ao te taaiboite. Man te ririki ae 2002, te Ekaretia e a tia ni buokiia itiua te mirion aomata n te mwaiti ae raka iaon 5,000 aomata ake a kona ni karekea te ran ae itiaki. Te witeo *Water Is Happiness (Te Ran bon te Kakukurei)*, e tauraoi n te taetae n Imatang iaon news_lds.org, e kaota rongorongan ana Rabwata LDS n Ibuobuoki ni uota te ran ae itiaki nakon te kaawa i Sierra Leone. ■

TE AONAABA RONGORONGONA AIKA KIMOTOTO

Aia Anga Reirei Burabeti Aika Maiu Kabanean rongorongoia aika boou a Kaotinakoaki

Ana Bootaki n Reirei n te Ekaretia e a tia ni kaotinakoa te boki ae boou ae e kara, *Aia Anga Reirei Burabeti aika Maiu*. Te booki ae boou e katuruturua kakawakiiia burabeti n taai aikai, e kabwarabwaraa nakoan te Moan Beretitentii ao te Kooram n Abotoro are Tengaun ma Uoman, ao e kabwarabwaraa aron tein te nakoa n te Moan Beretitentii.

Te boki e kona ni kabooaki n te store.lds.org ke n tienta n tibwatibwa ni kabuta n te United States. Te boki e bon tii tauraoi n te tai aei n te tae-tae n Imatang ao n Spain ao e tabe ngkai n rairaki nakon taeka tabeua.

Te Ekaretia e Karaoa te Kaotioti imarenaia Aaro

Te kaotioti n te katangitang imarenaia aaro are a kaotii aia anene, te taenti, koroboki aika tabu, ao tataro man katein aaro aika

© 2007 RI

**Te Kaotioti n te Anene i Marenaia
Aaro aika Kakaokoro e moan karao-
aki inanon te Kaboo n Takakaro n te
Orimbiki n 2002 ao e kakaraoaki ni
katoa Beberuare.**

kakaokoro e karaoaki n te Taabati, Beberuare 20, 2011, n te Tabernacle n te Temple Square.

Iai bwaai aika a karaoaki n taabo aika te tinakaoke, umantabu, tembora Hindu, ao tabeua taabo a karaoaki imwain te kaotioti n te Taabati ao ni kaotaki n te aro ae rangi n tamaroa katein te bootaki n aro i Utah. ■

TAEKA TABEUA

Te Utu ao te Mareaki are e Boboto iroun te Tia Kamaiu

Kaain abau te mwaane ao ngai ti kamanenaa te *Riaona* ibukin ara kainnutu n te tairiki. E a tia n riki bwa te tairiki ae kakukurei. N rongorongo man te Moan Beretitentii, ti kakaai taeka ni kaunga mai karawa bwa e na buokiira ma kakaevenakoara aika a katoa bong. Ai ngaia are ti kakorakora aan mweengara ao ara mareaki are a boboto iaon te Tia Kamaiu Iesu Kristo.

Patricia Oliveira de Souza Balena Leal, Brazil

Te Kimwareirei Ibuakon te Nanokawaki

Rongorongo inanon te *Riaona* e a tia raoi ni kakorakoraai, ai moarara riki man te tai are e mate iai tinau. Ibuakon nanokawaki, I bon kukurei n riki bwa mwakoron te mwakuri ae kakannato aio ao ni karekei kakabwaia ni kabane man te euangkerio inanon maiu. I ataia bwa ngkana l teimatoa ni karoko te toki l kona ni manga bootaki ma tinau. ■

Dinabel Zelaya, Honduras

Taiaoka kanakoi ami kaeka ke ami katamaroa nakon liahona@ldschurch.org. Kaeka a na riai ni rinanoaki ibukin abwaktia ke kamataataia.

IANGO IBUKIN BOOTAKIN TE UTU N TE TAIRIKI

*Te bwai ae taekinaki aio kanoana bwai
ao mwakuri ake a na kona ni kamane-
naaki ibukin te bootaki ni utu n te tairiki.
Aikai tabeua katotoo aika oti imwina.*

"Moanna ni Mwaing," iteraniba 42:

Ngkai mwakoron te reirei, iangoa kara-oan te takakaro ae Timon E Taku ni kaota taningaakin temanna ae e na tuangko bwa ko na mwaing. (N takakarona te takakaro, temanna

e na taekina, "Timon e taku . . ." ao tuangjia tabeman ni karaoa te mwa-kuri teuana, n aron tabekan te bai. Te aomata aio e reitianako tabeua te tai n aron aio ao ngkanne ni kataia ni karekei tabeman ni karaoa te mwakuri teuana ngkana teuanne ke neienne e aki atonga moa, "Timon e taku." Ibukin te katoto: "Timon e taku tabeka baim. Timon e taku uboi baimi. Kabukibuki waem.") Kaota am kakoaua n te tai are ko a tia ni kairaki ngkai ko mwaing rake.

"Te Kaeka inanon Kibu Waniua,"

iteraniba 50: Bootaki ni Wareka te rongorongo ao imwiina wareka lakobo 1:8. Maroroakina tera nanon ae nano-uua. Ko kona naba ni wareka Mataio 6:24 ao lotua 24:15. Tera ae reireiniira te wareware ibukin te reitaki imarenan ara rinerine ao are ti tangiria? Tera ae e reireiniira ibukin Tamara are i Karawa? Tera ae karaoia Angelica ni kakaea kaeka ana titiraki? langoa kakoauaan kakaawakin kamatebwaiyan koroboki aika tabu ao te tataro.

"Te Wewete," iteraniba 68: Karakina te karaki aio. langoa maroroakinana bwa a kangaa aia tarena kaain am utu ni kona ni buokiia tabeman rinanon te mwakuri n ibuobuoki ao ana wewete te Ekaretia. Karaoia bwa mwiokoam n rei-reinko ke ni katamaroa iaon am tarena ke rabakaum. ■

TE RIRIKI AEI BON TE UTEUTE— KOUTIA

Iroun Mont Poulsen

Ngke I ikawairake i Lehi, Utah, USA, au utu iai aia onaroka ae bon tau buburana are tia kabubutia n unika te koon ao buteeta ni katoa ririki. N te bong teuana e a tuangai tamau bwa N na kouta te koon ngkai e tabe ni koubuteeta. Ngke I tabe ni waaki iaon te rinan ni koon are I mwakuri iaona n te abwaki ae onoua te inti rietana (15 te tientemiita), I a kunea te aroka te buteeta ae rikirake ni bubura n tionako ao n rangin raka tamaroana nakon aroka buteeta ake n iteran ana onaroka Tamau. I weteia ao n titirakinna, “Tera ae N na karaopia ma aei?”

E aki batu n tararake Tamau, “Koutia.”

Ni koauana bwa e aki nooria are I kotokoto nakon te aroka are te buteeta, I aki kariaia, “Ma Tamau, tiaki te uteute. Bon te buteeta.” N aki tararake, e a manga taku riki, “Tiaki te ririki aei. Te ririki aei te tai ni kouteute. Koutia.” Ngaiare I a karaopia.

Man te tai anne I a tia n aki toki n iangoa raoi wanawanana ana taeka tamau. I atia bwa te ongeaba tiaki tii karaoan te rinerine ae eti ma karaoan te rinerine ae eti *n te tai ae eti*. Ngkana I iangoi bwaai ni kabane are e na anganai Tamara are i Karawa bwa N na karaopia n te maiu aei, karaoakiia n te tai ae eti e taraa nrangi ni kakaawaki n aron karaoakiia ni kabane.

*Ngkana I
iangoi bwaai
ni kabane are
e na anganai
Tamara are i
Karawa bwa
N na karaopia
n te maiu aei,
karaoakiia n
te tai ae eti e
tarraa nrangi
ni kakaawaki
n aron karaoakiia ni
kabane.*

N aron te katotoo, karaoan te mwakuri ni mitinare, te maroro ni kareke tangira, te mare, karikakiia naati, karekean te reirei, ao moanakin te mwakuri ae bwanin taina bon rinerine aika eti. Irarikin anne ngkana aomata a karao bwaai aika tamaroa aikai n aroia ae kairua, a na karika te kanganga mwiina.

Te Uea ae Beniamina e reireiniira bwa ti na riai n “taraia bwa . . . bwaai a riai ni karaoki n te wanawana ao n aroia” (Motiaeae 4:27). Unimwaane Neal A. Maxwell (1926–2004) man te Kooram n te Tengaun ma Uoman n Abotoro a reireiniira, Te onimaki naba e kainnanoa te kakoaua n ana tai te Atua, bwa E taku, bwaai ni kabane a na koko-roaki bukiia n aia tai (tarraa D&C 64:32).¹

I kakoaua bwa Tatan e mwamwanaira man anakin nanora ni karaoi bwaai aika eti n aroia aika kairua: wene ni bure imwaain te mare, maroro ni kareke tangira imwaain koron 16 te firiki, ni moantai n riki bwa kaaro ao imwiina aitibwa te mare, ao a mwaiti riki. Ana tua te Atua aika korakora, ngkana a karaoaki n te boraraoi ke a kabaarekaki, n riki bwa aroka aika rikirake n te tai n—kouteute. Ngkana I a tia ni kaririaki bwa Nna kabwarabwarai bukin karaoan bwaai aika eti n te tai ae kairua, I bon kakaitau n ana reirei tamau ae kakaawaki: “Tiaki n te ririki aei. Te ririki aei bon te tai ni kouteute. Koutia.” ■

BWAAI AIKA A NA TARAAKI

1. Neal A. Maxwell, “Lest Ye Be Wearyed and Faint in Your Minds,” *Ensign*, Meei 1991, 90.

Ainen Aonaaba Ni Kabane a Karikirakea te Rau iroun Emma Allebes

"A na tai rawawata nanomi, ao a na tai maaku" (Ioane 14:27).

"I atongi baikai nako imi, bwa kam na karekea

te rau mai Rou. Ami bwai i aon te aba te rawawata: ma kam na kabebetet na nomi; I a tia ni kataaea ana kai te aba" (Ioane 16:33).

Victor Vasquez (mai eta) ao
Ruth Lopez Anderson
(iaon te moaniba) boni
2 ibuakoia 24 Aika Itiaki ni Boong
Aika Kaitira mai Latin America
aika a tibwaua karakinan rairakiia
ao aia koaua aika kakaongora
ibukin *Mi Vida, Mi Historia*—te
kaotibwai are e a tibwa kaotaki
n ana Miutiam te Ekaretia ibukin
Rongorongona i Salt Lake City.
Wareki taekaia tao 9 aomata Aika
Itiaki ni Boong Aika Kaitira iaon
iteraniba 16–21. Ko kona ni
mataku iai iaon te rain n te taetae
n Spanish ke n Imatang n te
**[lds.org/churchhistory/museum/
exhibits/mividamihistoria](https://www.lds.org/churchhistory/museum/exhibits/mividamihistoria).**